

MAMMA – DET ÄR KOMPLICERAT

Sidan 8

**SFP: Laestadianerna har
blivit en politisk faktor** Sidan 4

**Ungdomsledare ser unga
bli onåbara** Sidan 18

**Livet – det börjar med en inandning
och slutar med en utandning** Sidan 22

Dragspelaren på perrongen

»Finland blir ett för svårt land för många. Bagaren från Syrien lyckas aldrig öppna eget.«

TVÅ MINUTER råkade vi på Kyrkpressen för ett tag sedan få med blivande statsminister Petteri Orpo. Sedan behövde han hasta vidare till nästa journalist.

Det fanns tid för en enda fråga så vi frågade om arbetsinvandringen: Vilka tjänster behöver samhället investera i för att de tiotusentals nya arbetsinvandrare som ekonomerna i Finland talar om ska landa rätt i sitt nya hemland?

Orpo tittade häpet framför sig. De har ju det där arbetet, sade han. *Sehän on se työ.*

NEJDÅ. Så enkelt är det nog inte att integrera 40 000 nya arbetare per år. Inte ens fast de kommer från andra EU-länder, vilket Sannfinländarna helst önskar. Sök först ett arbete så ska allt det andra tillfalla er, för att omskriva en känd vers lite. Så enkelt är det inte.

Det kommer familjer och barn. Det är språkförbistring och kulturkrockar. Det behövs arrangemang på skolor, FPA-byråer och på bostadsmarknaden. Vi har skrivit om att kyrkan och diakonin får en roll i det här. (KP 2/23)

JAG HAR intervjuat grånade finländare i Trollhättan i Sverige, en gång i samma läge för ett halvsekel sedan. År 1967 utvandrade lika många finländare, 40 000 under ett år, för att jobba på fabrik i Sverige.

Baracker fick de att sova i, men utöver det var den hjälp de fick i det nya hemlandet lika med noll. Ett företag i metallindustrin hade lejt en dragspelare att spela *Säkkijärven polkka* på tågplattformen i Göteborg så att de skulle känna sig välkomna, det var allt. Brännvins-

misär och hemlängtan var det på boendena.

DET ÄR INTE så lätt. I dag tar kyrkor, församlingar och enskilda kristna i vårt eget samhälle ett berömvärt ansvar för att nyfinländare får vänner och nätverk för de första åren här.

Men det är komplicerat. Och det blir en del anekdotbevis. Bara för att vi i församlingen känner några som har kommit väl tillrätta, och kanske fyller vår vintergrå vardag med nya livsmönster och livsinsikter, så betyder det ännu inte att all invandring lyckas.

Det är dessvärre också legitimt att ställa frågor om och hur vi ska ha invandring, även om vi i grunden vill vara både humana och generösa.

Det finns invandrare som aldrig kommer tillrätta, aldrig kommer till din kyrka, aldrig får tag om trådändan för hur man lever i Finland och kommer vidare.

Och framför allt ska sägas att det inte är deras eget fel, utan att Finland är ett för svårt, krävande och komplicerat land för många. Bagaren från Syrien kommer aldrig så långt som till att öppna eget och komma ut i livsmyllret i Finland. För att inte tala om hans fru.

DET BLIR lätt också cyniskt att, till exempel i regeringsförhandlingar, säga att vår ekonomi behöver dem, och därför är de välkomna.

Det kräver ett stort arbete från vår sida, och en beredskap att göra om samhället. Vi riskerar också att skapa en rotlös kast av säsong- och snuttjobbare. Lyckas vi sedan inte göra nya människor i vårt land till rotfasta anställda eller egenföretagare, så kommer vi en dag att ha en ny våg av "stora årsklasser" som blir pensionärer och äldre utan att någonsin ha byggt mera än ett bräckligt livshus åt sig själva i Finland.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Malin Aho
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskassor. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Finns din församlings protokoll på nätet?

Kan du se din församlings förtroendevaldas beslut på webben eller måste du besöka kansliet för att se protokollen från deras möten? Vi tog reda på. **Sid 6**

Tillsammans med hjärtat i handen

Hon släpade med sig en kaffemaskin men hade inte tänkt på att det hon egentligen behövde var näsdukar. Maria Sundblom Lindberg skriver om retreatens djup och skörhet. **Sid 11**

Församlingen tror på att "kärleksbomba"

Varför är ungdomarna så bråkiga i skolan, i biblioteket, på läger? Vad har hänt? KP besökte Sibbo och diskuterade lösningar med ungdomsarbetsledare och ungdomar. **Sid 18**

Hon försökte fly till USA – blev överkörd

Mary Isabel Salgado försökte ta sig till USA för att kunna jobba och försörja sin familj. Men allt gick fel och hon förlorade sina ben. Nu har hon en rullstol – och sin tro. **Sid 24**

”Vi har samma kärna och samma behov”

Vem är du? Nina Åström har uppträtt för miljonpublik, men också i fängelser i Ukraina och Ryssland. Hon går dit hennes kall för henne.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
FOTO: **JARI HAKOLA**

Musikern och artisten **Nina Åström** är en kosmopolit med stadiga rötter i Karleby. Hon har uppträtt i över 30 länder, med kristen musik hon bland annat själv skriver.

I din bok *Måltider i öknen* skriver du att när du ser tillbaka fanns det mycket du behövde lära dig. Vad behövde du lära dig?

– I ett nötskal behöver jag lära mig mer om Jesus och mer om mig själv, för att bli ännu mer det jag är. Det blir jag bara i Jesus sällskap. Han har min identitet hos sig. Ju äldre jag blir, desto mer Nina ska jag bli. När man blir sig själv blir man till glädje och välsignelse för andra.

Du har jobbat med fängelseevangelisation i både Ryssland och Ukraina, hur ser du på det som händer i de båda länderna nu?

– I början var jag mycket i Ryssland, men nu har det inte varit möjligt i snart tio år. I Ukraina finns det få provinser jag inte varit i, till

och med i Butja har jag spelat. Jag har förstås många kära vänner där. Det är en självklarhet, men jag säger det ändå: Om du känner människor, de har namn och liv du känner, du vet hur gatorna ser ut och hurdan maten är, du vet hur det är att vakna och somna på en plats, då blir det på ett annat sätt att höra nyheter därifrån. Jag väntar på att få åka dit igen och håller kontakten dit.

Ditt starkaste intryck från fängelsevärlden?

– Jag var först motsträvig till att åka, sedan märkte jag att hej, det här funkade! Det var lite som att komma hem. Det är svårt att förstå förnuftsmässigt, men Gud gjorde säkert något med mina ögon.

– Vare sig det är mördare, prostituerade, drogberoende, eller någon fin och högt uppsatt människa i väst; jag har ingen skillnad längre vem jag uppträder för. Människor är människor, vi har samma kärna och samma behov.

Tron på Jesus är grunden för allt du gör, men har du också tvivlat?

– Jag tror att man inte kan undkomma tvivel om man är troende, och speciellt inte om man är ärlig och tänker på saker. Tvivel är något som kommer och man ska inte bli desperat om man tvivlar. Gud tål nog att vi har frågor. Att vilja gå till Herren med sina frågor och hållas nära honom tror jag är en skillnad mellan tvivel och otro.

– Ofta kan det vara bara en kort stund som tankarna flyger: tänk om ... Då försöker jag tän-

GÖR: Musiker, låtskrivare, evangelist. Har gett ut ett femtontal skivor och uppträtt i mer än 30 länder, bland annat inom fängelseevangelisation.

FAMILJ: Man och två vuxna döttrar med familjer.

AKTUELL MED: Boken *Måltider i öknen – Picnic in the Desert* (Aikamedia).

KOMMER FRÅN: Karleby, bor också i södra Finland.

ka tanken till slut, och jag kommer till att jag har inget annat än Jesus. Jag vet hur svag jag är och hur mycket jag behöver honom, jag vet att jag inte kan vara utan honom.

Du deltog i Eurovisionsschlagerfestivalen år 2000, vad är den mest bestående insikten?

– Det är det största uppträdandet jag gjort, men i artisternas *green room*, där alla sitter och väntar och kamerorna går, där förstår man det verkligen: Vi är alla människor. Alla vill bli älskade och sedda.

Sann bekräftelse finns bara i Jesus skriver du, samtidigt måste man som artist få yttre bekräftelse, hur balanserar du i detta?

– Jag försöker tänka mer utifrån att jag har en uppgift. Om du är troende är du en tjänare. Det betyder inte att du måste vara en dörmatta. Du tjänar med den ställning du har. Det gäller att veta vad som hör till jobbet och vad som kommer från dig själv: ”jag ska ha”, ”Vet du inte vem jag är?” och så vidare.

– Att vara modig eller säker på sin sak och ödmjuk utesluter inte varandra.

Känner du någonsin att det är slitsamt att vara människa, att räcka till för familj, vardag och ditt kall?

– Svaret är ja! Jag har rest i nästan 40 år, kroppen vet nog av det. Det kräver mycket av familjen också. Jag har en man som förstått vad jag gör.

SFP:s huvudvärk i norr

Bibelförankrad konservatism betraktade man på SFP:s partikansli som ”gubbarnas” världssyn. Men riksdagsvalet visade partisekreterare Fredrik Guseff på någonting annat. Unga laestadianer i Österbotten är nu en politisk faktor som utmanar SFP – via Kristdemokraterna.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

– Det är så klart en utmanande situation för oss att Kristdemokraternas position stärks konstant och rätlinjigt och att de har fått mer unga väljare som också är väldigt konservativa.

Det säger SFP:s partisekreterare **Fredrik Guseff** när han har bläddrat genom siffrorna för den norra delen av Vasa valkrets.

I den stora bilden framstår SFP som partiet som i alla stormar stadigt behåller sina svenska väljare. Efter riksdagsvalet 2023 fortsätter man som förut med nio säten.

Partiet överlevde i Nyland att SFP-legenden **Elisabeth Rehns** dotter **Veronica Rehn-Kivi** lämnade riksdagen och tryggade sitt understöd i Esbo ändå.

Man klarade sig hyfsat ur att många i Helsingfors taktikröstade för att få något av de stora partierna att bli statsministerparti. Dessutom har SFP nu en vågmästarroll när en regering ska bildas.

Men på partiledaren och justitieminister

Anna-Maja Henrikssons hemmaplan i österbottenska Vasa valkrets tappade partiet över 5 000 röster, med de mest svidande tillbakagångarna i Pedersöre och Larsmo.

SFP:s fjärde riksdagsledamot i Österbotten, **Mikko Ollikainen**, blev omvald som sist invald i valkretsen med en marginal om mindre än 400 röster.

I Pedersöre som har varit ett av SFP:s starka fästen gick partiet bakåt med närmare elva procentenheter jämfört med valet 2019. I Larsmo backade SFP med nästan åtta procentenheter. Samtidigt går Kristdemokraterna i regionen framåt.

”Ett lokalt fenomen”

Fredrik Guseff, 44, på SFP-kansliet i Helsingfors sägs vara en skicklig sifferanalytiker som kan de svenska regionerna på fem fingrar.

Åbosvenskarna kan kanske vara längre högerut politiskt än de som jobbar vid Åbo Akademi. Och alla röstningsområden i Pedersöre röstar inte lika. Sådant vet han.

I den religiöst mångskiftande Jakobstadsnejden pekar han nu särskilt ut de laestadianska nätverken som en allt mera politisk faktor. Ett unikt, lokalt fenomen, säger han. På många andra håll anses laestadianerna ju allmänt vara utpräglade Centernväljare.

”Inga gamla gubbar”

Kring 20–25 år tillbaka i tiden var det ju mera ”gamla gubbar” som uppfattades som de konservativa, som till exempel kvinnoprästmotståndare, säger Fredrik Guseff. I dag förbryllas han över de unga i det österbottenska, politiska landskapet.

KD pressar SFP i Österbotten

SFP tappade 5 300 röster i Vasa valkrets.

I Pedersöre och Larsmo gick SFP:s tapp om 8–11 procentenheter tydligt till Kristdemokraterna; på andra håll mest till andra högerpartier.

KD:s viceordförande, laestadianen Peter Östman, återvaldes med drygt 6 400 röster.

– Många unga kör med en likadan bibeltrogen syn. Ibland blir narrativet att SFP har glömt alla kristna värderingar och att Bibeln inte existerar för oss. Det är klart att det blir svårt om man har en väldigt rigid hållning till kvinnliga präster och vigsel av samkönade par och annat.

Inom laestadianernas fridsföreningars förbund LFF ger **Torvald Hjulfors**, pensionerad skolrektor i Pedersöre, honom rätt.

– Translagen som SFP enhälligt godkände gav nog genklang i vår väckelse. Jag är inte förvånad att siffrorna blev så här, säger han.

Torvald Hjulfors är själv medlem i SFP och långvarig kommunpolitiker.

– Jag har tio barn. Äldsta sonen är aktiv i KD i Larsmo, och en dotter mycket aktiv i KD i Pedersöre. Deras pappa har i 30 år varit aktiv i SFP, men barnen valde KD. Och vi kommer väldigt bra överens. Mina värderingar harmonierar väldigt mycket med KD:s.

Ungdomar ser ett velande hos de äldre, säger Torvald Hjulfors. Själv säger han att han med en 60-årigs perspektiv ser med större fördragsamhet på SFP fastän han inte tycker om allt som händer i partiet.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

unga konservativa kristna

– Ibland blir narrativet att SFP har glömt alla kristna värderingar och Bibeln, säger partisekreterare Fredrik Guseff. FOTO: PRESSBILD

– Jag har tio barn och flera av dem blir nu KD-aktiva, säger SFP-medlemmen och laestadianen Torvald Hjulfors. FOTO: ARKIV/JOHAN SANDBERG

SFP:s partisekreterare säger att det i SFP:s ungdomsförbund SU i regionen inför kommunalvalet 2021 ska ha hänt att en ung kandidat ur den laestadianska rörelsen ska ha backat från sin kandidatur efter påtryckning från KD-aktiva medlemmar ur sin egen rörelse.

– Jag klandrar absolut inte personen för jag förstår att trycket blev väldigt hårt. Men jag har en viss oro för att man med tanke på det politiska ska ha en valfrihet att kandidera för det parti man vill, utan att det kommer en påringning, säger Fredrik Guseff.

Torvald Hjulfors säger att det inte inom laestadianväckelsen förekommer politiska påtryckningar i bönehusen.

– Man tänker att här står präster och predikanter i vår väckelse som imamer i moskéer och

»Jag har tio barn. Deras pappa har varit SFP i 30 år, men de blir KD.«

talar om hur man ska göra. Det gör vi inte. Vi talar Guds ord, det som står i Bibeln. Vi talar inte politik, säger han.

Mera kommer förändringen i regionen, tror han, av att gamla SFP:are dör bort och de unga ”fattar egna beslut”.

Äldre laestadianer röstar ännu SFP

Greger Forsblom från Pedersöre är till vardags verksamhetsledare för Pörkenäs lägergård i Jakobstad och SFP:are han också. På riksnivå leder han SFP:s specialförening Kristet samhällsansvar, med kristet och kyrkligt aktiva kandidater i flera landsändar.

– Nog uppfattas det ju att det finns en värdekonservativ trend i vår region för tillfället, säger han.

Han ser också att banden mellan Kristdemokraterna och LFF har blivit starkare, bland annat under den långvariga riksdagsledamoten **Peter Östman**, som har sina rötter i laestadianismen.

– Vi har ju valhemlighet i Finland, men jag har nog många vänner inom LFF som röstar på SFP. Men yngre tycks i dag vara mera konservativa än de äldre som fortfarande röstar på SFP, säger han.

Greger Forsblom ställde en gång i sitt första kommunalval upp för Kristdemokraterna.

– Men mina åsikter i dag finns nog inom SFP. För min del är det väldigt viktigt med människors lika värde och det står SFP för. Och så är det svenska språket också ett viktigt kitt. Men också inom Kristet samhällsansvar tänker vi olika i en del frågor, säger Greger Forsblom.

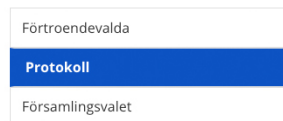
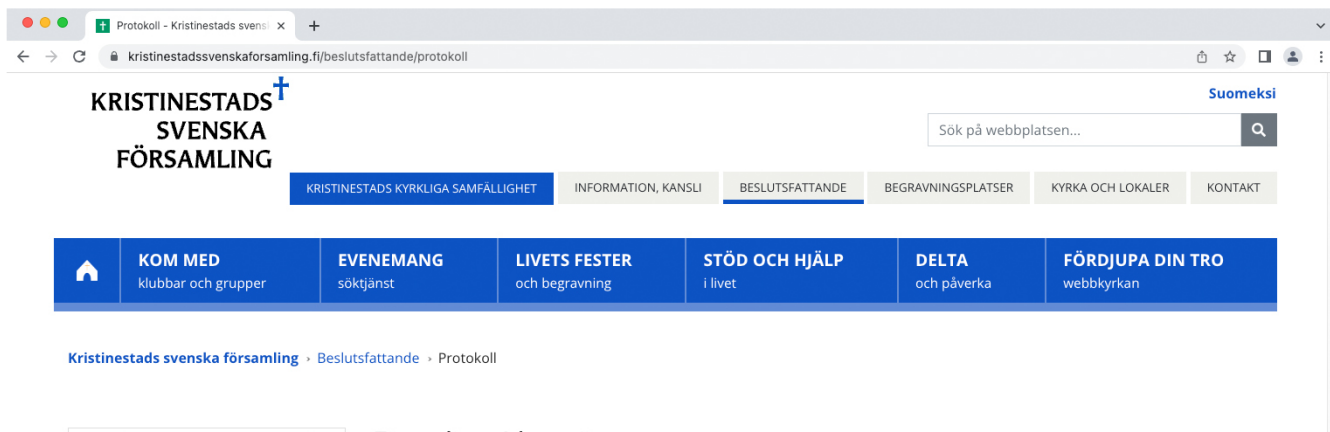
”Stort socialt hjärta för invandrare”

I Helsingfors frågar Kyrkpressen partisekreterare Fredrik Guseff vad han tänker om Sannfinländarna. Ska deras framgångar över hela landet spilla över, dels till SFP och dels till kyrkorna? (KP 12.4)

I det finska Finland tror han det finns ”väldigt konservativa” som hittar ett hem hos Sannfinländarna. Men inte så mycket i Svenskfinland.

– Bland de kyrkligt aktiva kan en del ju förhålla sig till bibelord lite mer konservativt. Men de har ändå ofta ett väldigt stort socialt hjärta och en vilja att hjälpa även invandrare och flyktingar. Och då kan nog tröskeln till Sannfinländarnas led vara ganska hög, säger Fredrik Guseff.

Är man bara allmänt konservativ, så finns det ju andra alternativ bland partierna, säger han.

Församlingsrådets möten

Följande möte hålls

Församlingsrådets protokoll

Protokoll 2 / 15.3.2023

Verksamhetsberättelse 2022

Protokoll 1 / 25.1.2023

Protokoll 8 / 30.11.2022

Protokoll 7 / 12.10.2022

Protokoll 6 / 21.9.2022

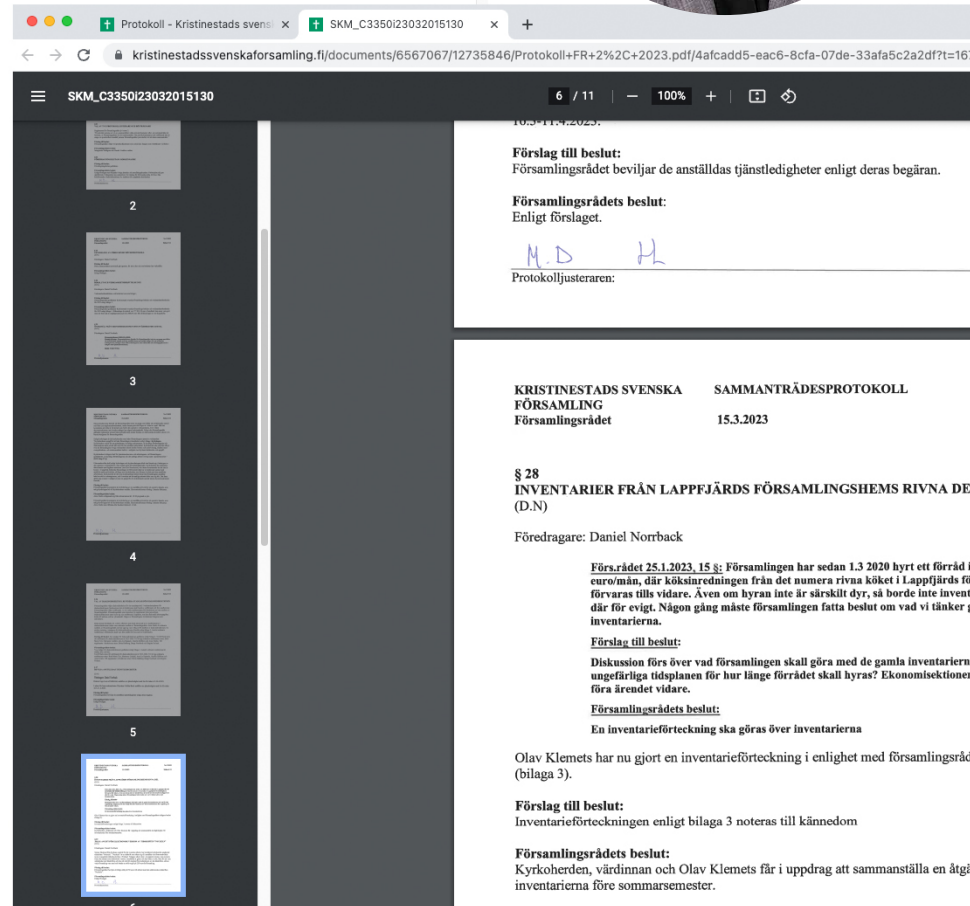
Protokoll 5 / 24.8.2022

Protokoll 4 / 8.6.2022

Protokoll 3 / 27.4.2022

Församlingsrådets protokoll i till exempel Kristinestads svenska hittar man genom att på församlingens webbsida gå via fliken Beslutsfattande. Öppnar man det senaste protokollet kan man bland annat få veta vilka planer församlingen har för inventarierna från den rivna delen av församlingshemmet i Lappfjärd.

FOTO:SKÄRMDUMP

Nästan hälften har inte protokollen på webben

Hälften av församlingarna i stiftet har lagt ut sina protokoll på sin webbplats helt eller delvis under 2023.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Antalet församlingar som informerar om de beslut församlings- eller kyrkorådet fattat har varit något så när konstant under de senaste fyra åren. Kyrkpressens undersökning visar nu att 21 av stiftets 45 församlingar har lagt ut församlingsrådets/kyrkorådets mötesprotokoll på sin webbplats, medan fem församlingar ger en begränsad information om besluten.

När vi undersökte motsvarande tillgänglighet för fyra år sedan hade 18 av de dåvarande 53 församlingarna publicerat protokollen eller besluten på sin webbsida. För två år sedan informerade 21 av de 49 församlingarna om rådets beslut på webbsidan.

I dag ger 19 församlingar ingen information om vad deras förtroendevalda beslutat i rådet på sin webbsida. Elva av dem informerar inte alls, medan åtta församlingar tillhandahåller gamla protokoll. En av dem, Pedersöre, har

inte lagt ut några protokoll sedan april 2022.

– Protokollen lades ut en tid och så föll de bort. Vi anställda räcker inte till, vi är alldeles för lite folk. Någonstans måste man pruta på det man gör, säger tf kyrkoherde **Tomas Portin**.

Han inväntar nu information från Kyrkostyrelsen om vad informationsansvaret som nämns i den nya kyrkolagen betyder i praktiken.

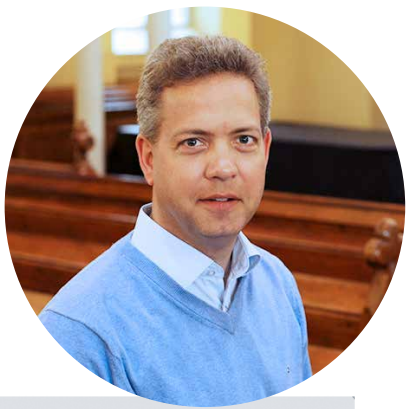
– I och med den nya kyrkolagen måste man sätta ut protokollen på webbsidan, då kommer de att finnas där.

När tror du det sker?

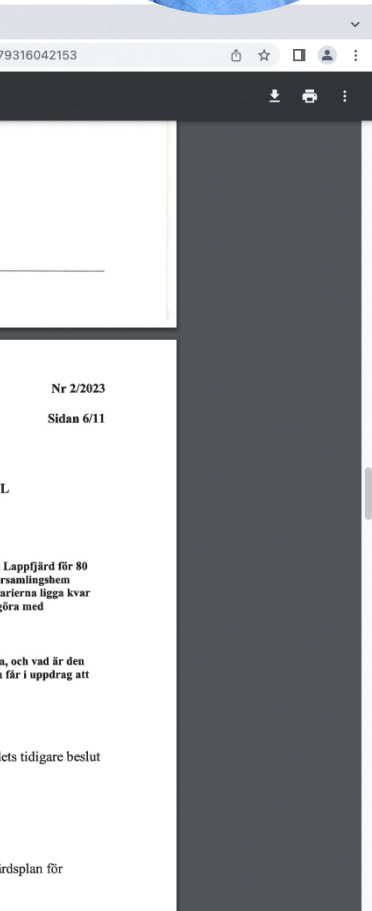
– Vi har haft så mycket så vi har inte hunnit fundera på alla detaljer ännu. Vi hoppas få information så fort som möjligt så vi kan åtgärda saken.

Lucas Snellman, ledande sakkunnig inom kommunikation vid Kyrkostyrelsens svenska av-

»**Protokollen lades ut en tid och så föll de bort. Vi anställda räcker inte till.**«

Tomas Portin
och Lucas
Snellman.
FOTON: ARKIV

delning KCSA, har ännu inte den informationen.
– Jag vet inte om att det skulle vara på gång några anvisningar ännu. Åtminstone har de inte diskuterats inom Kyrkostyrelsens kommunikationsavdelning. Jag tror det gäller andra frågor också som berör den nya kyrkolagen. Då lagen godkändes konstaterades att nu inleds arbetet att göra anvisningar.

Färre protokoll ju mer norrut du kommer
Finns information om besluten på församlingens webbplats hittar man dem vanligtvis under flikarna *beslutsfattande* eller *information, kansli*. Det gäller också de församlingar som har protokollen på andra domäner, som till exempel Esbo och Vasa svenska församlingar. Vasa svenska församling har samlat länkarna till protokollen från församlingsrådet, Sundom kapellförsamling, samfällighetens gemensamma organ samt delegationerna för fastigheterna, sjukhussjälavården och familjerådgivningen till en och samma sida så dem hittar man lätt. Esbos protokoll är mer svårhittade, men de hittas åtminstone på adressen http://aski-julkaisu.espoonseurakunnat.fi/ktwebscr/pk_kokl_tweb.htm.

Ett allmänt konstaterande när man ser på tabellen till höger är att ju längre norrut man kommer i stiftet, desto färre församlingar har sina protokoll tillgängliga på webben.

Har din församling färsk protokolldokument på webbsidan?

● Ja ● Nej ● Begränsat

DOMPROSTERIET

Agricola svenska församling ●
Borgå svenska domkyrkoförsamling ●
Sibbo svenska församling ●

HELSINGFORS

Johannes församling ●
Matteus församling ●
Petrus församling ●
Olaus Petri församling ●
Deutsche evangelisch-lutherische Gemeinde ●

MELLERSTA NYLAND

Esbo svenska församling ●
Grankulla svenska församling ●
Kyrksläpps svenska församling ●
Tammerfors svenska församling ●
Vanda svenska församling ●

RASEBORG

Ekenäsnejdens svenska församling ●
Hangö svenska församling ●
Ingå församling ●
Karis-Pojo svenska församling ●
Sjundeå svenska församling ●

ÅBOLANDS PROSTERI

Kimtoöns församling ●
Västebolands svenska församling ●
Åbo svenska församling ●

ÅLANDS PROSTERI

Ålands södra skärgårdsförsamling ●
Brändö-Kumlinge församling ●
Norra Ålands församling ●
Saltvik församling ●
Jomala församling ●
Lemland-Lumparlands församling ●
Mariehamns församling ●
Eckerö-Hammarlands församling ●

NÄRPES PROSTERI

Kristinestads svenska församling ●
Närpes församling ●
Korsnäs församling ●

KORSHOLMS PROSTERI

Malax församling ●
Solfs församling ●
Korsholms svenska församling ●
Vasa svenska församling ●
Replot församling ●
Kvevlax församling ●
Vörå församling ●

PEDERSÖRE PROSTERI

Nykarleby församling ●
Pedersöre församling ●
Jakobstads svenska församling ●
Larsmo församling ●
Kronoby församling ●
Karleby svenska församling ●

FOTO: KP ARKIV OCH ANNIKA HAGMAN-KANCKOS

Camilla Svevar och Johan Kanckos söker kyrkoherdetjänsten i Solf.

Björk söker till Pedersöre, Svevar och Kanckos till Solf

Daniel Björk är enda sökande till kyrkoherdetjänsten i Pedersöre medan **Camilla Svevar** och **Johan Kanckos** söker kyrkoherdetjänsten i Solf.

Daniel Björk är kyrkoherde i Petrus församling i Helsingfors medan Camilla Svevar är kyrkoherde i Replots församling och Johan Kanckos är tf kaplan i Esbo svenska församling. Domkapitlet fastställer dagar för valprov och valdag i Solf.

Kaplanstjänsten i Jakobstads svenska församling har fått två sökande, församlingens tf kaplan **Åsa Turpeinen** och församlingspastor **Jakob Edman**.

Kaplanstjänsten i Västabolands svenska församling (Pargas distrikt) har sökts av församlingens tf kaplan **Saara Maria Roto** och församlingspastor **Pär Lidén**.

Understöd till kyrkor på Åland och i Österbotten

Kyrkostyrelsens plenum har beviljat församlingarna understöd för sammanlagt 7,38 miljoner euro ur den statliga finansieringen för skötseln av församlingarnas kulturarv.

Det hade kommit in sammanlagt 133 ansökningar från 79 olika församlingar. Renoveringsunderstöden grundar sig på en ny beräkningsformel för understöd. Enligt den påverkas understödet av församlingens skatteprocent, skatteintäkter, statlig ersättning, antal kyrkor och kapell och projektets kostnader i förhållande till skatteintäkterna.

I Borgå stift beviljades följande församlingar renoveringsunderstöd: Brändö-Kumlinge församling, Hangö kyrkliga samfällighet, Jomala församling, Kristinestads kyrkliga samfällighet, Norra Ålands församling, Närpes församling, Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet och Vörå församling.

De största enskilda understöden beviljades för renovering av fasader och vattentak på Vilppula kyrka 850 400 euro och Eurajoki kyrka 508 100 euro. Som ett undantag till beräkningsformeln beviljades Kinnula församling som har en mycket dålig ekonomisk situation 690 500 euro för nödvändiga och brådskande reparationer av Kinnula kyrka.

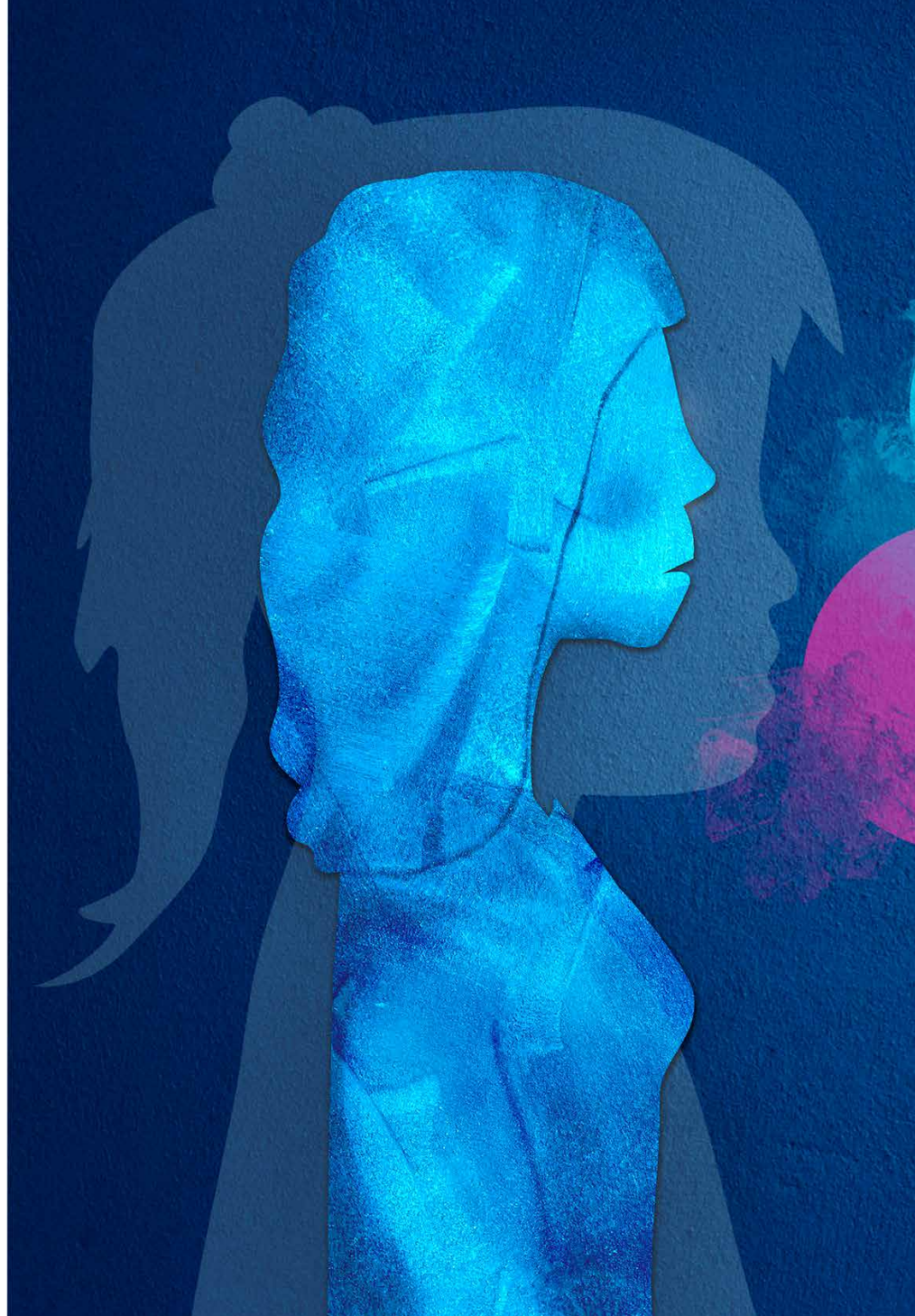
Den 1 juli träder den nya kyrkolagen i kraft. Därefter behöver en stor mängd kyrkliga beslut inte längre sändas till Kyrkostyrelsen för att fastställas. Ett undantag är ändå de historiskt värdefulla kyrkorna. Där kommer nödvändiga tillstånd från Kyrkostyrelsen fortfarande att behövas. Kyrkostyrelsen kommer också att fortsätta bevilja bidrag till församlingarna.

FOTO: JOHAN SANDBERG

Få relationer är så laddade som den man har till sin **mamma**. Den innehåller så många förväntningar, så många chanser att stöda och knyta an – eller att misslyckas. Inför morsdagen fick våra läsare berätta anonymt om vad de fick av sin mamma och vad de längtade efter att få. KP bad också terapeuten **Maria Sundgren-Lillqvist** svara på några besvärliga relationsfrågor.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

BRYT UPP INNAN DU

Praktiskt tänkande. Kristen tro. humor. Det här var några svar KP fick när vi bad våra följare på Facebook anonymt fylla i en enkät om det bästa de fått av sin mamma.

”Var generös med gåvor, ge mer hellre än för lite. Gå på promenader. En nyförlöst förstagångsmamma behöver sin mamma.”

”Våga vara dig själv. Att försöka höra till de populära eller till innekretsarna kommer enbart att leda till att du säljer din själ och då finns inget viktigt kvar och inget att stå på eller lita på när det blir utmanande tider.”

Många av skribenterna nämner ord som trygghet och att de fått upptäcka styrkan i bön och tacksamhet. Också ”villkorslös kärlek” finns på listan.

”Utan att hon sa det i ord: Uthållighet! Sträva på fast det är svåra tider ibland!”

”Min mamma var hemmafru och satsade på att vi firade till exempel högtider med god mat i flera dagar och huset dekorerades fint. Nu som en kvinna mitt uppe i karriären har jag tyckt att det är viktigt att komma ihåg att livet inte endast är jobb – vi måste komma ihåg att ta vara på hemmalivet också!”

Bland dem som svarat finns sådana som verkar ha haft en riktig Muminmamma: ”Det är viktigt att ha roligt!” eller ”Fast man slår sönder en tallrik är det ingen fara – värre saker kan hända.” Många har också lärt sig ärlighet och att behandla andra utan författade meningar.

”Hon ville att jag skulle hålla fast vid min tro även om hon själv hade svårt att tro.”

”Min mamma har redan länge varit död och jag har ett långt perspektiv då jag ser tillbaka på mitt liv. Den bästa vägkosten är kort uttryckt självförtroende och en gnutta rebelliskt sinne. Tack mamma: det har burit!”

”Mamma uppfostrade oss med högar av ordspråk. De flesta på finska eftersom hon var finskspråkig och bytte språk när hon gifte sig. De flesta ordspråken var på dialekten från Vinkkilä i sydvästra Finland. Genom åren har jag burit med mig två ordspråk. Ett på Vinkkilädialekten: ”Syömäll’ pienetaurii menevä!” Det vill säga: småsjukdomar kureras med att äta. Det andra är: ”Tro det bästa, tills du är överbevisad om motsatsen!”

Det jag aldrig fick

Men vi frågade också våra läsare om det fanns sådant de hade längtat efter att få från sin mamma, men aldrig fick.

BRYTS NER!

"Att Gud tycker om mig också när jag gör något fel. Att flickor och kvinnor också kan göra karriär inom politiken – min mamma påstod till exempel på sin tid att en kvinna aldrig kan bli president!"

Många skriver också att de inte fick några goda råd – men att de nog hade behövt sådana. Flera nämner att de hade behövt få lära sig mer om pengar, hur man gör upp en budget och sparar.

Men den största saknaden kretsar ändå kring ett emotionellt tomrum som aldrig blev fyllt.

"Att jag en gång i livet hade fått höra att jag gjort något bra."

"Att hon skulle ha pratat om det heliga med kroppen och sexualitet. Lagt hälsosamma gränser istället för att tro att "frihet" är det viktigaste i dessa frågor."

"Livet är kort! Bryt upp innan du bryts ner!"

Många reflekterar över att deras egen mamma hade sina skador, sådant som formade dem till dem de var och fick dem att göra som de gjorde.

"På 70-talet skulle man vara den där snälla, duktiga flickan och ifall det fanns något man inte kunde fick man nog höra mycket mer om det än alla de saker man var bra på. Jag önskar kanske att min mamma skulle ha sagt åt mig att jag är bra och älskvärd såsom jag är. Jag skulle säkert varit starkare och njutit mera av ungdomstiden/studietiden."

"Att man alltid får vara sig själv och att det räcker bra i alla situationer. Att frihet är viktigt och att alla är värda sin egen lycka. Min mamma var ganska medberoende och skadad och hann aldrig själv förstå dessa saker innan hon dog."

"Tillräckligt bra räcker"

Vi ställde tre läsarfrågor till psykoterapeut Maria Sundgren-Lillqvist.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Hur kan jag säga till min mamma att jag upplever hennes goda råd som sårande?

– Jag har själv nyss blivit mormor och ger en massa råd i bästa välmening. Men jag tror att det skulle vara bäst att jag väntade på att få frågor innan jag ger råd, för goda råd kan lätt uppfattas som kritik. Barnet kunde exempelvis säga: "Tack för dina råd, men jag vill gärna försöka klara mig själv." Mammans första reaktion är kanske att bli sårad, men om man har lite självinsikt så inser man kanske att det är bäst att backa lite.

Hur kan jag lära mig att bekräfta mina barn fast jag upplever att jag själv aldrig blivit bekräftad?

– Även om man haft en otrygg anknytning kan man vända den till en mer trygg. Man kan till exempel bli tryggare tack vare goda vänskapsrelationer, som ger andra modeller: så kan man *också* fungera. Man kanske har en trygg partner som kan bekräfta en på ett annat sätt än man blev bekräftad som barn. Också i terapi kan man bli bekräftad, få utrymme och känna sig sedd. Dessutom kan det vara reparativt att ge sina barn det som man själv inte fick. Det kan kännas svårt, men den bekräftelsen kan bli en gåva både till ens barn och till en själv. Som vuxen kan man också be sina egna barn om förlåtelse och godkänna att man gjort fel – det vill säga ta ansvar som förälder. Perfekta anknytningar existerar inte, men *good enough* är tillräckligt bra.

Hur diskuterar man svåra saker med sin mamma när man är av olika åsikt?

– Ibland måste man, som de säger på engelska, *agree to disagree*, det vill säga godkänna att man är av olika åsikt. Man har rätt till olika åsikter, och man har också rätt till olika minnen. Vi kan minnas på olika sätt, men vi har ändå rätt till vår upplevelse. Ibland kan vi önska att våra föräldrar var annorlunda än de är. Vi kan inte kräva att de förändras, men förändring är möjlig om vi blir medvetna om våra handlingsmönster och arbetar på att förändra dem. Det vi kan jobba med är vårt förhållningssätt till våra föräldrar. Jag tror att de flesta mår bäst av att ha någon sorts kontakt med sina föräldrar, men den behöver inte alltid vara tät och varm. En mamma kan exempelvis bli en bättre mormor än mamma. Men om det handlar om övergrepp och osunda relationer är det oftast bäst att kapa kontakten.

Vi har rätt till olika minnen, säger psykoterapeut Maria Sundgren-Lillqvist. FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Levebröd

FÖDA FÖR
KROPP OCH SJÄL

EN DAG OM MISSION OCH VÅRT GLOBALA ANSVAR

**lördag 27 maj 2023
i Karis församlingshem**

Kom med och fundera på hur vi alla kan bidra till en rättvisare värld, leva ut vår kristna tro och bli inspirerade av hur den världsvida kyrkan verkar och växer.

På programmet står färskas nyheter från våra partnerkyrkor, intressanta föredrag och samtal, mångsidiga workshoppar och musikprogram.

Huvudgästen Sokheng Nhoong kommer från den lilla men dynamiska lutherska kyrkan i Kambodja. Övriga medverkande är bl.a. Rolf Steffansson, Anna-Lena Särns och Yvonne Terlinden.

Anmäl dig senast måndag 15.5 till tfn 019 279 3000 eller e-post karis-pojo.forsamling@evl.fi.

Läs mera på
www.finskamissionssallskapet.fi/missionsfest

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

KARIS-POJO SVENSKA FÖRSAMLING

BMT ENTREPRENAD

utför sprängning och transport i Österbotten

Tom 0400-345 529, Britta Maria 050-595 0039
Krooksbacksvägen 12, Vörå

Styr ut till havet!
www.kumi-jarvinen.com

GUMMI-JÄRVINEN AB
Remmar, remskivor, slangar, O-ringar, stefa-tätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Fastighets AB
KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus lägenheter i Smedsby, Kevlax, Solf, Petsmo, Jungsund och i Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja Sepänkylässä, Koivulahdessa Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari
Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083
www.korsholmsbostader.fi

KOMMANDE RESOR:

28.6. – 1.7.	Sommarresa till Åbolands skärgård o. Åland
21. – 25.8.	Resa till Åland
- bl.a. Kökar, Mariehamn och Brändö
31.8. – 7.9.	Vandring i Slovenien
Flyg med Finnair till Ljubljana t/r och
5 vandringsdagar i Kranjska Gora-området
24. – 29.1.	Marcialonga ski marathon, Italien

ANMÄLNINGAR OCH YTTERRIGARE INFORMATION:

myynti@kokkolanmatkatoimisto.fi
www.kokkolanmatkatoimisto.fi

**Kokkolan Matkatoimisto
Karleby Resebyrå**

Fabriksg. 8, 67100 Karleby. Tfn (06) 823 8300,

LOCUS

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Visste du att vi också tar emot försäljningsuppdrag.
Försäljningen sköter vi alltid finkänsligt och smidigt.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors

tel. (09) 17 17 44
www.locus.fi

**Äkta alrökta
charkuterier
från matriket
Österbotten**

Vi söker fler intresserade
återförsäljare i södra Finland!
www.oravaisraakeri.fi

PREMIUM kvalitet till vardag och till fest

Ljudet av tystnad

DET ÄR frost i gräset. Lyktor är tända längs med gången. Jag släpar en alltför stor packning över gården. Tre dagar i tystnad kräver inte några märkliga outfits men sockor, tröjor, eget täcke, kaffemaskin och choklad väger ändå en hel del tillsammans.

Jag vet inte vem som ska delta i retreaten. I hallen finns åtminstone inte några herrskor. Damskor i brunt och svart är strödda över hemvävda mattor. Tofflor i en korg för dem som glömt. Jag är tydligen sist. Nästan alla andra har krupit upp i soffor eller sitter bekvämt i länstolar med flätad sits. Det finns bekanta ansikten och obekanta men ingen säger sitt namn. Att inte säga sitt namn eller var man jobbar är det bästa. Att inte berätta om man har familj eller inte är befriande. Att inget veta är egentligen förutsättningen för att på riktigt se en människa, tänker jag medan jag betraktar kvinnorna som är här för att skriva ord som inte riktigt låter sig formas utan tid.

Men när bokstäverna ska radas efter varandra vägrar mina att lyda. De gömmer sig och uppdämd gråt fyller pappret. Det såg jag inte komma. Men det var väl därför den kom, för att jag hade lämnat försvaren på glasverandan. På bordet med en virkad duk låg de i en hög och nu satt jag på en blommig stol med hjärtat i handen. Någon räcker en näsduk. Jag hade släpat med en kaffemaskin från stan men jag hade inte tänkt på näsdukar. Inte en sekund hade jag tänkt att isen skulle smälta runt atrium cordis och rinna ut över skrivblock, tygkassar och flickfötter. Någon lyfte försiktigt upp sina 38:or men de flesta lät hemstickade tossor och nylonstrumpor fuktas av förtvivlan. De hade haft våta fötter förr.

DE SOM inte har varit i tystnaden tror att den är spänd, att den distanserar människor från varandra. Det är pre-

*»Nu satt jag på en blom-
mig stol med hjärtat i
handen.«*

cis tvärtom. Tystnad skapar tillhörighet och samhörighet. Det är bara skeden som hörs mot den tunna tekoppen när tio människor sitter runt bordet men det finns en vila i att slippa kommentera och konversera. Man får riktig kontakt när man tiger.

TREDJE DAGEN är våra hår lite vildare än när vi kom men inuti är det mera stilla. Bokstäver har radats och punkter ritats. Liv har delats och jag är inte den enda som har använt silkesmjuk Serla.

Böjda ryggar under andakten. Böjda och brutna liv i våra skrivböcker men kanske är vi helare. Kropp och själ kan vila på klippor och hotellrum men anden vilas bäst i psalmen, i bönen, på pallen. Gud är inte mera närvarande i en kyrka men jag blir mera närvarande i ett kapell. Närvarande och mångdimensionell. Vecklar ut mig på ett veckoslut och vill inte tillbaka till den form jag hade när jag kom. Men redan när jag stiger in i bilen viker jag ändå in vingarna. Jag ryms inte in i mitt eget liv.

Maria Sundblom Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

JAG HAMNADE PÅ ...

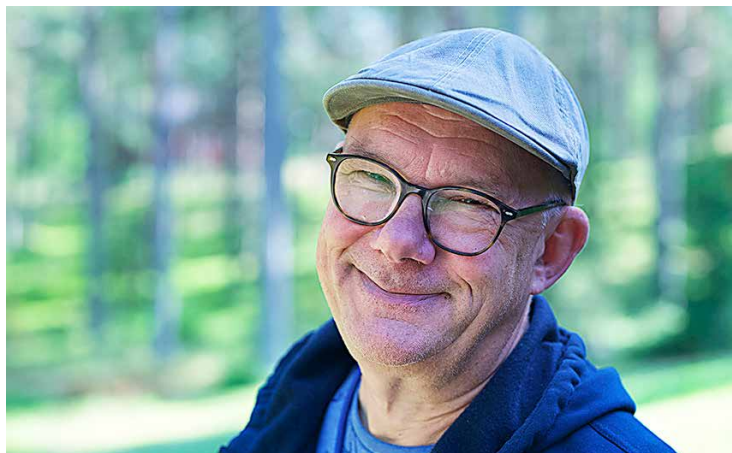
Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Ett önskat möte

Dagen efter jag invigt grillsäsongen möts jag av en insnöad grill. Det var inte vad jag önskade. Men det är livet. Livet nu, medan jag skriver detta och snön smälter. När du läser detta är livet också nu och snön är kanske borta. Jag gläds över livet nu – oavsett snön.

Johan Sandberg

MATS FONTELL

Avskedets tunga stund

JAG SMYGTITTAR ibland på människor som tar avsked, mest för att det är vackert och berörande. Befinner man sig på en flygterminal eller tågstation kan man bevittna många dramatiska avsked som det är lätt att känna igen sig i. Det är tungt och smärtsamt att säga farväl, speciellt om det är oviss när och om man får träffas igen.

JAG TYCKER om att läsa Jesu avskedstal i Johannesevangeliet. Det är inte svårt att förstå att hans lärjungar var ängsliga och förbryllade. Allt de fått vara med om under åren med Jesus, alla under, alla märkliga människomöten. Ingenting var längre som förr under det äventyr som de hoppades att aldrig skulle ta slut. Nu är det ändå dags att förbereda Petrus, Johannes och de andra för ett avsked. Jesus har gett sina vänner rejält med andlig vägkost för färden vidare. Han har berättat, uppmuntrat och undervisat om tro, kärlek och vänskap. Om Anden som i kraft kommer att utrusta dem med allt de behöver.

»Hans kärlek är inte av denna världen och den är en bottenlös kraftkälla mitt i det kaos av osäkerhet jag tvingas leva i här.«

I AVSKEDSTALETs sista kapitel Johannes 17, där vi också hittar söndagens evangelietext, har talet övergått i en lång bön som Jesus riktar till sin Fader i himlen. Här ber han för oss som är kristna, som valt att följa honom. Och visst behöver vi all den förbön och vägledning vi kan få när det gäller att leva och förvalta detta märkliga dubbla medborgarskap. Med fötterna på jorden och hjärtat i himlen kallas det visst ibland. Men hur förverkligar jag detta tämligen svårbegripliga uppdrag i en tillvaro som ständigt skrämmer mig med oro-väckande nyheter och bakslag?

JESUS LOVAR att aldrig lämna oss ensamma. Hans kärlek är inte av denna världen och den är en bottenlös kraftkälla mitt i det kaos av osäkerhet jag tvingas leva i här. Och när jag en dag når livets ändhållplats så kvarstår bara ett enda medborgarskap där jag får andas ut. Det är hoppet som bär mig.

Mats Fontell är ungdomsarbetsledare i Borgå domkyrkoförsamling och trubadur. **Han väntar** på att få sjösätta sin segelbåt som är den mest rofyllda platsen på jorden.

Hans tips: Fly från energitjuvar så som stress, statusjakt och dåliga matvanor.

SÖNDAG 7.5.2023, Fjärde söndagen efter påsk

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

kallas också **Cantate**, som betyder *Sjung!* Den här söndagen är mitt i kedjan av glädjrika söndagar. Församlingen följer sin Segerherre i sanning och kärlek på väg mot den fullständiga glädjen i himlen. Temat för söndagen är **Himmelrikets medborgare i världen**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 32:15–20

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 8:9–11

EVANGELIUM

Joh. 17:6–10

”Orden du gav mig har jag gett dem, och de har tagit emot dem och verkligen förstått att jag kommer från dig, och de har trott på att du har sänt mig.”

Läs mera i Joh. 17:6–10.

Psalmförslag

805

813

802

932

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

”Gud, när min tro känns tunn och till och med det kristna hoppet känns som en tynande låga. Då klamrar jag mig fast vid min längtan som ingenting kan ta ifrån mig. Längtan efter mod, längtan efter tro, längtan efter att en dag få möta dig ansikte mot ansikte.”

Bönen är skriven av Mats Fontell.

SÖNDAG 14.5.2023, Femte söndagen efter påsk

Nästa söndag

kallas också **Rogate**, som betyder *Bed! Anropa!* Inom den evangeliska kristenheten talar bönsöndagens texter traditionellt om bönen och om Kristus som den stora förebedjaren och böneläraren. Temat för söndagen är **Hjärtats samtal med Gud**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Dan. 9:17–19

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 8:24–28

EVANGELIUM

Matt. 6:5–13

”Nej, när du ber, gå då in i din kammare, stäng dörren och be sedan till din fader som är i det fördolda.”

Läs mera i Matt. 6:5–13.

Psalmförslag

333

896

871

883

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Behöver du hjälp?

Många församlingar ordnar matutdelning och hjälper utsatta människor både praktiskt och med att orka psykiskt. Behöver du hjälp – eller vill du kanske erbjuda hjälp? Kolla in din församlings annonsering och ta kontakt med diakonin!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Esbo domkyrka sö 7.5 kl. 12.15: Konfirmandsöndag. Kanckos, Brunell, Malmgren, Kronlund. Kyrkkaffe i Sockenstugan. **Hagalunds kyrka fr 12.5 kl. 18:** Tvåspråkig regnbågsmässa för Hbtqi-personer och dem som sympatiserar med lika rättigheter för personer som tillhör sexuella- och könsminoriteter. Regnbågsmässan är öppen för alla. Jäntti, Iivanainen, från Tapiolan seurakunta; Anu Ristimäki, Karin Airaksinen och Riikka Hatakka. Kvällste. **Esbo domkyrka sö 14.5 kl. 12.15:** Mässa med små och stora på mors dag. Jäntti, Brunell, Kronlund.

Esbo domkyrka to 18.5 kl. 12.15: Utegudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag och välsignelse av nyanställda i församlingen. Sironen, Ertman, Sandberg, Kronlund och Malmgren. Kyrkkaffe utomhus.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30-11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fr.

Familjeläger: Det blir familjeläger på Solvalla, veckoslutet 25-27.8. Den elektroniska anmälan öppnar 15.5. Mer info: esboforsamlingar.fi

Unga: Må 8.5 och 15.5 kl. 17 Sode ungdomskväll; chill, ta det lugnt, spela spel, träffa kompisar och församlingens anställda.

Symamsellerna: Obs! må 22.5 kl. 16-19 träffas handarbetsgruppen som sticker och handarbetar till förmån för mission

och internationell diakoni. Vita huset, Prästgårdsgr. 1.

Musik: Esbo arbis kammarkörs vårkonsert fr 5.5 kl. 19 i Köklax kapell. Dir. Timo-Juhani Kyllönen.

Sommarträffar: kl. 13-14.30 i Sockenstugan, Kyrkbacksv.2. Första träffen "Vi sätter i gång sommaren" är to 1.6, sedan träffas vi torsdagarna 15.6, 29.6, 13.7 och 27.7. Kom och ta en kopp kaffe/te, träffa andra och ta del av varierande program med diakoniteamet.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må-fre kl. 9-13 och e-post. Kansliet öppet för besök må och to kl. 9-13.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, va-rauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må-ti kl. 9-15, on-to 9-12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må-ti kl. 9-15 och on-to kl. 9-12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

Sö 7.5 kl. 12: Familjemässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Daniela Hildén. Mammakören Änglaskång och Barnkören Stjärnfall medverkar. Kaffe i övre salen.

Ti 9.5 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos,

Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-10.30: Brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag - tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 10.5 kl. 14: Kyrkosyfsöreningen i övre brasrummet.

Kl. 17.00-19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 11.5 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsgroup i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 14.5 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Kl. 18: Damkören AccaBella 15-års jubileumskonsert, dir. Teija Palolahti.

Ti 16.5 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 9.30-10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag - tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 17.5 kl. 14: Kyrkosyfsöreningen i övre brasrummet.

To 18.5 kl. 12: Kristihimmelsfärdsdagens högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Må 5.6: SOMMARUTFÄRD till Högholmen ordnas för familjer i samarbete med Grankulla svenska och finska församling. Förhandsanmälan till kauniaisten.suom.srk@evl.fi senast 26.5.

Mera info: Daniela Hildén 050 443 0045.

KYRKSLÄTT

Sö 7.5 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Sö 7.5 kl. 18: Kvällsmässa i S:t Mikael's kyrka - nya hjälpledare välsignas

Må 8.5 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka

Ti 9.6 kl. 12: Tisdagsträff i Veikkola på församlingshemmet

On 10.5 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeli-gården

To 11.5 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

Sö 14.5 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, Vox luventus och Nova medverkar i mässan

Ti 16.5 kl. 13.30: Seniorgruppen träffas på Hörnan

On 17.5 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeli-gården

To 18.5 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Tisdagar: Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050-4784227.

OBS! Sista anmälningsdagen för vårut-färden till Borgå är 8.5. Gå in på vår hemsida eller ta kontakt med Sus Landor (susanna.landor@evl.fi eller 050-5689792).

Vi deltar i FMS dag om mission och vårt globala ansvar i Karis 27.5. Anmälan senast 10.5 via hemsidan. Läs mer på vår hemsida eller ring oss.

Onsdagen den 10.5 har pastorskansliet stängt.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi
tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön 7.5 kl 11 Gudstjänst: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Aija-Leena Ranta

Tis 9.5 kl. 10-11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälan till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 9.5 kl. 12.30-15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6

Ons 10.5 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, församlingens kyrkoherde Janne Heikkilä är med oss

Sön 14.5 kl. 11 Högmässa: i Gamla kyrkan, Janne Heikkilä, Anna Arola

Tis 16.5 kl. 10-11.45 Familjelyktan: OBS! Vi träffas på restaurang Wivi, Koulukatu

18, anmälningar till ungdomsarbetsledare Kaisa Niinimäki, tfn 050 337 2922
Tis 16.5 kl. 12.30–15.30 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6
Ons 17.5 ”En vårdag i Kangasala”: utflykt till Vehoniemi och Sahalahti. Buss från och till Keskustori framför Gamla kyrkan. Avfärd kl. 11 och hemkomst ca kl. 16. Pris 20 €, anmälan senast 9.5 för buss-transport och mat till Kristina tfn 050 527 2290 eller Paula 050 433 7373

Tors 18.5 kl 16 ”Guds andedräkt” i Viinikka kyrka: mässa i irländsk folkton, Borgå kammarkör, dirigent Eric-Olof Söderström, solister Aija-Leena Ranta & Reidar Tollander, musiker, Kim Rantala

Måndag, onsdag, torsdag kl. 15–18 och tisdag kl. 16–18. Telefonjour för familjer om neuropsykiatriska syndrom: (bl.a. ADHD, autism) samt inom utmanande beteende med barn och ungdomar, lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587. OBS! Ingen telefonjour 15.–18.5

VANDA

FRE 5.5 kl.10–11 Musikleik: för ca 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka.

FRE 5.5 kl.14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–11 mån med vuxen i Dickursby kyrka.

FRE 5.5 kl.18 Quiz night med pizza för unga vuxna: i Johannes församling. Högborgsg. 10.

LÖ 6.6 kl.13–16 Träff för väntande föräldrar: i Helsinggård. Konungsvägen 2. Tema: Föda utan rädsla.

SÖ 7.5 kl.12 Högmässa med Piispala gruppens konfirmation: i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Kristian Willis, Heidi Åberg.

ONS 10.5. kl.12 Körövning: med ViAnda, Helsinggård,

ONS 10.5 kl.18–19 Sångstund för alla åldrar: i Dickursby kyrka.

ONS 10.5 kl.18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

TO 11.5 kl.14–16 The Message Club: i Dickursby kyrka. Bibelstudiegrupp på engelska. Kaffeservering.

TO 11.5 kl.16.30–18.00 Kör för alla: i Bygård, Tavastby, Ainogränd 9 Vanda. Sånggrupp för dig som är erfaren sångare eller nybörjare.

FRE 12.5 kl.10–11 Musikleik: för ca 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka.

FRE 12.5 kl.14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–11 mån med vuxen i Dickursby kyrka.

SÖ 14.5 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka. Anu Paavola och Anders Ekberg.

SÖ 14.5 kl. 12 Mässa: i Dickursby kyrka.

Anu Paavola, Anders Ekberg.

ONS 17.5 kl.12 Körövning: med ViAnda, Helsinggård.

ONS 17.5 kl.18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

ONS 17.5 kl.18 ViAnda-körens vårkonsert: i Dickursby kyrka. Dir: Anders Ekberg. Piano: Ingmar Hokkanen.

TO 18.5 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars, Kristihimmelsfärdsdagen. Sini Aschan, Anders Ekberg.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Söndag 7.5, högmässa: kl 10 i S:t Jacob

Söndag 7.5, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan. Tomas vokalensemble medverkar.

Tisdag 9.5, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 10.5, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 14.5, högmässor: kl 10 i S:t Jacob, kl 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 14.5, mässa: kl. 15 i Folkhälsan seniorhus.

Tisdag 16.5, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 16.5, andakt: kl 17:30 i seniorhuset på Drumsö.

Onsdag 17.5 veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Torsdag 18.5 orgelmässa på Kristi himmelsfärdsdag: kl 12 i Johanneskyrkan.

Orgelmässan Missa surrexit Christus av Dag-Ulrik Almqvist. Vi samlar in kollekt till församlingens Gemensamt ansvar-in-samling.

GEMENSKAP

Pizzakväll för unga vuxna: Vi ordnar en pizza- och spelkväll i Högborgssalen 5.5 kl 18 i samarbete med Vanda svenska församling. Välkommen med och träffa nya människor! Anmälan senast 3.5 till diakon Viivi Suonto, 0504075165/viivi.suonto@evl.fi.

Diskussionskväll med församlingsmedlemmar: 10.5 kl 18 i Prakticum, Jan-Magnus Janssons plats 5. Mera info om tillfället hittas på våra hemsidor.

Diakoniträff: torsdag 11.5 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Supé med sång för Ukraina: torsdag 11.5 kl. 12 i Högborgssalen, Högborgsgatan 10, 2 vån. Furahakören medverkar. Mera info fås av kantor Anna Maria Böckerman, an-

namaria.bockerman@evl.fi.

Stillhetens yoga®: torsdagar till och med 11.5 kl 18–19.30 i Johanneskyrkan. Mera info: maria.repo-rostedt@evl.fi.

Lördagsgrupp för män: lördag 13.5 kl 9–12.30 i Hörnan. Välkommen med för att träffa nya och gamla bekanta, diskutera och dricka kaffe och äta brunch. Anmäl dig gärna på förhand till Mats Almqvist, 0405713422.

Träffpunkt: tisdag 16.5 kl. 14–15:30 i Högborgssalen. En broderiberättelse, gäst: Åsa Hansson.

Johannes kaffe på Stan: måndag 8.5 kl 14 i Café Tin Tin Tango. Vi bjuder på kaffe & kaka och gott sällskap. Varmt välkommen med! Mera info: Viivi Suonto tfn. 050 407 5165

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé: måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan, torsdagar 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka. OBS! Inget familjecafé på Kristi himmelsfärdsdag 18.5!

Musikleik: måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus, utrymmet Käätöpaikka, torsdagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka. OBS! Ingen musikleik i S:t Jacob på Kristi himmelsfärdsdag 18.5!

Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan. Mera info om familjecaféet, babyrytmiken och musikleken ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Family fun: 10.5 kl. 17–19 i Hörnan

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka. OBS! Ingen fritids på Kristihimmelsfärdsdag 18.5! I Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl 12 i Gamla kyrkan. 9.5 spelar Christoph Berlet från Köln.

UNGDOMAR

Ungdomarnas programkväll: torsdag 11.5 kl 18–20.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

MATTEUS

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Vårens sista MU-mässa onsdag 3.5 kl. 17:30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Vårens sista Molnet tors 4.5 i Matteuskyrkan kl. 18–19:30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596 851.

BARN OCH FAMILJ

Musikleik tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 och 11:30 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Föda utan rädsla-kurs 28.5 kl. 14–18. Förlösningförberedande kurs som riktar sig till både den födande och stödpersonen. Kursen ger förståelse för hur kroppen och känslorna samverkar under födandet samt praktiska verktyg att använda under förlösningen. Anmälningar (senast 25.5) och frågor: Daniela Ströms-holm, daniela.stromsholm@evl.fi / 09 2340 7324

Dagläger i Matteuskyrkan: Dagläger 1 för 7–12 åringar 5–9.6. Dagläger 2 för 7–12 åringar 12–16.6. Dagläger 3 för 7–12 åringar 31.7–4.8. 75€/vecka. Sista anmälningssdag 15.5! Anmäl till catarina.barlund-palm@evl.fi

Sommarläger för 7–14-åringar på Lekholmen 6–8.8: Egna program för olika åldersgrupper, 7–10 år och 11–14 år. Lägeravgift: 80€ (innehåller mat, logi, båtresa + lägermaterial). Om lägeravgiften är ett hinder kan man anhålla om nedsatt avgift eller friplats i samband med anmälan. Anmälningar senast 15.5 till catarina.barlund-palm@evl.fi

Familjeläger på Lekholmen tillsammans med Johannes och Petrus församling: Familjeläger 1 18–20.8, Familjeläger 2 25–27.8. Lägeravgift vuxna 50 euro, barn 2–17 år 30 euro, gratis för under 2 år. Anmälningar senast 7.6 till catarina.barlund-palm@evl.fi eller helena.hollmerus@evl.fi.

Lekistisdagar: Varje sommartisdag ordnar holmledarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Välkommen hit och njut av sommaren! Mera info på www.lekholmen.fi

MUSIK

Kyrkokören: övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Matteus VOICE: Vi övar igen på hösten 2023. Kontakt Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi / 09 2340 7324.

GEMENSKAP

Stickklubben: Torsdag kl. 11–13 (jämna veckor i vår). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986. Vårens sista träff 4.5!

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från Tomas Sjödens bok ”Ljudet av tystnad”. Vårens sista träff mån 15.5, kl. 14–15.30 i Matteussalen.

Kvinnor mitt i livet: Vårens sista träff 8.5 kl. 18–20:30 i Matteuskyrkan. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050 300 5911.

Matteus.SALT: Vårens sista träff 4.5.2023 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron.

Samling för män: Vårens sista träff 12.5 kl. 18–20 i Matteussalen. Torsten Sandell: Aktuellt om Turkiet

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Högmässa varje söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola för barn. Kl. 12 Ågelby gamla kyrka. 7.5 Thylin, 14.5 Björk. Kyrkkaffe.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och Cool-Kids för barnen.

Kristi Himmelsfärds dag: 18.5 kl.11 i Ågelby gamla kyrka. Kom med och fira gudstjänst på Kristi Himmelsfärds dag.

Petrusmässa och vårfest 21.5: Kl. 11 i Petruskyrkan. Välkommen med och fira hela församlingens gemensamma Petrusmässa och vårfest! Eget program för barnen under predikan. Vi sjunger tillsammans in våren och har lunch och kaffe efteråt i församlingssalen! Kom med hela familjen, ensam eller med en vän. Innan mässan ordnas en pilgrimsvandring till kyrkan, se längre ner i annonseringen.

BARNFAMILJER

Barnläger: Du hinner ännu anmäla dig till församlingens barnläger 5–9.6 i Petruskyrkan för 6–11 åringar. Vi leker, sjunger, pysslar, tävlar, lär oss mer om Gud och får nya kompisar. Programmet

TAMMERFORS

Irländsk mässa

”Guds andedräkt” torsdag 18.5 kl 16: i Viinikka kyrka. Mässa i irländsk folkton, Borgå kammarkör, dirigent Eric-Olof Söderström, solister Aija-Leena Ranta & Reidar Tollander, musiker, Kim Rantala.

startar kl. 9 och slutar kl. 16 varje dag. Vid behov kan barnen lämnas redan 8.45 och hämtas kl 17. Avgift 70€, följande syskon 50€. Det finns plats för 30 barn på lägret. Lunch, mellanmål och försäkring ingår. Anmälan via hemsidan petrusforsamling.net/petrus-barnlager/.

BÖN OCH ANDAKT

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 9.5 kl. 19. Välkommen på tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Pekka Reinikainen, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan.

Rotad i Ordet: 8.5 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Talare: Tuomas Anttila.

GEMENSKAP

Petra-frukost: 13.5 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar, en plats att dela gemenskap och livsberättelser. Tia Sandell delar tankar kring temat ”Kristen i Främre Asien”. Tia har under flera år bott i Främre Asien och berättar om hur det är att leva som kristen i den omgivningen.

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 11.5 kl. 18 i Munksnäs kyrka. En bönegrupp kring gudstjänsterna i Munksnäs. Kom med och bygg gemenskap och tillsammans bära gudstjänsten. Bön, enkel servering. Ronny Thylin.

Pilgrimsvandring: 21.5 kl. 9. Kom med på en kort pilgrimsvandring mellan kyrkorna på vårt eget område! Målet för vandringen är Petrusmässan och församlingens gemensamma vårfest i Petruskyrkan kl. 11.00. Startplats meddelas i händelskalendern på hemsidan och på sociala medier. Mera information: Ronny Thylin, 050–3803 548

ÖVRIGT

Vårtalko på lägergården Björkebo 12–13.5: Kom med på talkodag på lägergården Björkebo i Nummela. Anmälan till Ronny Thylin, 0503803548.

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER

Sö 7.5:

- kl. 10 högmässa i Ekenäs kyrka
- kl. 18 kvällsmässa i Tenala kyrka

Lö 13.5

- kl. 17 Nattvardsgudstjänst i Ekenäs kyrka. Dubbning av nya riddare av Tempelherreorden. Jukka Helin, Heikki Orama m.fl. medverkande.

Sö 14.5, högmässor:

- kl. 10 i Ekenäs kyrka
- kl. 12 i Snappertuna kyrka

To 18.5, Kristi Himmelfärdsdag

- kl. 10 högmässa i Ekenäs kyrka

KONserter

Sång ur vår själ – Stor manskörkonsert: fr 5.5 obs! kl. 20 i Ekenäs kyrka. Fler än 200 manssångare från hela Svenskfinland medverkar, dir. Henrik Wikström. Biljetter: 25€/15€ (stud), barn under 12 år

gratis. Fököp: netticket.fi

Musikandakt – Cantate: sö 7.5 kl. 16 i Bromarvs kyrka. Vi sjunger psalmer i Taizéstil.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 5.5:

- kl. 18.00 Israelisk dans: Församlingshemmet. Unnérus.

Sö 7.5:

- kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 8.5:

- kl. 13.00–15.00 Pysseklubb: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld–Qvarnström.

Ti 9.5:

- kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-loppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 10.5:

- kl. 13.–16.30 After school: Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Fri samvaro. Nylund.

- kl. 13.00–15.00 Diakonins vardagsrum fyller 1 år: Strandvägen 11. Vi firar med kaffe och musik. Välkomna! Lindell, Kakko.

- kl. 14.00 Missionssyfsöreningen: Prästgården. Björklöf, Lindell.

To 11.5:

- kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund.

- kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-loppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- kl. 11.30–13.00 Matservering: Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld–Qvarnström.

- kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig): Strandvägen 11. Kakko.

- kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträder: Församlingshemmet.

Lö 13.5:

- kl. 11.00–14.00 Öppet hus & mini-loppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Sö 14.5:

- kl. 10.00 Högmässa: Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Må 15.5:

- kl. 13.00–15.00 Einsteinklubb: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld–Qvarnström.

- kl. 18.30 Bibelgrupp: Prästgården. Hellsten.

Ti 16.5

- kl. 10.00–15.00 Öppet hus & mini-loppiset öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

- kl. 15.00 Stick- och virkcafé: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 17.5:

- kl. 13.15–16.30 After school: Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6.

Fri samvaro. Nylund.

- kl. 13.00 Dagträff: Prästgården. Lindell.

To 18.5:

- kl. 17.00 Tvåspråkig kärleksmåltid: Församlingshemmet. Anmälningar senast 15.5.2023 kl 12 för serveringens skull, tel 09–2219030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi. Hellsten, Sjöblom, Gustafsson Burgmann, Sköld–Qvarnström.

Ons 7.6:

- kl. 9.00–17.15 Församlingutfärd till Somero: Start från kyrkans parkering kl 9. Vi besöker Somero: kyrkan och begravningsplatsen, Hovila gård samt stenladugården med minnen från förr, Someros kulturgalleria, Modebutiken Helmi med kläder å la 1950–tal och butiken Pellava–enkeli. Information och anmälan senast den 26.5 till Birgitta Lindell 040 555 2090 eller birgitta.lindell@evl.fi.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

GRANKULLA

Familjekväll med mat

On 10.5 Kl. 17.00–19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

KARIS-POJO

Söndag 7.5

- kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

- kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Ons 10.5 kl. 8.30 Stillhetens bön: i Pojo församlingshem.

Söndag 14.5

- kl. 10 Gudstjänst: i Karis kyrka, guds-tjänsten streamas via YouTube-kanalen.

- kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

To 18.5 Kristi himmelfärdsdag

- kl. 10 Högmässa: med konfirmation i Karis kyrka.

- kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka.

Närmare information om

församlingens alla evenemang:

www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

7.5 kl. 12.00: Skapelsens söndags familjegudstjänst i Virkby kyrka. Mat efter gudstjänsten. Kyrktaxi.

8.5 kl. 17.00–18.30: Kvällsfamiljeklubb med soppa i Virkby kyrka.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 7.5 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan, Smeds, Lundgren, Markku Pihlaja som solist, Thomas Törnroos, trummor, Patrik Latvala, kontrabas, Eric–Olof–Söderström, piano.

Kl. 18 Gudstjänst: Svartbäck–Spjutsunds skärgårds kyrka.

Må 8.5 kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid ån.

kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café Ankaret.

Ti 9.5 kl. 12 Lunch med andakt: Lundag. 5
To 11.5 kl. 9–11.30 Familjeträff: Domprostgården.

kl. 19 Konsert i Domkyrkan: Gabriel Fauré Requiem, Helsingbygdens kör, Vanda kammarkör och Bulevardens kammar-musiksällskap, dir. Alf Nybo.

Sö 14.5 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs kapell, Pellinge.

Kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan, Eisen-traut–Söderström, Ståhlberg, Tollander.

Må 15.5 Må 8.5 kl. 10 Motion och mission:

Träff vid gångbron, östra sidan vid ån.

kl. 14 Kaffeandakt: Café Ankaret.

kl. 16.30–20 Teckenspråkig andakt och vårfest: Vårberga församlingscenter. Döv-präst Maria Lindberg tfn. 050 342 7129.

Ti 16.5 kl. 12 Lunch med andakt: Lundag. 5.

kl. 19 Skogens vårkonsert i Domkyrkan:

Riimu, SAUNDI, Lauluhtye Usva, Lauluhtye Frida, dir. Minna Wesslund

On 17.5 kl. 13 Mariakretsen: musikrummet.

To 18.5 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan. Chimesgruppen.

SIBBO

Sö 7.5 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 7.5 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 8.5 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. En diskussionsgrupp för män. Med Patrik Frisk.

Må 8.5 kl. 18 Virkby: Söderkulla kyrka.

Ti 9.5 kl. 14 Missionssamling: Norra Paipis bykyrka. Marika Björkgren–Thylin från

FMS som berättar om aktualiteter inom missionen, biskop emeritus Erik Vikström talar under rubriken Missionsbilder i Bibeln och i vår tid. Ingmar Hokkanen och Gösta Steffansson medverkar med sång och musik.

On 10.5 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 10.5 kl. 12 Ättaeuroslunch för daglediga: Kyrkoby församlingshem.

On 10.5 kl. 18 Kvinnor mitt i livet: Terminsavslutning på Nilsas. Med Lena Blomstedt och Katja Korpi.

To 11.5 kl. 13 Andakt med nattvard: Dagcentralen.

Sö 14.5 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka. Sofia Torvalds medverkar med predikan.

Må 15.5 kl. 18.30 Vårkonsert: Kyrkoby församlingshem. Församlingens musikgrupper medverkar. Servering.

On 17.5 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 17.5 kl. 14 Fest för 80- och 90-åringar: Kyrkoby församlingshem. Personlig inbjudan. Anmälan senast 8 maj till t.f. diakon

Lena Blomstedt tfn 050 566 3691 eller till pastorexpeditionen tfn 09 2391005 måndag, tisdag eller torsdag kl. 9–12.

To 18.5 kl. 18 Mässa på Kristi himmelfärds dag: Sibbo kyrka. Marcussenorgeln 70-årsjubileum uppmärksammas med några orgelstycken framförda av kantor Lauri Palin.

Regnbågs- mässa – för alla

I Hagalund firas tvåspråkig regnbågsmässa med kvällste i maj. Alla är välkomna!

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ESBO I Esbo svenska församling är det kaplanen **Heidi Jäntti** och diakoniarbetaren **Ani Iivanainen** som är församlingens kontaktpersoner för regnbågsfrågor. De är glada över att kunna bjuda in församlingsmedlemmarna till en tvåspråkig regnbågsmässa i Hagalunds kyrka i maj. Mässan ordnas i samarbete med Tapiolan seurakunta.

– När vi ordnade en liknande mässa i fjol visade det sig att den verkligen behövs. Mässan hade ett sjuttiototal deltagare, det kom människor från olika kommuner och i olika åldrar – allt från tonåringar till pensionärer, säger Ani Iivanainen.

Varför behövs regnbågsmissor? Ska inte alla missor lämpa sig för alla?

– Jag vet själv hur det känns att gå till en mässa där det kan komma texter och psalmer som kan kännas diskriminerande – även om jag vet att ingen menar det så, säger Ani Iivanainen.

– I den här mässan kan alla som deltar vara säkra på att de som format mässan är medvetna om vilket språk de använder.

Både Heidi Jäntti och Ani Iivanainen påpekar att vi alla är i grunden likadana – men ändå inte alla gjutna i samma form.

– Grundstommen är densamma som i vilken mässa som helst: vi inleder till exempel med en syndabekännelse, vi läser bibeltexter och kommer att ha någon sorts predikan. Men mässan formas ändå enligt målgrupp på samma sätt som en familjemässa formas för barnfamiljer, säger Heidi Jäntti.

Inget spektakulärt – men tryggt

Ani Iivanainen säger att Guds ord talar till olika människor på olika sätt.

– Det är viktigt att språket är sådant att vi alla känner oss hörda och sedda.

Heidi Jäntti känner att det också kan vara hälsosamt att höra andra tala om Gud på ett sätt som vi kanske inte är vana vid.

– Vi behöver också krocka och möta det nya och upptäcka nya saker i oss själva.

Båda poängterar att regnbågsmissans målgrupp är bred: den riktar sig både till människor som tillhör köns- eller sexuella minoriteter, men också till människor som vill stöda dem – och till precis alla som vill delta i en mässa.

– De här mässorna är viktiga för alla och ska vara sådana att alla vågar komma, säger Heidi Jäntti.

Därför kan det också vara bra att påpeka att en regnbågsmässa som den här inte är spektakulär på något sätt.

Regnbågsmässa i Esbo

Tvåspråkig regnbågsmässa i Hagalunds kyrka fredagen den 12 maj kl 18.

Mässan riktar sig till Hbtqi-personer, deras närstående och alla som sympatiserar med lika rättigheter och möjligheter för personer som tillhör köns- och sexuella minoriteter.

Kvällste efter mässan.

FOTO: KAROLINA GRABOWSKA/PEXELS

Ani Iivanainen och Heidi Jäntti är Esbo svenska församlings kontaktpersoner i regnbågsfrågor.

FOTON: PRIVAT

»Det är viktigt att språket är sådant att vi alla känner oss hörda och sedda.«

– Vi bjuder på något lite extra – till exempel kören Malmin enkelit. Men mässan är också ett tryggt utrymme på ett sådant sätt att den inte ska vara särskilt märkvärdig.

Mässan passar också bra för barnfamiljer och börjar klockan 18, vilket är en trygg tid både för barn och för äldre.

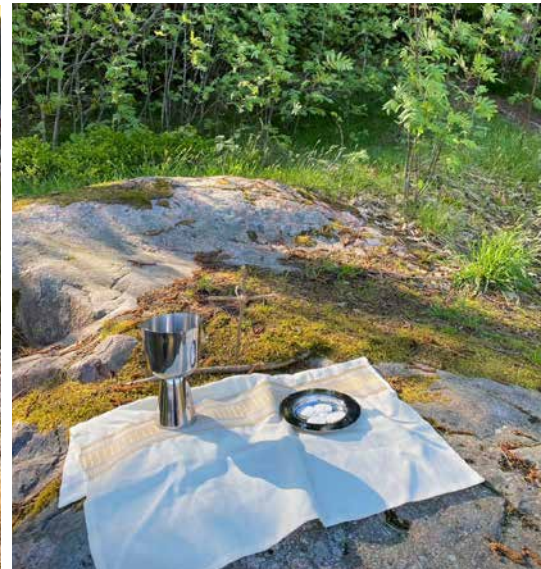
– Jag får ofta frågan om hur man kan vara med och stöda köns- och sexuella minoriteter. Ett lätt sätt att stöda är till exempel att delta i en regnbågsmässa, säger Ani Iivanainen.

– Ja, bara att delta i mässan är ett litet ställningstagande, säger Heidi Jäntti.

Det kan också vara viktigt att få uppleva att det stödet kommer från den egna hemförsamlingen och äger rum på den egna hemorten – Esbo.

– Jag har varit med på en regnbågsmässa dit en mormor och morfar tog sina barnbarn bara för att visa att det finns olika typer guds-tjänster för olika typer människor, säger Heidi Jäntti.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Man måste inte lägga ribban högt med en pilgrimsvandring, intygar de församlingsanställda som nu samarbetar kring flera vandringar. FOTON: ELEFTERIA APOSTOLIDOU

Pilgrims- vandra i din närmiljö!

– Pilgrimsvandringen är besläktad med retreaten, och jag tror människor kan behöva sådant i dagens samhälle, säger Minna Silfvergrén. Nu ordnar församlingarna i Östnyland flera vandringar i närmiljön.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

DOMPROSTERIET – Att pilgrimsvandra är en andningspaus, en rastplats i vardagen, en vila. Ofta springer vi en rutt med lurar på öronen. Ibland behöver vi hjälpmedel för att lämna bort telefonen och hörlurarna, säger församlingspastor **Elefteria Apostolidou** i domkyrkoförsamlingen i Borgå.

Domkyrkoförsamlingen, Sibbo svenska församling och Agricola svenska församling bestämde sig för ett samarbete kring pilgrimsvandrandet. Intresset finns sedan förut i alla tre församlingarna, och nu försöker man locka församlingsmedlemmar att delta i vandringar över församlingsgränserna.

– Skogen är min katedral. Jag känner mig alltid närmare Gud i skogen än i kyrkan, säger diakon **Milja Westerlund** i Sibbo.

Hon hoppas att deltagarna under de vandringar som erbjuds ska få känna samma ro.

– Det kräver inte att man har linjen öppen till Gud före en pilgrimsvandring. Men vandringen ger en möjlighet för sinnet att varva ner, och för en själv att komma ner till sina innersta känslor och funderingar, tillägger Westerlund.

Minna Silfvergrén, kaplan i Agricola svenska församling, hoppas att många olika slags människor ska lockas att delta.

– Ingen vandring är den andra lik. Rutten kan vara densamma, liksom människorna, men det är ändå alltid en unik sträcka man upplever tillsammans. Det är en fin sak tycker jag.

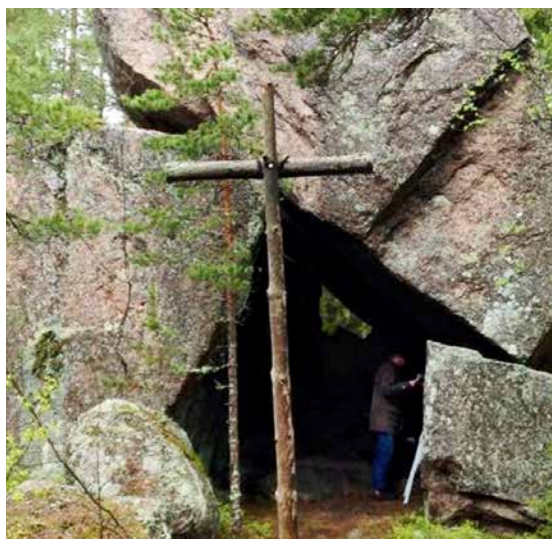
Under Kristi himmelsfärd ordnas en pilgrimsvandring från Lovisa kyrka till Korsviks stenkyrka. I Sibbo ordnas en vandrande kvällsmässa i juni och i höst blir det en pilgrimsvandring i stadsmiljö i Borgå när stiftet firar sitt 100-årsjubileum.

– Vardagen är så hektisk så man kan sänka tröskeln och vandra i sin närmiljö, säger Apostolidou.

Hon tror att mycket kan kännas främmande i kyrkorummet.

– Man vet kanske inte varför nattvardskärlen finns till, och känner sig som en liten värlös människa inför sådant. Men när man är ute i naturen och ser hur självklart allt fungerar där

Forts. på följande sida. ►

Korsvik stenkyrka är en kyrka som naturen format.

FOTO: FÖRSAMLINGENS ARKIV

kan man slås av vilket mästerverk Gud har gjort. Det kan få en att både vilja tacka och våga komma med sina vardagliga bekymmer. Tänk att jag är en del av den här skapelsen!

Att stötta varandra

I Agricola svenska församling har man haft en tradition av att pilgrimsvandra till Korsviks stenkyrka, som inte är en egentlig kyrkobyggnad utan stenblock från istiden som bildat en kyrkliknande skapelse. Minna Silfvergrén upplever att hon har en annan inställning när hon pilgrimsvandrar.

– Jag kopplar på en andlig växel. Det är på ett sätt tydligt, samtidigt svårt att förklara. Man tänker kanske från andra perspektiv och får nya infallsvinklar. Och så får man nya upptäckter när man vandrar med människor man annars inte vandrar med.

»Tänk att jag är en del av den här skapelsen!«

Hon har märkt att de vandringar som ordnats lockat till sig människor som annars inte sitter i kyrkbänken.

– Det är intressant hur snabbt vandringen blir en gemenskap där man pysslar om varandra om någon har ett skavsår eller något annat som känns dåligt, säger Silfvergrén.

Retreater som ordnas fylls snabbt av exempelvis lärare, konstaterar hon.

– Pilgrimsvandringen är besläktad med retreaten och jag tror människor kan behöva sådant i dagens samhälle.

Kom med och vandra!

Kristi himmelsfärdsdag 18.5 ordnas en vandring på sammanlagt 15 km till Korsviks stenkyrka. Vandringen inleds med högmässa i Lovisa kyrka. En enklare rutt utan ledare finns också från allaktivitetshuset i Valkom till Korsviks stenkyrka. Ta matsäck med! Busstransport från Borgå och Sibbo ordnas också.

Söndag 11.6. och söndag 30.8 kl. 18 ordnas en vandrande kvällsmässa i närmiljön med Sibbo svenska församling.

Lördag 28.10 ordnas en pilgrimsvandring i stadsmiljö i samband med Borgå stifts 100-årsjubileumsfest i Borgå.

Håll utkik i annonseringen om pilgrimsvandringar, som är ett samarbete i Domprostertiet!

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 7.5 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan, Smeds, Lundgren, Markku Pihlaja som solist, Thomas Törnroos, trummor, Patrik Latvala, kontrabas, Eric-Olof Söderström, piano.

Kl. 18 Gudstjänst: Svartbäck-Spjutsunds skärgårds kyrka

Må 8.5 kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid ån

kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café Ankaret

Ti 9.5 kl. 12 Lunch med andakt: Lundagatan 5

To 11.5 kl. 9–11.30 Familjeträff: Domprostgården

kl. 19 Konsert i Domkyrkan: Gabriel Fauré Requiem, Helsingebygdens kör, Vanda kammarkör och Bulevardens kammarmusiksällskap, dir. Alf Nybo

Sö 14.5 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs kapell, Pellinge

Kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Ståhlberg, Tollerander.

Må 15.5 kl. 8.5 kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid ån

kl. 14 Kaffeandakt: Café Ankaret

kl. 16.30–20 Teckenspråkig andakt och vårfest: Vårberga församlingscenter. Dövrpräst Maria Lindberg tfn. 050 342 7129

Ti 16.5 kl. 12 Lunch med andakt: Lundagatan 5

kl. 19 Skogens vårkonsert i Domkyrkan: Riimu, SAUNDI, Lauluhtye Usva, Lauluhtye Frida, dir. Minna Wesslund

On 17.5 kl. 13 Mariakretsen: musikrummet

To 18.5 kl. 12.15 Högmässa: Domkyrkan. Chimesgruppen

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på
www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 7.5 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 7.5 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 8.5 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården.

En diskussionsgrupp för män. Med Patrik Frisk.

BORGÅ Vägörenhet

Promenera för Kvinnobanken

Välkommen med på promenad för hela familjen! Vi promenerar för att ge kvinnor i utvecklingsländer ett yrke, lördag **6.5**. Träff **kl. 10** på Domprostgården, avslutas **kl. 12**. Vi börjar med gemensam uppvärmning efter det promenerar vi på Borgbacken. Efteråt bjuds det på kaffe och saft. Pris: 10 € vuxen, 20 € per familj. Kontant betalning.

Må 8.5 kl. 18 Virkborg: Söderkulla kyrka.

Ti 9.5 kl. 14 Missionssamling: Norra Paipis bykyrka.

Marika Björkgren-Thylin från FMS som berättar om aktualiteter inom missionen, biskop emeritus Erik Vikström talar under rubriken Missionsbilder i Bibeln och i vår tid. Ingmar Hokkanen och Gösta Steffansson medverkar med sång och musik.

On 10.5 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 10.5 kl. 12 Ättaeuroslunch för daglediga:

Kyrkoby församlingshem.

On 10.5 kl. 18 Kvinnor mitt i livet: Terminsavslutning på Nilsas. Med Lena Blomstedt och Katja Korpi.

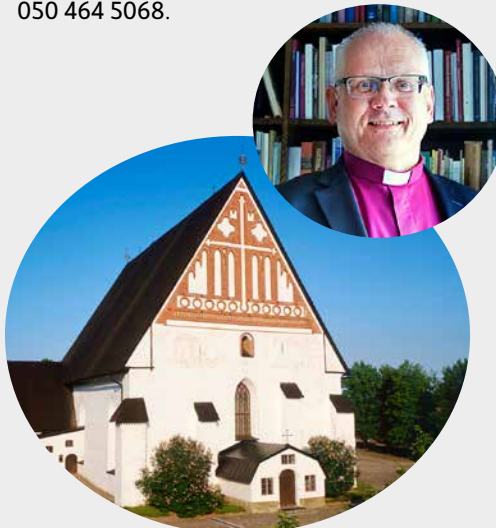
To 11.5 kl. 13 Andakt med nattvard: Dagcentralen.

Sö 14.5 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka. Sofia Torvalds medverkar med predikan.

VANDA Pensionärer

Kom med på utfärd!

Välkommen med på pensionärernas utfärd till Borgå **ti 6.6**. Det blir guidning i Runebergs museum och lunch på församlingshemmet. Efter lunchen besöker vi Borgå domkyrka, domkapitlet och Biskopsgården. I Biskopsgården får vi träffa biskop Bo-Göran Åstrand. Anmälan **senast 23.5.** till Annakatri Aho 050 050 464 5068.

BORGÅ Naturen

Årets första Smultronvandring!

Årets första Smultronvandring går till Pellinge **25.5**. Kom med på naturpromenad med Gunnel Smeds som leder oss i naturen som just vaknat till liv efter vårens utdragna kyla. Vi umgås och äter god mat tillsammans på Pellinge kursgård. Dagen avslutas med andakt i S:t Olofs kapell.

Buss från Runebergsgatan 24 startar **kl. 9**.

Retur från S:t Olofs kapell ca **kl. 15**.

Pris 20 € som samlas in i bussen. Anmäl dig till ulrika.lindholm-nenonen@vl.fi eller tfn 040 747 2232.

Må 15.5 kl. 18.30 Vårkonsert: Kyrkoby församlingshem. Församlingens musikgrupper medverkar. Servering.
On 17.5 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.
On 17.5 kl. 14 Fest för 80- och 90-åringar: Kyrkoby församlingshem. Personlig inbjudan. Anmälan senast 8 maj till t.f. diakon Lena Blomstedt tfn 050 566 3691 eller till pastorsexpeditionen tfn 09 239 1005 måndag, tisdag eller torsdag kl. 9–12
To 18.5 kl. 18 Mässa på Kristi himmelsfärds dag: Sibbo kyrka. Marcussen-orgelns 70-årsjubileum uppmärksammas med några orgelstycken framförda av kantor Lauri Palin.

Anmälan till församlingens sommarutfärd till Helsingfors den 6 juni tas emot under åttaeurosluncherna, på e-post sibbo.forsamling@evl.fi eller på tfn 09-239 1005 må, ti och to kl. 9–12. Busstransport norra Paipis-Kyrkoby församlingshem-Söderkulla-Helsingfors. Meddela var du stiger på och av samt telefonnummer och eventuella dietönskemål och allergier.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

FRE 5.5 kl. 10–11 Musikleik: för ca 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka.
FRE 5.5 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–11 mån med vuxen i Dickursby kyrka.
FRE 5.5 kl. 18 Quiz night med pizza för unga vuxna: i Johannes församling. Högbergsg. 10.

LÖ 6.6 kl. 13–16 Träff för väntande föräldrar: i Helsinggård. Konungsvägen 2. Tema: Föda utan rädsla.
SÖ 7.5 kl. 12 Högmässa med Piispala-gruppens konfirmation: i Helsing kyrka S:t Lars. Sini Aschan, Kristian Willis, Heidi Åberg.
ONS 10.5 kl. 12 Körövning: med ViAnda, Helsinggård.
ONS 10.5 kl. 18–19 Sångstund för alla åldrar: i Dickursby kyrka.
ONS 10.5 kl. 18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.
TO 11.5 kl. 14–16 The Message Club: i Dickursby kyrka. Bibelstudiegrupp på engelska. Kaffeservering.
TO 11.5 kl. 16.30–18.00 Kör för alla: i Bygård, Tavastby, Ainogränd 9. Sånggrupp för dig som är erfaren sångare eller nybörjare.
FRE 12.5 kl. 10–11 Musikleik: för ca 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka.
FRE 12.5 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–11 mån med vuxen i Dickursby kyrka.

SÖ 14.5 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka. Anu Paavola och Anders Ekberg.
SÖ 14.5 kl. 12 Mässa: i Dickursby kyrka. Anu Paavola, Anders Ekberg.
ONS 17.5 kl. 12 Körövning: med ViAnda, Helsinggård.
ONS 17.5 kl. 18 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.
ONS 17.5 kl. 18 ViAnda-körens vårkonsert: i Dickursby kyrka. Dir: Anders Ekberg. Piano: Ingmar Hokkanen.
TO 18.5 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars, Kristihimmelsfärdsdagen. Sini Aschan, Anders Ekberg.

SIBBO Delta

Anmälan till missionsfesten!

Anmälan till missionsfesten **27.5** i Karis kan göras till församlingens kansli på adressen sibbo.forsamling@evl.fi eller tfn 09 239 1005 må, ti och to kl. 9–12. Busstransport från Söderkulla. Närmare detaljer om transporten i nästa nummer. Mer info om missionsfesten på webben: felm.finskamissionssallskapet.fi/kommed/missionsfesten.

BORGÅ Sommarfest

Domprosteriets gemensamma resa till Missionsfesten i Karis

Finska Missionssällskapetets sommarfest ordnas i Karis **lördagen den 27 maj**. Årets tema är "Levebröd – föda för kropp och själ".

Vi ordnar gemensam transport för Domprosteriet. Bussen startar från svenska församlingshemmet, Runebergsgatan 24, Borgå, ca **kl. 8** och hemkomst ca **kl. 19**. Missionär Anna-Lena Särs medverkar i sommarfesten. Anmälningar till missionssekreterare Sanna Lindström tfn 040 528 6577 **senast fredag 12.5**.

KOLUMNEN

MARI JOHNSON

Min fasta från sociala medier

LÄNGE HAR jag älskat att läsa böcker. Under min tonårstid klassades jag som boknörd. Då jag bodde utomlands och inte hade så många vänner blev karaktärer i böckerna i stället mitt sällskap under ensamma raster. Nuförtiden verkar jag ha mindre tid att läsa.

JAG MÄRKTE att min tid gick till att scrolla på sociala medier. Den tid som sker mellan huvudsakliga saker i vardagen. Under arbetsresan, mat- och kaffepaus, mellan uppgifter på jobbet. I mitt vardagsrum, sittandes i soffan, har jag bokhyllan diagonalt från mig så den är alltid i mitt synfält. Skuldmedvetet sneglade jag på alla öppnade böcker jag inte läst. De satt med sina oböjda ryggar och olästa historier och väntade på mig. Därför bestämde jag mig att ha en Some-fasta. Under fastetiden skulle jag inte använda några sociala medier, i stället sätta min tid på att läsa. Jag tog med en bok i väskan så jag inte skulle bli lockad att ta fram mobilen under arbetsresan. Första veckan var det som om mina fingrar automatiskt sökte sig till apparna och jag fick hejda mig själv flera gånger. I slutet av veckan kom det en avisering på min telefon "du har använt mobilen 3 timmar och 6 minuter mindre än förra veckan".

»Skuldmedvetet sneglade jag på alla öppnade böcker jag inte läst. De satt med sina oböjda ryggar och olästa historier och väntade på mig.«

I NULÄGET har jag läst tretton böcker. Jag har sovit bättre och varit mer effektiv på morgonen. Min vana att titta på telefonen varenda minut är borta, under bussresor har jag läst (och vid två tillfällen missat min busshållplats, oops). Framför allt har jag återupptäckt min kärlek för läsning och gjort det under fritiden i stället för att hålla på med olika saker för att få tiden att gå. Genom att avstå från sociala medier fick jag en chans att stanna upp, lugna mig och samtidigt lyssna in min relation till Gud. Så om det känns som att telefonen tar mycket av din tid, testa att avstå; du kan upptäcka något.

Mari Johnson är projektkoordinator i Vanda svenska församling.

Han ville inte sluta vandra

Från att ha känt sig slut efter en sträcka på 300 meter förbättrade Mikael Grönroos sin grundkondition betänkligt. Resultatet blev 725 kilometer pilgrimsvandring.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SIBBO Efter många stressiga år med jobb och barn hade **Mikael Grönroos**, informationssekreterare i Sibbo svenska församling, ett behov av en månad för sig själv. Att pilgrimsvandring hade länge varit en tanke han närt. I september 2013 var det dags.

– Jag åkte iväg ensam, det var ett medvetet val. Jag planerade allt själv och tog flyget till Barcelona.

Men innan han nådde så långt hade han en lång resa där hemma att göra.

– Jag hade en sådan kondition att när jag gick 300 meter tänkte jag att nu klarar jag inte mer.

Han började gå och gå och gå, med start i januari.

– Jag gick cirka 50 kilometer i veckan. Jag tittade inte mycket på tv om kvällarna den tiden.

Han hade 1 000 kilometer i benen, nyköpta vandringsskor och -ryggsäck, innan han tog sig an den välkända pilgrimsvandringen från Pamplona till Santiago de Compostela i Spanien.

Första natten på ett härbärge i Pamplona gav honom minnesbilder från en helt annan tid.

– Det var lite av en déjà vu från armén, med våningssångar i en lång rad. Och sedan gick man ut tidigt på morgonen, precis som i Dragsvik.

Stor beslutsamhet

Han avverkade i snitt 25 kilometer om dagen i en månad. Han var fast besluten att inte sätta sin fot i något fortskaffningsmedel och att bära all packning själv, och så blev det.

– På morgnarna gick jag först kring tio kilometer, sedan stannade jag och åt frukost på något kafé längs vägen.

Hans budget för hela månaden var 1 000 euro; och den höll, mycket tack vare de billiga måltider och övernattningar vandrarna erbjuds.

Vad är ditt mest bestående intryck?

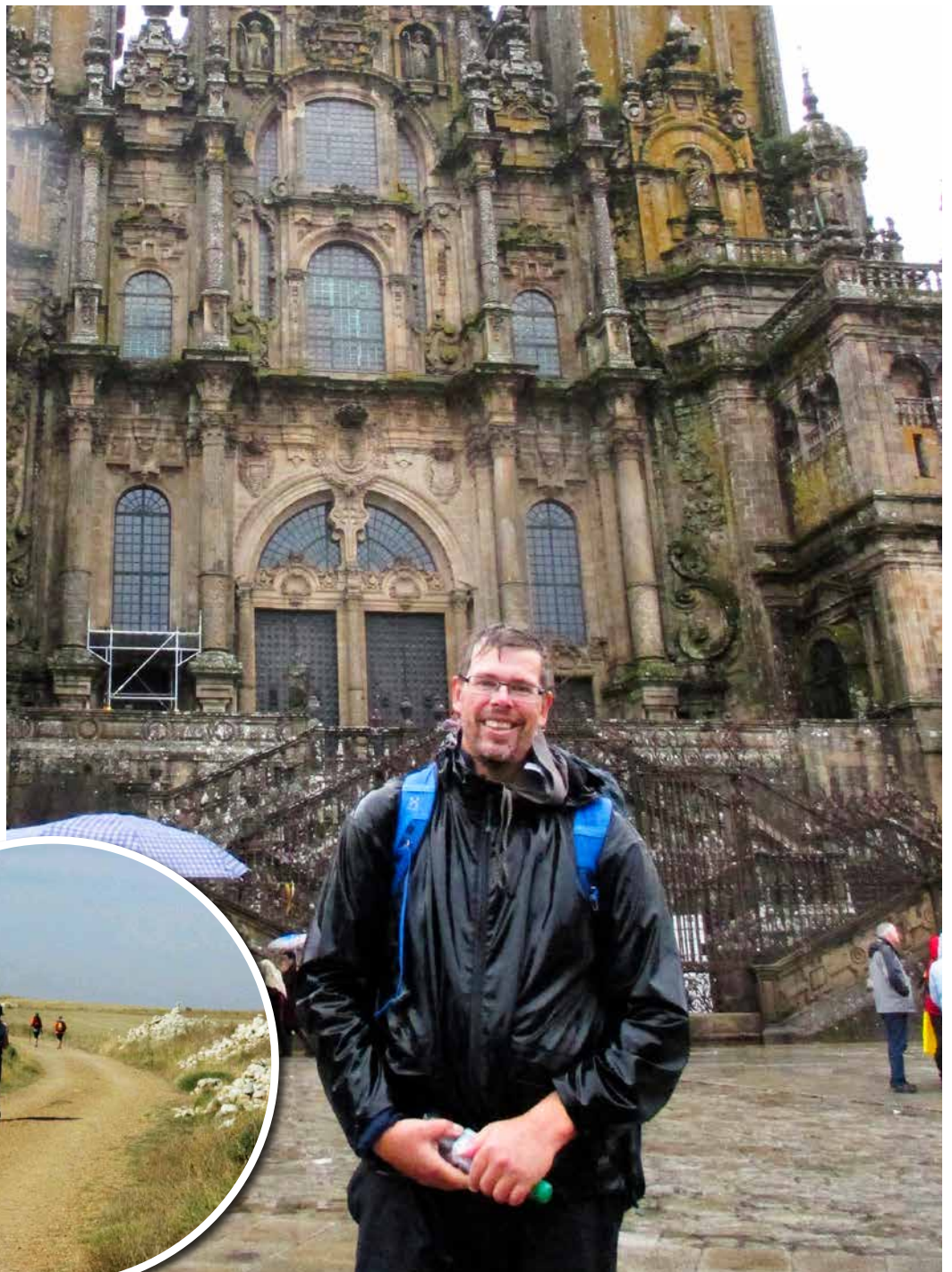
– Man träffar en massa människor från olika länder och kulturer, det bestående intrycket var att vi ändå är ganska lika och tänker lite likadant om världen, oberoende av om vi kommer från Brasilien eller Sydkorea.

Hur tänkte du när du inte skulle ha orkat ta ett enda steg till?

– Det kom dagar när själva rutten var tung med mycket backar. Och en dag gick jag i motvind och regn längs en gammal romersk väg som var spikrak, ingen bebyggelse runtomkring. Jaha 15 km kvar, kollade jag: Hur ska jag orka? Det

En genomblöt Mikael Grönroos framme i Santiago de Compostela. Samt vandring på Meseta, en platå i norra Spanien.

FOTON: PRIVAT

var bara att sätta ena foten framför den andra så kom man fram så småningom. Det var tungt i början av vandringen men efter några veckor var det inte tungt alls. I slutet kunde jag ha gått hur långt som helst, men dygnet tog slut.

Har du något dräpligt vandringsminne?

– Jag minns ett härbärge där det var en typ som snarkade något helt förskräckligt. Överlag finns det överseende med sådant. Men den här gången kom en amerikansk dam, väckte honom och skällde ut honom för att han inte hade vett att snarka mindre. En vecka senare drack jag kaffe på en uteservering och hörde någon säga: Har ni hört om den där amerikanska damen? Jo, jo, jag var där, sa jag.

Det dominerande var ändå en stark gemenskap bland vandrarna, och en stor respekt.

– Om någon behövde en dagslur tassade de andra på tå.

Mikael Grönroos har nu i efterhand hälsat på en skotte han blev bekant med.

– Man måste inte bli jättenära vänner, det är

den delade erfarenheten det handlar om.

Under hans sista vandringsdag hällregnade det. Han hade 20 kilometer kvar.

– Jag beslöt att nu går jag även om det skulle regna småspik. Den enda pausen jag tog var när jag drack kakao i ett kapell. Jag var dyblöt när jag kom fram.

Under de sista kilometrarna slogs han av en tanke.

– Jag fick en känsla av att nej, nu tar det här slut. Jag vill inte att det ska ta slut. Det visar också att det inte var resans mål som var viktig, utan upplevelsen.

Ser du annorlunda på något nu efteråt?

– Det jag lärde mig var att ta dagen som den kommer, inte gnälla på småsaker och problem. Det blev accentuerat under vandringen. Saker går vidare och går på. Det fanns inte något alternativ där heller. Jag uttrycker ofta frustration för att bli av med den, men vandringen har nog gett någonslags zen, lärt mig att inte stressa för framtiden.

»Nu går jag även om det skulle regna småspik.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

De sanna färgerna bakom masken

KOLUMN
Sonja Jakobsson
jobbar som
studentpräst vid
Helsingfors uni-
versitet, Hanken
och Arcada.

I MITT arbete som studentpräst träffar jag unga studerande som söker sig till mig för samtal. Deras värld har mörknat så mycket att de har klivit över den tämligen höga tröskeln att söka hjälp hos en präst. Mina tankar går ofta till min tid i församlingens konfirmandarbete. På "skribalägren" brukade jag låta tonåringarna göra gipsavgjutningar, gipsmasker, av sina ansikten. Jag bad dem måla både insidan och utsidan så som de önskar. Till min glädje fick jag alltid se att alla barn, som levde mitt i den svåraste livskris de dittills upplevt, målade insidan av sina gipsmasker i färgglada, livsbejakande färger.

Det ryms mängder med vackra drömmar, förväntningar och tillit i en tonårings inre.

De uppvisar tilltro till sig själva och till vad de kan åstadkomma i livet. Utsidan av gipsmasken målade de, lika talande, svart.

ÄVEN I vuxen ålder tror jag att de flesta av oss målar insidan av sin gipsmask i glada färger, även om vi i inte förmår visa det utåt. Det är denna insida som jag försöker locka fram i studerandena som söker sig till mig. Oberoende av hur svart gipsmasken ter sig utåt i en ung studerandes liv, vill jag tro att insidan fortfarande är lika vacker som den alltid varit, och jag strävar efter att få studerande att upptäcka det själva. Det sker långsamt och i ett klimat av tillit. Då sätts insidans egna läkande krafter i rörelse. Mörker

»Även i vuxen ålder tror jag att de flesta av oss målar insidan av sin gipsmask i glada färger, även om vi i inte förmår visa det utåt.«

är ingen god själsfrände, den har aldrig läkt några sår.

UNDER VALBORG är det allmänt tillåtet att glutta på insidan av gipsmasken. Bland färgprakten i gatubilden ser vi först barnfamiljerna, de som firar av ren glädje. Små barn bär inga gipsmasker. Deras utsida reflekterar deras insida som den är. När barnfamiljerna gått hem syns utsidorna av gipsmaskerna mer tydligt. Berusade tonåringar, vars barndomsglädje redan gömt sig på insidan av gipsmasken, blandas samman med festande studerande och inte längre så unga vuxna, vars färger uppenbart legat gömda i årtionden. Varför får de visa sina färger enbart som berusade? Är det ens äkta lycka de uttrycker?

JAG HAR aldrig sett annat än att Han som skapade regnbågen kan locka fram de äkta färgerna i oss. Få människor har levt utan att behöva erfara sin gipsmask gå sönder en eller ett antal gånger under sitt liv. Vem av oss har inte gått förändrad ur en sådan kris? Detta är inte misslyckanden, de är Guds sätt att ge oss nya färger att måla vårt liv med.

Hallå där Helge Meyn-Hellberg!

Han ser möjligheter till bredare samarbete mellan församlingarna i centrum.

IFJOL FLYTTADE Helge Meyn-Hellberg från Tyskland till Finland när hans fru Tina Meyn blev kyrkoherde i Tyska församlingen i Helsingfors. Sedan våren jobbar han själv i Johannes församling, närmare bestämt inom diakoniarbetet.

– En kyrka som inte tjänar, tjänar ingenting till. För mig är det viktigt att församlingen är lättillgänglig och stöder sina medlemmar i vardagen.

Han uppskattar den konkreta matutdelningen i Andreaskyrkan, den fina liturgin och konserterna i Johanneskyrkan och den folkkyrkliga lågtröskelverksamheten i Tyska församlingen.

– Vi tre församlingar bildar ett kraftcentrum mitt i stan, samtidigt som allt färre vanliga helsingforsare känner till hur vi skiljer oss från varandra. Kanske kunde vi stöda och lyfta fram varandra lite mer – kyrka är vi ju alla.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Vårens sista MU-mässa onsdag 3.5 kl. 17:30 + kyrkfika.

Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Vårens sista Molnet tors 4.5 i Matteuskyrkan kl. 18–19:30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596 851.

Barn och familj

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 och 11:30 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Föda utan rädsla-kurs 28.5 kl. 14–18. Förlösningförberedande kurs som riktar sig till både den födande och stödpersonen. Kursen ger förståelse för hur kroppen och känslorna samverkar under födandet samt praktiska verktyg att använda under förlösningen. Anmälningar (senast 25.5) och frågor: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi / 09 2340 7324

Dagläger i Matteuskyrkan: Dagläger 1 för 7–12-åringar 5–9.6. Dagläger 2 för 7–12-åringar 12–16.6. Dagläger 3 för 7–12-åringar 31.7–4.8. 75€/vecka. Sista anmälningssdag 15.5! Anmäl till catarina.barlund-palm@evl.fi

Sommarläger för 7–14-åringar på Lekholmen 6–8.8: Egna program för olika åldersgrupper, 7–10 år och 11–14 år. Lägeravgift: 80€ (innehåller mat, logi, båtresa + lägermaterial). Om lägeravgiften är ett hinder kan man anhålla om nedsatt avgift eller friplats i samband med anmälan. Anmälningar senast 15.5 till catarina.barlund-palm@evl.fi

Familjeläger på Lekholmen tillsammans med Johannes och Petrus församling: Familjeläger 1 18–20.8, Familjeläger 2 25–27.8. Lägeravgift vuxna 50 euro, barn 2–17 år 30 euro, gratis för under 2 år. Anmälningar senast 7.6 till catarina.barlund-palm@evl.fi eller helena.hollmerus@evl.fi.

Lekistisdagar: Varje sommartisdag ordnar holmedarna barnprogram på Lekholmen. Det kan vara allt från pyssel och bakning till cirkusskola eller skattjakt runt holmen. Välkommen hit och njut av sommaren! Mera info på www.lekholmen.fi

Musik

Kyrkokören: övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Matteus VOICE: Vi övar igen på hösten 2023. Kontakt Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi / 09 2340 7324.

Gemenskap

Stickklubben: Torsdag kl. 11–13 (jämna veckor i vår). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986. Vårens sista träff 4.5!

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtar utgående från Tomas Sjödens bok "Ljudet av tystnad". Vårens sista träff mån 15.5, kl. 14–15.30 i Matteussalen.

Kvinnor mitt i livet: Vårens sista träff 8.5 kl. 18–20:30 i Matteuskyrkan. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050 300 5911.

Matteus.SALT: Vårens sista träff 4.5.2023 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron.

Samling för män: Vårens sista träff 12.5 kl. 18–20 i Matteussalen. Torsten Sandell. Aktuellt om Turkiet

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefotid tis o tor 10–14, tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 7.5, högmässa: kl 10 i S:t Jacob

Söndag 7.5, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan. Tomas vokalensemble medverkar.

Tisdag 9.5, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 10.5, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 14.5, högmässor: kl 10 i S:t Jacob, kl 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 14.5, mässa: kl. 15 i Folkhälsan seniorhus.

Tisdag 16.5, middagsbön och diakonijour: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 16.5, andakt: kl 17:30 i seniorhuset på Drumsö.

Onsdag 17.5 veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Torsdag 18.5 orgelmässa på Kristi himmelfärdsdag: kl 12 i Johanneskyrkan. Orgelmässan Missa surrexit Christus av Dag-Ulrik Almqvist. Vi samlar in kollekt till församlingens Gemensamt ansvar-insamling.

Gemenskap

Pizzakväll för unga vuxna: Vi ordnar en pizza- och spelkväll i Högbergssalen 5.5 kl 18 i samarbete med Vanda svenska församling. Välkommen med och träffa nya människor! Anmälan senast 3.5 till diakon Viivi Suonto, 0504075165/viivi.suonto@evl.fi.

Fira våren med musik!

4.5 Vårsånger med Passionärerna kl. 15–16 i Folkhälsans seniorhus i Brunakärr. Kom med och sjung in våren i Ljusgården!

9.5 Lunchmusik kl. 12 i Gamla kyrkan med Christoph Berlet från Köln.

11.5 Supé med sång för Ukraina kl. 12 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10, 2 vån. Furahakören medverkar. Mera info: annamaria.bockerman@evl.fi.

13.5 Så som i himlen – Vålgörenhetskonsert kl. 18 i Matteuskyrkan. Projekt-kören Matteus Voice, Popkören, Matteus kyrkokör m.fl. bjuder på vårens mest stämningsfulla konsert.

Bjud med mamma och inled morsdagsfirandet redan på lördag kväll. Matteus ungdomar säljer morsdagstårter i caféet.

Alla intäkter från kvällens konsert och caféförsäljning går till insamlingen Gemensamt Ansvar som i år riktar medlen till våldsförebyggande arbete bland ungdomar.

18.5 Orgelmässan Missa surrexit Christus av Dag-Ulrik Almqvist, Kristi himmelfärdsdag kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi samlar in kollekt till församlingens Gemensamt ansvar-insamling.

21.5 Petrusmässa och vårfest kl. 11 i Petruskyrkan. Välkommen med och fira hela församlingens gemensamma Petrusmässa och vårfest!

Vi sjunger tillsammans in våren och har lunch och kaffe efteråt i församlingssalen!

FOTON: PEXELS

Diskussionskväll med församlingsmedlemmar: 10.5 kl 18 i Prakticum, Jan-Magnus Janssons plats 5. Mera info om tillfället hittas på våra hemsidor.

Diakoniträff: torsdag 11.5 kl 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Supé med sång för Ukraina: torsdag 11.5 kl. 12 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10, 2 vån. Furahakören medverkar. Mera info fås av kantor Anna Maria Böckerman, annamaria.bockerman@evl.fi.

Stillhetens yoga®: torsdagar till och med 11.5 kl 18–19.30 i Johanneskyrkan. Mera info: maria.repo-rostedt@evl.fi.

Lördagsgrupp för män: lördag 13.5 kl 9–12.30 i Hörnan. Välkommen med för att träffa nya och gamla bekanta, diskutera och dricka kaffe och äta brunch. Anmäl dig gärna på förhand till Mats Almqvist, 0405713422.

Träffpunkt: tisdag 16.5 kl. 14–15:30 i Högbergssalen. En broderiberättelse, gäst: Åsa Hansson.

Johannes kaffe på Stan: måndag 8.5 kl 14 i Café Tin Tin Tango. Vi bjuder på kaffe & kaka och gott sällskap. Varmt välkommen med! Mera info: Viivi Suonto tfn. 050 407 5165

För familjer och barn

Familjecafé: måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan, torsdagar 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka. OBS! Inget familjecafé på Kristi himmelfärdsdag 18.5!

Musiklek: måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan, tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus, utrymmet Kääntöpaikka, torsdagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka. OBS! Ingen musiklek i S:t Jacob på Kristi himmelfärdsdag 18.5!

JOHANNES Enkät**Kom med och påverka!**

Johannes församling står inför stora beslut och vi behöver veta vad våra medlemmar tycker, behöver och längtar efter.

Fyll i enkäten som du hittar bakom QR-koden eller på hemsidan helsingforsforsamlingar.fi/johannes, eller kom till Prakticum **10.5 kl. 18**, Jan-Magnus Janssons plats 5, för öppen diskussion + servering. En hurdan församling drömmar just du om?

MATTEUS Konsert**Välgörenhetskonsert: Så som i himlen 13.5 kl. 18**

Projektkören Matteus Voice, Popkören, Matteus kyrkokör m.fl. bjuder på vårens mest stämningsfulla konsert. Bjud med mamma och inled morskårsfirandet redan på lördag kväll. Matteus ungdomar säljer morskårsstårter i caféet. Alla intäkter från kvällens konsert och caféförsäljning går till insamlingen Gemensamt Ansvar för att förebygga våld bland barn och unga. Du kan betala kontant eller med MobilePay på numret: 35750.

PETRUS Fira våren!**Petrusmäs- sa och vår- fest**

Välkommen med och fira hela församlingens gemensamma Petrusmäs- sa och vår- fest **21.5 kl. 11** i Petruskyrkan! Vi sjunger tillsammans in våren och har lunch och kaffe efteråt i församlingssalen!

Kom med hela familjen, ensam eller med en vän. Eget program för barnen under predikan. Innan mässan ordnas en pilgrimsvandring till kyrkan. Startpunkten meddelas på vår hemsida och Petrus sociala medier.

Bön och andakt

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Missa inte! Förbön och Tack: Ti 9.5 kl. 19. Välkommen på tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Pekka Reinikainen, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. **Rotad i Ordet:** 8.5 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Talare: Tuomas Anttila.

Gemenskap

Missa inte! Petra-frukost: 13.5 kl. 10 i Petruskyrkan. Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar, en plats att dela gemenskap och livsberättelser. Tua Sandell delar tankar kring temat "Kristen i Främre Asien". Tua har under flera år bott i Främre Asien och berättar om hur det är att leva som kristen i den omgivningen.

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 11.5 kl. 18 i Munksnäs kyrka. En bönegrupp kring gudstjänsterna i Munksnäs. Kom med och bygg gemenskap och tillsammans bära gudstjänsten. Bön, enkel servering. Ronny Thylin.

Pilgrimsvandring: 21.5 kl. 9. Kom med på en kort pilgrimsvandring mellan kyrkorna på vårt eget område! Målet för vandringen är Petrusmässan och församlingens gemensamma vår- fest i Petruskyrkan kl. 11.00. Startplats meddelas i händelselkalendern på hemsidan och på sociala medier.

Mera information: Ronny Thylin, 050–3803 548

Övrigt

Vårtalko på lägergården Björkebo 12–13.5: Kom med på talkodag på lägergården Björkebo i Nummela. Anmälan till Ronny Thylin, 0503803548.

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan. Mera info om familjecaféet, babyrytmiken och musikleken ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Missa inte! Family fun: 10.5 kl. 17–19 i Hörnan.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka. OBS! Ingen fritids på Kristihimmelsfärdsdag 18.5! I Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637.

Musik

Missa inte! Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. 9.5 spelar Christoph Berlet från Köln.

Ungdomar

Ungdomarnas programkväll: torsdag 11.5 kl 18–20.

Följ oss på instagram: @johannesungdom.

Ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen, Högbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrsvängen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet "Käätöpaikka"

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa varje söndag: Kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola för barn. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 7.5 Thylin, 14.5 Björk. Kyrkkaffe.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och Cool-Kids för barnen.

Kristi Himmelsfärds dag: 18.5 kl.11 i Äggelby gamla kyrka. Kom med och fira

gudstjänst på Kristi Himmelsfärds dag.

Petrusmäs- sa och vår- fest 21.5: Kl. 11 i Petruskyrkan. Välkommen med och fira hela församlingens gemensamma Petrusmäs- sa och vår- fest! Eget program för barnen under predikan. Vi sjunger tillsammans in våren och har lunch och kaffe efteråt i församlingssalen! Kom med hela familjen, ensam eller med en vän. Innan mässan ordnas en pilgrimsvandring till kyrkan, se längre ner i annonseringen.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Missa inte! Barnläger: Du hinner ännu anmäla dig till församlingens barnläger 5–9.6 i Petruskyrkan för 6–11 åringar. Vi leker, sjunger, pysslar, tävlar, lär oss mer om Gud och får nya kompisar. Programmet startar kl. 9 och slutar kl. 16 varje dag. Vid behov kan barnen lämnas redan 8.45 och hämtas kl 17.

Avgift 70€, följande syskon 50€. Det finns plats för 30 barn på lägret. Lunch, mellanmål och försäkring ingår. Anmälan via hemsidan petrusforsamling.net/petrus-barnlager/.

Stå på dig och sök hjälp i tid!

Kanske har du ett utmanande barn – eller kanske har du själv utmaningar som kunde hänga ihop med ADHD? – Kyrkan har ett enormt ansvar i att möta de här barnen, säger Maria Sundblom Lindberg och Mikaela Albäck, som leder en lägerworkshop om ADHD.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Om du är vuxen och har ADHD kan du känna dig misslyckad, oorganiserad – och utbränd. Har du ett barn med ADHD kan du känna att du dirigerar ditt barns liv – men ändå inte räcker till. Är du ett barn med ADHD gör du ditt bästa, men kan ändå känna att ribban faller varje gång just du ska över den,

– Församlingarna möter de här barnen hela tiden i eftisverksamhet, klubbverksamhet och i konfirmandarbetet. Föräldrar till barn med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) berättar inte alltid om sina barns utmaningar innan konfirmationslägret och många har inte önskemål och krav på hur undervisningen borde vara för just deras barn. Jag tror absolut att en dålig konfirmandupplevelse korrelerar med att man senare i livet väljer att lämna kyrkan, säger **Maria Sundblom Lindberg**, präst, psykoterapeut och mamma till barn med ADHD-diagnos.

Mikaela Albäck, ICF-coach och mental tränare med yrkeslärarbehörighet och med egen erfarenhet av barn med ADHD, påpekar att en till två barn i en grupp på tio har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

– Men det är inte bara de som påverkas: deras vänner påverkas också. Och vännernas föräldrar. Många av oss har erfarenheter av att andra vuxna blir irriterade på våra barn: Varför är x så hopplös, varför är x alltid sen och så glömsk?

Ingen "modediagnos"

Deras mål med workshoppen vid sommarens läger är att föräldrar ska få stöd och kunskap – och att kunskapen om utmanande barn ska öka hos alla.

De irriteras av tanken att ADHD skulle vara någon sorts "modediagnos".

– ADHD är något som har funnits i medicinsk litteratur sedan 1600-talet och det finns en massa evidensbaserad forskning kring det. Klart att det inte löser sig bara med att vi medicinerar bort det: det måste finnas stödformer och ett brett kunnande om vad det handlar om, säger Maria Sundblom Lindberg.

Forskningen visar bland annat att omedicinerad ADHD tenderar att leda till samsjuklighet som depression och missbruk. Samtidigt lever vi i ett samhälle där det är mycket lätt att få en depressionsdiagnos och depressionsmedicin.

– Men det är väldigt svårt att få en ADHD-diagnos och ADHD-medicinering, konstaterar Mikaela Albäck.

I sommar leder Maria Sundblom Lindberg och Mikaela Albäck workshop på församlingarnas familjeläger i Helsingfors. De erbjuder Mini-Nepsy utbildning för både pedagoger och föräldrar.

FOTO: PRIVAT

I Sverige är snittåldern för diagnos 28 år för flickor och 17 för pojkar. I Finland är den ännu högre. Det är många som presterar och kompenserar för sina utmaningar så att de aldrig upptäcks.

– Många vuxna med ADHD har en partner eller föräldrar som hjälpt, påmint och gjort det som en person med den utmaningen inte klarar av och på det sättet har många saker ändå ordnat sig, till exempel räkningar och barnens hobbyn. Ett högfungerande barn med ADHD som har högfungerande föräldrar kan gå igenom hela skolan med någon som väcker, packar väskan och håller reda på läxorna.

Finns det stöd att få för föräldrar till barn med ADHD?

– Man behöver läsa på, men också tänka på

hur man ska orka själv. Man behöver inte vara en superförälder utan får sänka tröskeln för att söka stöd och hjälp när den egna orken tryter. Hjälp finns att få, men tyvärr måste vi ännu stå på oss lite extra för att få den. Därför behöver vi föräldrar också stöda och hjälpa varandra, men också kommunerna och välfärdsområdena måste ta sitt ansvar, säger Mikaela Albäck.

– De flesta jag träffar i mitt jobb har inte blivit informerade om stöd för ADHD och inte sökt stöd. Har du en ungdom som går i rehabiliterande psykoterapi kan du till exempel få 20 gånger föräldrahandledning. Föräldrar och nätverk måste inkluderas i vården från dag ett, säger Maria Sundblom Lindberg.

Det här kan gälla dig som har ADHD

ADHD är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som kan synas så här:

- Du har många tankar och idéer på samma gång.
- Du har svårt att börja med och avsluta uppgifter.
- Du har svårt att följa långa instruktioner.
- Du har svårt att passa tiden.
- Du har svårt att hålla ordning.
- Du glömmar ofta bort saker.
- Du tappar ofta bort saker.
- Du skjuter ofta upp sådant du behöver göra tills det är för sent.
- Du har svårt att sova och kanske vänder på dygnet.

18–20.8 Familjeläger 1 25–27.8 Familjeläger 2

Fira en avslappnad helg på läger tillsammans med Johannes, Matteus och Petrus församling. Familjer av alla slag är välkomna! Också mor- och farföräldrar, faddrar m.fl.

Grillkväll, bastu, pyssel och barnprogram – en skön helg med innehåll som hela familjen kan göra tillsammans. För vuxna även eget parallellprogram med diskussion, musik, motion m.m.

Lägeravgift: vuxna 50 euro, barn 2–17 år 30 euro, gratis för under 2 år. Anmälningar senast 7.6 till catarina.barlund-palm@evl.fi eller helenahollmerus@evl.fi.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kören Mixturen från Sverige kommer att besöka Skärikyrkans kör (mindre bilden) i maj.
FOTON: PRIVAT/CAMILLA SVEVAR

”Kör över Kvarken” – Skärikyrkans kör får besök i maj!

På Kristi himmelsfärdsdag får Skärikyrkans kör välkomna gäster: kören Mixturen från Nätra församling i Sverige och Korallkören från Korsholms svenska församling.

TEXT: LILIAN WESTERLUND

RELOT Skärikyrkans kör har under en tid lite skämtsamt pratat om att hitta en vänkör i Sverige att göra ett körsamarbete med, och av en händelse fann man nu förstamlingskören Mixturen från Nätra församling på Höga kusten

»Också i kören Mixturen blev man entusiastisk.«

i Sverige. Också i kören Mixturen blev man entusiastisk över att ha ett sådant här samarbete att se fram emot och öva inför. Avsikten är att de finländska körerna i höst tillsammans åker på återbesök till Sverige. Där framför man samma repertoar som i Replot.

Körerna har valt ut och övat in både en gemensam repertoar och sånger som körerna framför var för sig. Övningar har pågått på varsitt håll sedan samarbetet inleddes på allvar i våras. Nu samlas körerna först till gemensam körworkshop i församlingshemmet i Replot och ger på kvällen, 18.5 kl. 18, en kombinerad kvällsgudstjänst och konsert i Replot kyrka. I den varierade repertoaren får besökarna lyssna till kyrkomusik, från Mozart till Leppilampi.

Körledare för de medverkande körerna är Marianne Skoglund (Mixtu-

ren), Michael Wargh (Korallkören) och Heidi Lång (Skärikyrkans kör) och kvällsgudstjänsten leds av kyrkoherde Camilla Svevar. Ett husband medverkar också.

Kvällsgudstjänst och konsert!

Vad? ”Kör över Kvarken.” En kombinerad kvällsgudstjänst och konsert. Blandad kör, varierad repertoar från Mozart till Leppilampi.

När? 18.5.2023 kl. 18.

Var? Replot kyrka.

Vem? Församlingkörerna Mixturen (SWE), Korallkören och Skärikyrkans kör, husbandet och kyrkoherde Camilla Svevar.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barncafé: i Smedsby fre 5.5 kl 9.30–11. Lek, pyssel, servering och sångstund.

Konfirmationsmessa för Vårskriftskolan: sö 7.5 kl 11 i kyrkan. Lindblom, Rannanpää, Saarijärvi och Wargh.

Konfirmationsmessa för Digiskriftskolan: sö 7.5 kl 14 i kyrkan. Lindblom, Rannanpää, Saarijärvi och Wargh.

Missionsgruppen samlas: må 8.5 kl 13.30 i rum Glöd i Smedsby församlingsgård.

Föräldra-barncafé: i Tölby on 9.5 kl 9.30–11.

Föräldra-barncafé: i Smedsby fr 12.5 kl 9.30–11. Morsdagsbrunch.

Högmässa: sö 14.5 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby fg. Mats Björklund och Michael Wargh.

Föräldra-barncafé: on 17.5 kl 9.30–11 i Karperö.

Högmässa på Kristi Himmelsfärdsdag: to 18.5 kl 11 i kyrkan. Rune Lindblom, Benjamin Häggblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Michael Wargh. Kammarkören Psallite medverkar. Mässan radieras och sänds på Yle Arenan samma dag kl 13.03.

KVEVLAX

Söndagsmiddag: sö 7.5. kl.16.30. Välkommen att avnjuta middag i församlingshemmet före gudstjänsten. Pas-tagryta, kaffe och dopp. Priset är 10 euro/person och 25 euro/familj. Arr. Församlingsskretsen.

Kvällsgudstjänst: sö 7.5 kl.18. Fredrik Kass, Rodney Andrén, Kvevlax Gille medverkar. Barnen samlas i drängstugan under gudstjänsten.

Mathjälpen: ti 9.5 och ti 16.5 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Föräldra-barngrupp: on 10.5 och on 17.5 kl.9.30 i dagklubben. Nina Andrén.

Karakaffe: to 11.5 kl.9.15 i drängstugan. Håkan Nitovuori. Säsongsavslutning. Korvgrillning om vädret tillåter.

Högmässa: sö 14.5 kl.10. Ruth Vesterlund, Rodney Andrén.

Bön för bygden: må 15.5 kl.19 i Krubban.

Gudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag: to 18.5 kl.10. Fredrik Kass, Rodney Andrén

Anmälningar till höstens Dagklubb (må & fr kl.9–12) för 3–5-åringar tas nu emot per sms till 0443562316 el. mail: dagklubbenkvevlax@gmail.com. Terminen börjar 1.9, barnet ska ha fyllt 3 år för att kunna börja.

REPLOT

Högmässa: sö 7.5 Björkö kl. 12.30. Ruth Vesterlund avskedspredikar, Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Församlingsutfärd: ti 10.5 kl. 9–17 utfärd från Solf och Replots församlingar till Närpes och Kristinestad. Anmä-

REPLOT OCH SOLF Söderut

Solfs och Replots församlingars gemensamma vårutfärd 10.5!

Den här våren styr vi bussen söderut, mot Närpes och Kristinestad den **10 maj**! Bussen startar **kl. 9** vid församlingshemmet i Replot och **9.45** vid församlingshemmet i Solf.

Vår första anhalt är Närpes centrum där man kan välja om man vill shoppa eller besöka kyrkan och kyrkstallarna. I kyrkan tar Patrica Strömbäck emot oss och håller en kort andakt. Därefter åker vi till Lind's kök och avnjuter en delikat lunch! Efter lunchen fortsätter vi till Kristinestad där vi får strosa runt bland trähusen i centrum och besöka Lebellska köpmansgården. Eftermiddagskaffet dricker vi också där, på Café Lebell. Hemma i Solf är vi ca **16.30** och i Replot **ca 17**. Priset för hela dagen är 50 € och buss, mat och kaffe ingår.

Solfs och Replots Församlingsutfärd

10 maj

För mera information och anmälan, ring pastorskansliet i Solf **senast torsdag 4.5 kl. 16**. Tel: 044-770 8122 eller e-post: solfs.forsamling@evl.fi

lan senast 3.5 till pastorskansliet i Solf, tfn 044 770 8122, solfs.forsamling@evl.fi. Pris: 50€.

Morsdagens familjegudstjänst: sö 14.5 församlingshemmet kl. 10. Lilla barnkören, Emily Hagberg, Lång, Svevar. Servering.

Musikgudstjänsten "Kör över Kvarken" på Kristi himmelsfärdsdag: to 18.5 Replot kl. 18. Kören Mixturen (Sve), dir. Marianne Skoglund, Korallkören (Korsholm), dir. Michael Wargh samt Skärikyrkans kör, dir. Heidi Lång. Svevar.

SOLF

Sångkväll till förmån för Gemensamt Ansvar: fr 5.5 kl 18.30 i kyrkan. Kören The Gospel Voice under ledning av Katri Lax medverkar både med egna sånger och som stödsångare. Efter allsången serveras kaffe och saltbit i församlingshemmet.

Gudstjänst: sö 7.5 kl 10 med Rune Fant och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Motion & Mission: må 8.5 kl 9.30.

Träff för Små & Stora: ti 9.5 kl 9.30 i församlingshemmet.

Solfs och Replots gemensamma församlingsutfärd: on 10.5 till Närpes och Kristinestad. Start kl 9 från församlingshemmet i Replot och 9.45 från församlingshemmet i Solf. Priset är 50 eur (betalas kontant i bussen). Mat, buss och kaffe ingår. Anmälan till tel 044-770 8122 eller solfs.forsamling@evl.fi senast 4.5 kl 16.00.

Gudstjänst: sö 14.5 kl 10 med Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Motion & Mission: må 15.5 kl 9.30.

Träff för Små & Stora: ti 16.5 kl 9.30 i församlingshemmet. Vårens sista träff!

Gudstjänst på Kristi Himmelsfärdsdag: to 18.5 kl 10 med Mats Björklund och Patrik Vidjeskog.

MALAX

Lö 13.5 kl. 18: Konsert med Adelcrantz blockflöjtensemble, i Bergö kyrka. Musik i allt från folkton till barock.

To 18.5 kl. 12: Gudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag, i

REPLOT Kyrkan

Avsked och konsert

Söndagen 7 maj kommer församlingspastor Ruth Vesterlund att hålla sin avskedspredikan i Björkö kyrka **kl. 12.30**. Temat är himmelrikets medborgare i världen. Varmt välkomna till högmässan!

Onsdagen 18 maj kl. 18, Replot kyrka, går evenemanget *Kör över Kvarken*, som är en kombination av kvällsgudstjänst och konsert, av stapeln. Skärikyrkans kör gästas av kören Mixturen från Nätra församling i Sverige och Korallkören från Korsholms svenska församling. Vi utlovar en omväxlande repertoar från Mozart till Leppilampi. Körerna leds av Marianne Skoglund, Michael Wargh och Heidi Lång och gudstjänsten leds av Camilla Svevar. Hjärtligt välkomna! (Se artikel på föregående sida.)

SOLF Gemensamt Ansvar

Allsångkväll i Solf kyrka

Välkommen på Allsångkväll till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar fredagen **5.5 kl. 18.30** i Solf kyrka!

Kören The Gospel Voice under ledning av Katri Lax deltar med både egna sånger och som stödsångare under allsångerna. Solfs kantor Patrik Vidjeskog står för ackompanjemang och är allsångsledare.

Efter allsången serveras kaffe och saltbit i församlingshemmet.

Under kvällens gång tas en kollekt upp till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar 2023.

Varmt välkommen och sjung in våren!

Pastagryta & gudstjänst

Vem önskar inte en söndag utan matlagning? På söndag **7.5** från **kl. 16.30** serveras pastagryta, kaffe och dopp i Kvevlax församlingshem. Pris 10 euro/person, och en familj betalar högst 25 euro. Efteråt gudstjänst **kl. 18** i kyrkan med bl.a. Kvevlax Gille. Barnen har eget program med söndagsskola i drängstugan under gudstjänsten.

Vi drar österut

Måndagen **22 maj** åker alla vi som är daglediga för att se vad Lappo har att erbjuda. Vi besöker bl.a. kulturcentret Vanha paukku med sina museer, utställningar och affärer – och så ska vi förstås besöka domkyrkan. Chaufför Greger har lovat att vi ska få äta gott och så får vi gott kaffe till och med två gånger.

Vi startar **kl. 8.30** från församlingshemmet. Priset för hela dagen blir högst 65 €. Ring och anmäl dig/er till Nina tel. 044 0462312 eller till pastorskansliet onsdagar och fredagar (kl. 9.15–13) tel. 044 5462301.

Petalax kyrka. Petalax kyrkokör medverkar. Gudstjänsten är gemensam för Malax, Petalax och Bergö.

Bergö

Sö 7.5 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Ti 10.5 kl. 18: Allsångskväll i församlingshemmet till förmån för Gemensamt Ansvar. Bergö kyrkokör, solo Kaisa Nyroos. Servering.

Lö 13.5 kl. 18: Konsert med Adelcrantz blockflöjtensemble, i kyrkan. Musik i allt från folkton till barock.

Sö 14.5 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

Malax

Sö 7.5 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Mässan sänds som radiogudstjänst i Radio Vega kl. 13. The Gospel Voice samt Malax och Petalax kyrkokörer medverkar.

Må 8.5 kl. 10: Karacafé i kyrkhemmet.

Må 8.5 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel.

Sö 14.5 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Söndagsskola i socken.

To 18.5 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i kyrkhemmet.

Petalax

Sö 7.5 kl. 10: Högmässa i Malax kyrka.

Mässan sänds som radiogudstjänst i Radio Vega kl. 13. Malax och Petalax kyrkokörer medverkar. OBS! Mässan är gemensam för Malax och Petalax.

On 10.5 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.

Sö 14.5 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

KORSHOLM Barn

Korsholms svenska församling ordnar Sommarklubb 5–7.6

Sommarklubben är för barn i lågstadiet och för de barn som gått i förskolan. Klubben ordnas **5–7.6 kl. 9–13**.

Samling vid församlingsgården i Smedsby varje dag kl. 9 (Niklasv. 3). På måndag och onsdag promenerar vi tillsammans till Renparken och på tisdagen åker vi med buss till Gamla Vasa där det är mat och program hela dagen. Varje dag ordnas utelekar och pyssel och barnen får lunch.

På onsdagen 7.6 avslutas lägret med ett besök på Tropiclandia för hela familjen kl. 17. Vi betalar barnens biljetter. Barnledarna Henna och Sanna är på plats i aulan kl. 17–18 och betalar in barnen.

Det finns plats för 20 barn i Sommarklubben, så det är först till kvarn som gäller! Priset är 15 €/barn. Anmälan till Sanna: 044–356 0531 eller Henna 044–712 9425.

KOLUMNEN

CAMILLA SVEVAR

Stäng inte in din glädje!

DE SENASTE två månaderna tycker jag att jag velat hjälpa våren på väg. Otåligt har jag hackat is, sopat snö från terrassen och skyfflat bort de mjuka, yttersta lagren av snö från högarna på gården. Mitt i all otålighet över vårens seghet har jag ändå njutit av frisk luft och vardagsmotion. För visst kommer värmen så småningom även om den här snörika våren bjudit på trööstlöst tvivlande mellan varven.

Men så ... Plötsligt händer det! Solen omvandlar snön till vatten. Porlande vatten som söker sig fram längs diken och trottoarer. Ibland hinner inte flödet med och både stora och små sjöar bildas till mångas förtret men till många småbarns förtjusning. Vem kan glömma hur roligt det var att plaska, hoppa och sprätta vatten iklädd full mundering av galonkläder och gummistövlar.

VI LEVER i tiden efter påsk och får mitt i kedjan av glädjrika söndagar inkommande söndag sjunga ut vår glädje, då söndagen har temat *Cantate*, vilket betyder *Sjung!* Och nu har vi all anledning att tillsammans med vårfåglarna sjunga. Vi får följa vår Segerherre i sanning och kärlek mot den fullständiga glädjen i himlen. Ledda av den heliga Anden får vi kristna redan här i världen leva som himmelska medborgare.

»Även vi vuxna kan ta ett litet skutt genom en vattenpöl, tralla med fåglarna och upptäcka hur livet återvänder i naturen.«

SÅ SJUNG, gott folk, sjung! Sjung att livet vann och att dess namn är Jesus. Eller sjung om hur lärjungarna trodde att Jesus var borta, att de trodde att han var död. Ändå stod han där på stranden den där morgonen som lyste rött.

Man behöver inte stänga inne sin glädje. Även vi vuxna kan ta ett litet skutt genom en vattenpöl, tralla med fåglarna och upptäcka hur livet återvänder i naturen. Genom att uppleva Guds skapelse och leva med i naturens rytm får vi garanterat en försmak av den himmelska ljuvligheten redan här på jorden.

Camilla Svevar är kyrkoherde i Replots församling.

Lilla kören övar. På morsdag stundar ett uppträdande. FOTO: EMILY HAGBERG

Heidi Lång har sett flera förändringar hos sig själv efter att hon blev mamma. FOTO: JACOB ÅBERG

Morsdag firas i församlingen!

– Att bli mamma har förändrat mina prioriteringar, säger kantor Heidi Lång i Replot. På morsdag spelar hon i familjegudstjänsten där fokus ligger på mammorna och familjen. Barnkören sjunger och till kyrkkaffet blir det marängtårta.

TEXT: ULRIKA HANSSON

REPLLOT På morsdag, söndag 14.5 klockan 10, blir det familjegudstjänst i församlingshemmet i Replot.

– Det blir fokus på familjer och barn och mammor. Vi håller gudstjänsten i vanlig tid så att man sedan hinner fara iväg på morsdagsfirande efteråt, säger tf kantor **Heidi Lång**.

Lilla barnkören kommer att framföra några sånger och har samtidigt avslutning på terminen.

– I Lilla kören sjunger barn i åldern fyra till sex. Emily Hagberg som leder kören brukar använda textpapper med bildstöd eftersom de flesta inte kan läsa än.

Heidi Lång har också övat med kören en del.

– Jag tycker det är jätteroligt att jobba med så små barn. När man övar måste man planera så att man är uppe och hoppar och rör på sig mellan varven.

Någon morsdagssång kommer också att sjungas i gudstjänsten.

– Vi har utformat gudstjänsten med tanke på att det kommer barn, så det blir psalmer man känner igen och en lite enklare gudstjänst.

– Och efteråt blir det kyrkkaffe. Vi har lovat att det ska bli marängtårta till, säger Heidi Lång.

Mamma till tvillingar

Heidi Lång är själv mamma till tvillingar som i dagarna fyllde ett år. Fjolårets morsdag gick förbi i en bebisbubbla, så nu ser hon fram emot att fira lite mer. Och familjen följer också med till gudstjänsten.

– På morsdag brukar vi alltid också vara på vår vanliga turné till både min mommo och fammo, och så blir det säkert också i år. Att släkten får samlas har varit viktigt.

Hur har det förändrat dig att bli mamma?

– Jag har förändrat mina prioriteringar. Barnen och familjen kommer först. Jag tycker också att jag blivit öppnare som person, jag vågar ta kontakt med nya människor mer än förr. Jag är inte lika rädd för att göra bort mig och inser att det inte spelar så stor roll i det stora hela. Jag har fått ett bredare perspektiv på det hela.

»Jag tycker att jag blivit öppnare som person.«

Kan det ha att göra med att man nästan är tvungen släppa lite på kontrollen som småbarnsmamma?

– Det tror jag. När man kommer in med tvillingar blir man ändå lite av ett spektakel, säger hon roat.

Tycker tvillingarna om att hänga med på olika tillställningar?

– De är vanligtvis glada och tycker om att vara ute bland folk och se nya saker. Jag tror att det också hänger samman med att de har tryggheten i varandra. Den finns alltid där.

Förutfattade meningar

Heidi Lång har stött på en hel del förvåning över att hon "redan" jobbar när barnen är i ettårsåldern.

– Många frågar förvånat var barnen är och jag säger att de är hemma med sin pappa.

Att uppmärksamma att en del har ett komplicerat förhållande till mödrar och moderskap är inte det lättaste i ett traditionellt firande i församlingen, konstaterar hon.

– Det är trots allt mammorna vi firar. Men i församlingsverksamheten är det viktigt att tänka på de här sakerna, att det ska få heta föräldra-barn-grupp och inte mamma-barn-grupp till exempel, säger Lång.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Boris och Vivian Salo, Mikael Öström och Barbro Ena ser fram emot givande samtal i smågrupperna i höstens Alpha.

Alphakurs för daglediga i höst

Ett nytt koncept för Alphakurserna lanseras i höst. En kurs för daglediga startar då i Kyrkostrands församlingshem. Kursen är ett samarbete mellan Pedersöre och Jakobstads svenska församlingar.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

PEDERSÖRE Boris och Vivian Salo som hållit Alphakurser sedan 1999 återkommer nu som kursledare efter några års paus.

– Jag ville stiga av när jag blev pensionär för tre år sedan och låta andra fortsätta utan mig. Men jag har saknat det för i församlingsarbetet har kurskonceptet, framför allt Alpha och äktenskapskurserna, gett mig personligen mest. Helt enkelt för att man har fått följa människor på deras livsresa,

säger Boris Salo.

Sedan han gick i pension har de hållit sig borta från Alpha, tills ...

– Jag behövdes som ledare vid en Alphakurs nu i vår. Jag upptäckte att här vill jag vara med och jag började tänka på om man kunde ha annan form av Alpha mellan de årliga kvällskurserna. Under kursen fanns några som hade svårt att komma på kvällen och en slutade på grund av det. Därifrån växte tanken på en Alpha dagtid, säger Vivian Salo.

Den första kursdagen är onsdagen den 9 september i Kyrkostrands församlingshem.

– Kursen riktar sig till pensionärer, arbetslösa, skiftesarbetare, hemmamammor och -pappor – daglediga. Vid behov ordnar vi barnpassning. Vi börjar med att äta lunch kl 12 och håller på till 14.30, till eftermiddagskaffet, säger Boris.

Vad är Alpha egentligen?

– Alpha är ingen ny väckelserörelse eller nytt samfund. Grundtanken är tydlig undervisning i det centrala i kristen tro. Alpha är ett oerhört fint redskap att presentera den kristna tron som används världen över av alla kristna samfund i alla möjliga sammanhang på massor av olika språk. Det har verkligen visat sig fungera, säger Boris.

Alpha är tänkt för nybörjare, för icke kyrkvana som saknar kunskap om kristen tro.

– Alpha är gjord för den som inte vet något om kristen tro. På kursen ska man kunna ställa alla möjliga frågor. Men vi har ju märkt att det funkar jättebra också för den som vill fördjupa sig i tron, säger Boris.

Det håller både **Barbro Ena** och **Mikael Öström** med om. Båda hade en tro innan de gick en Alpha-kurs.

– Alpha var en aha-upplevelse för mig. Den öppnade mina ögon för vad den kristna tron handlar om: Gud, Jesus, den helige Ande och Treenigheten. Allt sådant som jag inte förstätt eller tänkt på tidigare blev belyst på Alpha. Gemenskapen och de vänner som man får är också viktiga, säger Mikael.

– Jag ville gå i Alpha för att få mer kunskap och djupa insikter. Alpha har varit en livlina för mig och det är det bästa som hänt mig, säger Barbro.

I kursen brukar det ingå en weekend med övernattnig. Hur det blir med weekenden är ännu öppet.

– Vi vet inte vem som kommer på kursen ännu, om det kommer många deltagare med småbarn så kanske vi kör två hela dagar, tisdag-onsdag, utan övernattnig i stället. Det beror på vad folk vill, säger Boris.

Anmälningar till kursen kan göras redan nu på webbplatsen pedersoreforsamling.fi.

– Folk får gärna börja anmäla sig så fort som möjligt så att vi vet lite hur många deltagare vi kan vänta oss.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

ON 3.5 kl. 17.30: U-klubben i Församlingscentret, Löfs-Snellman, kören Adorate, Wester.

FR 5.5 kl. 19.00: in da House i Församlingscentret ungd. utr., Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 7.5 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästare. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 7.5 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Missionskväll, Kanckos, m.fl. Kören Cantate, Borgmästare, barnfokus, servering.

TI 9.5 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 10.5 kl. 14.00: Samling kring sorgen i Församlingscentret, Turpeinen, Kanckos.

FR 12.5 kl. 19.00: in da House i Församlingscentret ungd. utr., Nylund-Wentus, Mård.

FR 12.5 kl. 22.00: "Ljus i mörkret", nattvard, i Församlingscentret, Edman, Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 14.5 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Jan-Erik Sandström, Krokfors, Borgmästare. Sven-Olof Björks gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 16.5 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 17.5 kl. 14.30: Sångfåglarnas sångfest i Församlingscentret, Wester, Mård.

TO 18.5 kl. 12.00: Kristi himmelfärdsdagens högmässa i Jakobstads kyrka, Edman, Turpeinen, Borgmästare, Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

KRONOBY

Kronoby

Konfirmationsmessa: Sö 7.5 10.00 Kronoby kyrka, Kavilo, Borgmästare, Erickson, Wiklund,

Gudstjänst: Sö 14.5 13.00 i Kronoby kyrka, Isaksson, Uunila.

Mässa: To 18.5 10.00 i Kronoby kyrka, Kavilo, Uunila.

Terjärv

Mässa: Sö 7.5 13.00 i Terjärv kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

Gudstjänst: Sö 14.5 10.00 i Terjärv kyrka, Kavilo, Borgmästare.

Familjegudstjänst: To 18.5 10.00 i Terjärv kyrka, Isaksson,

PEDERSÖRE Tillsammans

Familjecafé i Purmo, musikgudstjänst i Esse

Lördagen **6.5 kl. 18** ordnas familjecafé i Purmo kyrkhem. Barnkörgrupperna från Purmo och Pedersöre medverkar tillsammans med kantorerna Mikaela Malmsten-Ahlsved och Diana Pandey.

Programmet består av bland annat sång och drama. Servering efteråt.

Söndagen **7.5 kl. 18** blir det musikgudstjänst med temat "Tillsammans" i Esse kyrka. Barnkören, Musikörerna, Församlingsskören och Karakören medverkar.

Borgmästare, sång av Dagklubben och Barnkören.

Nedervetil

Gudstjänst: Sö 7.5 10.00 i Nedervetil kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

Gudstjänst: Sö 14.5 10.00 i Nedervetil kyrka, Isaksson, Uunila.

Mässa: To 18.5 13.00 i Nedervetil kyrka, Saitajoki, Uunila.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 4.5 kl. 18.30 Smågruppssamling: i församlingshemmet, Madeleine Englund-Svenlin, Anna Liljekvist, Marko Sjöblom. I vår församling finns ett flertal smågrupper som samlas till bibelstudium, samtal och bön. Vi inbjuder till en samling där vi från de olika grupperna kan dela erfarenheter med varandra och dit nya intresserade deltagare är välkomna med.

Sö 7.5 kl. 10 Högmässa: Lassila, Forsman, välsignelse av unga ledare, sång Johanna Lill-Thylin, söndagsskolav-

slutning. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs.

- **kl. 19 Den blomstertid nu kommer - konsert med Jacob Gospel:** i kyrkan. Fritt inträde. Kollekt till förmån för Orgelföreningen för en ny kyrkorgel.

On 10.5 kl. 9-12 Vårtalko: vid församlingshem, kyrka och prästgård, servering.

- **kl. 18 Vårtalko:** vid Västerby bönehus, servering.

- **kl. 18.30 Samling i församlingshemmet:** för sommarskriftskolans konfirmander (grupp II) och föräldrar.

To 11.5 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Forsman.

Sö 14.5 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Wiklund. Kyrkvård: Björn, Björnvik, Långstranden, Kalvholmen.

Må 15.5 kl. 9 Föräldrabarngruppernas vårutfärd: till Kelviä djurpark. Anmälan senast onsdag 10.5 till ledarna Christel Wargh, Pia Fagerholm eller Carina Lassila. Buss 1 från Strandis kl. 9 via S-market. Buss 2 från Näs bönehus kl. 9.15 via Bosund bönehus.

To 18.5 kl. 10 Högmässa: Lassila, Forsman, sång Mikael Svarvar. Kyrkvård: Bosund gårdsnummer.

On 24.5 kl. 9-16 Syföreningarnas vårutfärd: till Himan-

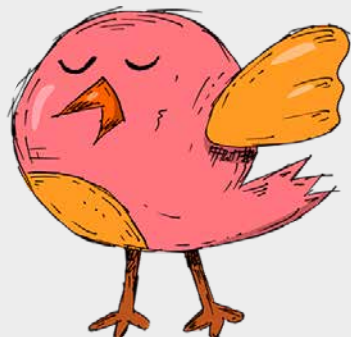
JAKOBSTAD Musikglädje

Sångfåglarna håller sångfest

Onsdagen den **17 maj kl. 14.30-15.10** bjuder Sångfåglarna på en vårsångfest vid Församlingscentret, Ebba Brahe esplanaden 2. Sångfåglarna är sjungande barn ur församlingens eftisgrupper.

Välkommen att dela en stund fylld av sång - och musikglädje tillsammans med över hundra sångfåglar. Alaric Mård är sångfestens gästtalare och Annika Wester är Sångfåglarnas dirigent.

Varmt välkommen med!

LARSMO Musik

Vårkonsert med Jacob Gospel

På söndag **7.5 kl. 19** bjuder gospelkören från Jakobstad på konsert i Larsmo kyrka. Den ca 50 sångare starka kören leds av Fanny Sjölin och Linda Andtbacka, och har sällskap av musikerna Lavi Öst på piano, Joel Svenfelt på gitarr, Egon Veevo på bas, Valter Söderbacka på trummor och Erik Nygård på violin. Fritt inträde! Kollekt till Larsmo Orgelförenings insamling för en ny kyrkorgel.

go, bl.a. med besök i kyrkan och Kievarila Kissankello. Pris 40 €, lunch, eftermiddagskaffe och bussfärd ingår. Mera info om busstider i nästa Kyrkpressen annons. Anmälan senast 17.5 till Carina Lassila 0408686954.

Välkommen med på Lettlandsresa 28.7-1.8: församlingen ordnar en Lettlandresa med besök i vänförsamlingarna Dubulti, Dzirciems och Balgale. Resan sker med buss. Övernattning på hotell i Riga eller i privata hem. Pris: ca 470 € för resa och hotell, ungdoms- och barnrabatt. Anmälan till pastorskansliet senast onsdag 17.5. Närmare uppgifter av Max-Olav Lassila tel. 0500-252896 eller e-post max-olav.lassila@evl.fi.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 7.5 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Östman, Ringwall

- kl 12 Högmässa: Munsala kyrka, Smeds, Ringwall

Sö 14.5 kl 10 Gudstjänst: Nkby fh, Östman, Ringwall

- kl 12 Högmässa: Jeppo kyrka, Östman, Ringwall

- kl 18 Kvällsgudstjänst: Munsala fh, Smeds, Ringwall

Musik

Sö 7.5 kl 18 Sångkväll: Nkby fh, för Gemensamt ansvar, församlingsskören, ungdomar, Chrispin Muhindo, Sabina Forsbacka, Edman m.fl.

Grupper och samlingar

Lö 6.5 kl 13 Städtalko: Pensala bönehus

To 10.5 kl 13 Nattvardsandakt: Jepoträffis, Östman, Lönnqvist, Vesternäs

Ti 16.5 kl 9-17.30 Församlingsutfärd: t Ylivieska nya kyrka, Edman, diakoniarbetarna, start kl. 9 fr Munsalagården, 9.15 Nkby fh, 9.30 Jeppo Sale. Pris 30 €. Anm senast 9.5 till Anne, 040 868 7052.

PEDERSÖRE

Gudstjänster och samlingar

Fr 5.5 kl. 19.30 Möte i Joelsro, Ävist: Bo-Greger och Mona-Lisa Nygård

Lö 6.5 kl. 11-15 Våffeldag o fönstertalko: Ytteresse bönehus. Våfflor o kaffe 4 €. Spårning, fågelholkslotteri

- kl. 18 Familjecafé: Purmo kyrkhem. Sång, drama, gemenskap. Barnkörsgrupperna från Purmo och Pedersöre. Pandey, Malmsten-Ahlsved

- kl. 19 Sammamkomst: Pedersöre kyrka.

Pekka Kyösti

Sö 7.5 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka.

Portin, Pandey, Kyrkokören. Även strömning i Youtube

- kl. 13 Högmässa: Pedersöre kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved

- kl. 15 o 19 Helgsammankomst: Flynängens bönehus

- kl. 18 Musikgudstjänst "Tillsammans": Esse kyrka. Barnkören, Musikörerna, Församlingsskören, Karakören. Komulainen, Malmsten-Ahlsved

- kl. 18 Gloria Dei-mässa: Kyrkostrands förs.hem. Pred. Tore Jungerstam, Lit. Albert Häggblom. Lovsångsgruppen Hoppet. Söndagsskola för barnen. Servering

Må 8.5 kl. 14 Café i föuskällarn, Lillby: Kung, Malmsten-Ahlsved

Sö 14.5 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Komulainen, Östman. Även strömning i youtube

- kl. 13 Högmässa: Ävist bykyrka. Österbacka, Östman

- kl. 15 Sammamkomst: Flynängens bönehus

- kl. 18 Kvällsmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey

Kristi himmelfärdsdag to 18.5 kl. 10

Högmässa: Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Även strömning i Youtube

- kl. 10 Familjegudstjänst: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey

- kl. 15 Sammamkomst: Flynängens bönehus

- kl. 19 Vårsångfest: Esse kyrka. Pedersöre prosteris körer med instrumentalister. Dir. Martti Laitinen. Violin Denice Djerassi

Grupper

Må 8.5 kl. 13 Symöte: Kållby bönehus

On 10.5 kl. 18 Bibel o bön: Bennäs kyrkhem

Varje vecka:

To kl. 19 Bön: Purmo kyrkhem

KOLUMNEN

AMOS AIROLA

Betraktelser från Pedersöre

DET HAR varit ett stort privilegium att få bekanta mig med kyrkans omfattande verksamhet här i Pedersöret. Samtidigt har min församlingspraktik varit något av ett kulturellt utbyte för en Helsingforsbo. Under dagarna här har jag gjort en del betraktelser om livet i Pedersöre.

Den viktigaste betraktelsen jag vill lyfta fram är ortens starka gemenskapsanda. Samhället är inte bara en summa av privata individer här – vilket är hur jag ibland upplever stadslivet – utan orten fungerar mera som ett kollektiv. Gemenskapssandan medför också ett bejakande av gemensamma traditioner. Det gör det lättare att agera som församling här, eftersom församlingen är en viktig aktör i förvaltandet av gemensamma traditioner och kulturarv.

*»Värna om allt det fina ni har.
Ta det inte för givet.«*

DÅ JAG anlände hit firade församlingen familjegudstjänst. Jag blev direkt imponerad då jag såg hur många familjer som anlände för att fira annandag påsk tillsammans. Livets stora stunder som dop och begravningar, firas likaså här i ett kollektiv. Man visar omsorg för sin granne genom att delta, och ingen människa faller mellan stolarna här. Det är väldigt vackert.

Jag har också upplevt att diskussioner kring tro sker mera naturligt här, och att ämnet inte är lika tabubelagt som i storstaden. Givetvis har varje människa sina individuella perspektiv på trosfrågor också här. Men jag upplever att det kanske finns en bättre förmåga att lyfta fram både likheter och olikheter med en vördnadsfull ton och i en lugn anda.

JUST LUGNET och närvaron över lag hos österbottningar har jag stor respekt för. Då jag stigit in i olika rum här på orten stannar folk i regel upp och ler och hälsar på en, vilket tyvärr inte är en självklarhet i stadslivet. Trots att jag inte är känd här i trakterna, har bemötandet av mig varit genomgott, och jag har inte behövt utstå några negativa fördomar. Det är jag också tacksam över.

Min viktigaste hälsning till alla ortsbor är att värna om allt det fina ni har. Det är vackert. Och det ska ni inte ta för givet.

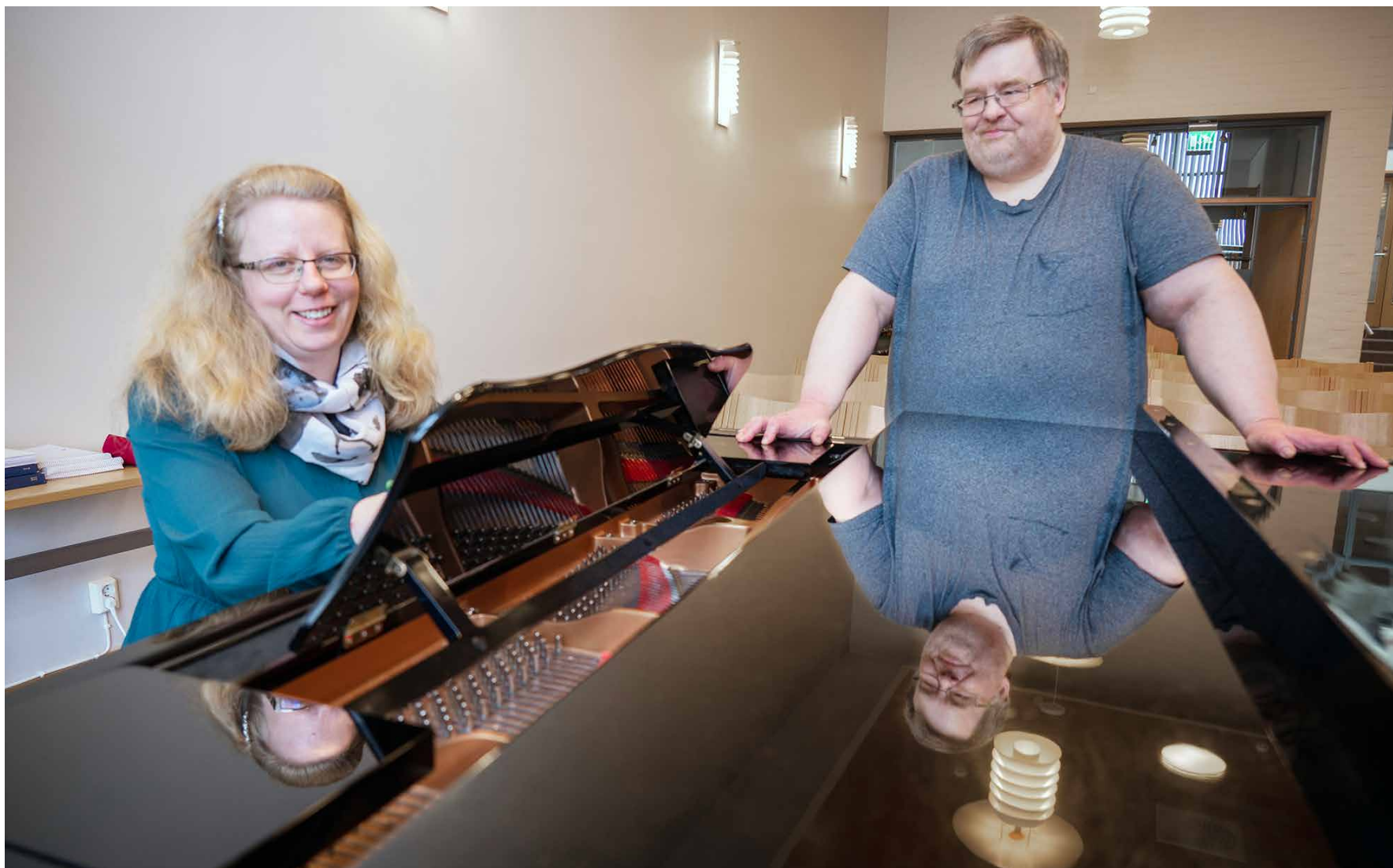
Amos Airola är teologiestuderande på praktik i Pedersöre församling

NYKARLEBY Utfärd

Församlingsutfärd till Ylivieska

Tisdagen den 16 maj ordnas en gemenskapsutfärd till nybyggda Ylivieska nya kyrka. Kyrkoherde Mats Edman och diakoniarbetarna medverkar. Vi startar kl. 9 från Munsalagården, 9.15 från Nykarleby församlingshem, 9.30 från Jeppo Sale. På hemvägen besöker vi sanddynerna, ett café samt ortodoxa bönehuset i Kalajoki. Pris för mat och kaffe är 30 euro. Anmälningar bör ske senast 9.5 till Anne, tfn 040 868 7052. Välkommen med alla!

Diana Pandey och Mats Björkstrand är på olika sätt engagerade i hundraårsfesten i Esse.

Kyrkosångs- festen 100 år

När prosteriets kyrkosångskrets samlas till vårsångfest på Kristi himmelsfärd i Esse firar man samtidigt hundraårsjubileum.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

PEDERSÖRE När det som anses vara startskottet till de prosterivisa kyrkosångskretsarnas sångfester gick 1923, samlades tretusen åhörare utomhus runt trappan till det som idag är Kredus matsal i Nykarleby. Folkhögskolans rektor hade då byggt om trappan till en estrad för sångarna.

– Från början var festen i Nykarleby tänkt som hela Svenskfinlands kyrkosångsfest. Det kom sångare från andra delar av Österbotten plus Nyland, säger **Mats Björkstrand**.

Han har skrivit *”Heliga sång som samman oss band.” Kyrkliga sångfester i Nykarleby 1923–1939 i deras politiska, kyrkliga och musikaliska kontext*, en teologielicenciavhandling i kyrkohistoria om sångfesterna 2020.

»Han
sjöng i
kören i
65 år.«

Man började ordna prosterivisa kyrkosångfester 1925 i Nyland, 1930 i Åboland och 1933 på Åland. Den första egentliga prosterisångfesten i Pedersöre var i Terjärv 1936.

1925, två år efter startskottet, samlade sångfesten femtusen åhörare till Kristliga Folkhögskolans trappa. Det var ungdomar som sjöng. De började ofta sjunga i kyrkokören efter konfirmationen.

– En av sångarna i kyrkokören i Pedersöre, han slutade i förra julen, hade börjat sjunga i kyrkokören som 17-åring. Han sjöng i kören i 65 år, säger **Diana Pandey**, kantor i Pedersöre.

Varför var kyrkosången så stor då?

– Det var lite nyhetens behag. Tidigare hade det ordnats profana sångfester och trots att det i samband med dem ordnades så kallade kyrkokonserter med oratorier och kantater så var det världslig musik. Dessutom stod man upp medan man sjöng *Vårt land*, men inte under lovpсалmerna. De kristna ville ha egna sångfester. När kyrkokörer börja bildas aktivt blev det under 1900-talets två första decennier möjligt att ordna någonting, säger Björkstrand.

Som en bidragande orsak ser han också den starka ungdomsväckelsen som pågick, delvis tack vare de kyrkliga ungdomsförbunden Evangeliska Unga och Kyrkans Ungdom. Men på den tiden kunde de rörelserna inte samsas kring samma arrangemang som man kan idag.

– De evangeliska körerna hade sin första sångfest 1916, men det var främst för föreningens egna körer. Nykarleby 1923 var den första festen för en större grupp. Där deltog inte de evangeliska körerna eftersom Kyrkans Ungdom var medarrangör. Men på annat håll i Svenskfinland kunde de vara med. Någon evangelisk kör deltog i den första allmänna Finlandssvenska kyrkomusikfesten 1931.

Sångfesterna ordnades i Kristliga folkhögskolans regi fram till 1946.

Numera ordnar kyrkosångskretsen två sångfester för prosteriets kyrkokörer varje år, en på våren och en på hösten. På Kristi Himmelsfärdsdagen kl 19 hålls hundraårsjubileet i Esse kyrka.

– Det kommer att vara mycket körsång och kyrkokörerna har övat en gemensam repertoar. Så blir det allsång, lite orgelmusik, en violinist och trumpetister, säger Pandey och hälsar åhörarna välkomna.

Kyrkosångskretsens styrelse, där Pandey är med, avgör repertoaren tillsammans med dirigenten. Martti Laitinen, kantor i Karleby är kretsens dirigent.

Kyrkokörernas utmaning är nu att rekrytera yngre sångare.

– Det kan behövas ett nytt andligt uppvaknande idag för att öka intresset för körsång. Kan man till viss del kunde förnya repertoaren och göra någonting helt nytt, skapa ny musik helt enkelt. Eller helt nya körer, säger Pandey.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Allting går bara man vill!”

”Välkomnande och glad!” Det är ett omdöme man ofta hört om Annika Westergård, församlingsvärdinna i Kristinestads svenska församling. Nu drar hon vidare mot nya uppdrag.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD En dag såg Annika Westergård en annons i Sydin om att Kristinestads svenska församling sökte en församlingsvärdinna.

– Jag bara kände att det här var något som jag skulle söka! säger hon.

Nu har det hunnit bli sju år på jobbet som församlingsvärdinna – men i vår är det dags för nya utmaningar. Åttonde maj är hennes sista dag på jobbet i församlingen.

Vilka uppgifter har du haft som församlingsvärdinna?

– Det är ett väldigt varierande jobb det här! konstaterar Annika Westergård.

– Det som upptar mest tid är städningen av alla fastigheter. Så är det olika matserveringar. Vi har pensionärssamlingar i Sideby, Lappfjärd och Kristinestad, med ett ställe per vecka.

Ett annat viktigt uppdrag är minnesstunderna. Där är den första kontakten med de anhöriga särskilt betydelsefull. Alla har inte varit med om att ordna minnesstunder tidigare, och allt är ovant.

– Då får man vägleda dem lite och berätta om hur det går till.

Hon har varit noga med att det ska vara låg tröskel för att ta kontakt.

– Jag brukar säga att det går bra att höra av sig flera gånger om det är något man funderar över. Man får också väldigt gärna komma på förhand och bekanta sig med församlingshemmet.

Full fart med barnen

Sedan mitten av februari har hon också haft hand om dagklubben då det behövs extra insatser där.

– Det är ljuvligt att vara med fyra- och femåringar. De är så rakt på sak!

I dagklubben kan man få användning för både filosofiska och teologiska kunskaper.

– ”Tänk om alla människor skulle förvandlas till grodor en dag. Då skulle ju alla se likadana ut!” funderade ett barn när vi gick till mellanmålet en dag. Ett annat barn frågade mig varför de säger att Gud är Jesus pappa när han hade Josef som pappa. Och som följdfråga: och så

Annika Westergård trivs med att jobba med människor.

FOTO: PRIVAT

»Man får göra ganska snabba svängningar ibland.«

säger de att Gud och Jesus är samma person?

I juni har barnlägren på lägerområdet Jonnsborg fyllt upp hennes tid. Fyra veckor har i princip varit fulla med läger från morgon till kväll.

– Det är nästan så man knappt vet vad man heter när man har sista läget! skrattar hon.

– Ibland har det varit storm och oväder och vått överallt. Då har vi alla varit inomhus, och det blir varmt och fuktigt och högljutt. Men det går!

Annika Westergård har haft stor nytta av sin flexibilitet i jobbet.

– Jag har hela livet varit duktig på det här med att planera om. Man får göra ganska snabba svängningar ibland när man ser att nej, det här går inte, nu får vi tänka om!

Människorna är det hon kommer att sakna mest från jobbet som församlingsvärdinna. Hon tror ändå att hon kommer att träffa många av dem också på nya jobbet – hon kommer nämligen att arbeta i kafeterian på

en servicestation i centrala Lappfjärd.

Har du något motto i livet?

– Allting går bara man vill! Det brukar nog lösa sig i slutändan. Man ska inte göra problem av något som kanske inte är ett problem från början.

Annika Westergård

Bor i Lappfjärd.

Till familjen hör en sambo och tre barn.

På fritiden: sjunger i Lappfjärds damkör. ”Det är avslappnande att få fara ensam hemifrån och göra något man tycker om!”

Ett smultronställe: Storholmen i Perus, när vitsipporna blommar i början av maj.

I vår ser hon fram emot: Det egna trädgårdsprojektet som aldrig tar slut!

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 7.5 kl 11: Högmässa i kyrkan, Rose-Maj Friman, Deseré Granholm.

8.5–9.5: Möjlighet att få åka med cykelrikshan i Molpe. För dig som inte kan cykla på egen hand. Cykeln körs av en "pilot" och den har plats för 1–2 personer framtill. Första turen kl. 10 och sista kl. 15. En tur räcker cirka en halvtimme. Meddela intresse till diakon Hanna tel 044 410 1825 senast fredag 5.5 så får du din tid.

Ti 9.5 kl 13–18: Baltikumvännernas loppis och varumot-tagning i Gruvan.

On 10.5 kl 18–20: Konfirmanderna och föräldrarna samlas i församlingshemmet.

To 11.5 kl 14: Gemensam missionsträff för alla missionsvänner vid Harrström båthus (som hör till Uf). Rainer Lindström och Åke Björkqvist underhåller med musik, andakt och kaffe.

Sö 14.5 kl 11: Morsdag, gudstjänst i kyrkan, Friman, Granholm.

To 18.5 kl 11: Kristi himmelsfärdsdag, gudstjänst i kyrkan, Friman, Granholm.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 7.5 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Martikainen.

Sö 7.5 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen, Krs kyrkokör. Ungdomsarbetsledare Ellinor Grahn välsignas till tjänst. Efter gudstjänsten kyrkkaffe i Krs förs.hem.

Sö 7.5 kl. 18: Samling i vårvällen på Sideby Byacenter. Info om Kilens verksamhet. Sång och musik med Boris Teirfolk m.fl. Kaffe och dopp till förmån för Gemensamt Ansvar 5 euro.

Ti 9.5 kl. 12.30: Missionsstugan i Krs förs.hem. Samling kring missionen. Servering

Ti 9.5 kl. 19: Bibelstudium i Krs förs.hem.

To 11.5 kl. 11.30: Pensionärssamling i Sideby kyrka. Lunch och kaffe 6 euro. Gemenskap och program. Välkommen med nya och gamla pensionärer! Transport ordnas, ring Daniel H. dagen före. Mob. 040-7204260.

Fr 12.5 kl. 18: Bible study in English and Ukrainian i grupprummet i Lfds förs.hem. Johan Eklöf.

Sö 14.5 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Engström, Bergqvist.

Sö 14.5 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Vättö.

Ti 16.5 kl. 12: Härkmeri syförening i Härkmeri bönehus.

Ti 16.5 kl. 14: Diakonikafé i grupprummet i Lfds förs.hem.

KORSNÄS Ute

Ta en tur med cykelrikshan!

Kom på kaffe och en tur med rikshan i maj! Nu finns möjlighet för den som inte kan cykla själv att komma ut på en tur med den cykel som införskaffades till kommunen ifjol.

Anmäl dig senast fredagen före tillfället, så får du veta vilken tid det är din tur! Tfn 044 410 1825, diakon Hanna.

Bor du intill cykelväg kan du stiga på vid hemmet, annars vid mötesplatsen. Du kan bli hämtad med bil om det är ett problem att ta sig till mötesplatsen. Kl. 10 första tur, kl. 15 sista tur. Turen räcker högst en halv timme.

8–9.5 i Molpe, start vid bönehuset.

15 och 17.5 i Korsnäs kyrkby, start vid församlingshemmet.

22–23.5 Harrström Uf

29–30.5 Korsbäck skola

KRISTINESTAD Efterlysning

Har du foton? Eller tidningsurklipp?

Tidningsurklipp och foton efterlyses till firandet av Borgå stifts 100 år! Under rubriken **Borgå stift 100 år, 1923–2023! En tillbakablick och framåtblick lokalt och i hela stiftet** ber vi nu församlingsmedlemmarna om hjälp med att hitta tidningsurklipp och foton från de gångna hundra åren i församlingen, i församlingens verksamhet och i stiftet.

Bilderna med bildtext skickas till kristinestads.svenska@evl.fi eller lämnas in på pastorskansliet. **Senast 15.5 kl. 12** behöver de finnas till handa. Bilderna sammanställs till ett kollage som visas på Jonnsborg **18.5**.

On 17.5 kl. 11.30: Pensionärssamling i Lfd förs.hem. Lunch o kaffe 6 euro. Gemenskap och program. Välkomna med både nya och gamla pensionärer!

On 17.5 kl. 18: Musikkväll i kyrksalen i Lfds förs.hem. Medverkande bl.a. gitarr- och kantelegrupperna, Lappfjärds kyrkokör. Kollekt för Gemensamt Ansvar.

To 18.5 kl. 12: Kristi himmelsfärdsdagens friluftsgudstjänst på Jonnsborg. Predikant: Erik Vikström (biskop emeritus), liturg: Daniel Norrback, kantor: Anna Karin Martikainen, Glädjedropparna. Transport ordnas från Tjock, Kristinestad, Lappfjärd och Sideby.

To 18.5 kl. 13.30: Lunch på Jonnsborg efter högmässan.

NÄRPES Utflykt

Församlingsresa till Replot

Välkommen med på en församlingsresa till Replot **tisdag 23.5!** Start vid Närpes busstation **kl. 10**. Bussen kör via Övermark och Pörtom. Lunch på Bernys, besök i Replot församlingshem och Björköby.

Mer info på vår hemsida och sociala medier. **Sista anmälningssdag** tisdag **16.5** till:

Anders Blomberg 040 711 7696

Kristina Örn 040 711 7685

Birgitta L Engström 050 386 4565

NÄRPES Familj

Välkommen till dopkyrkan!

Dopkyrka för alla som är döpta år 2022. Dopkyrkan hålls i Närpes kyrka **lördag 6.5 kl. 10**. En inbjudan har sänts ut till familjerna.

Varmt välkomna!

Anmälan till pastorskansliet senast 15.5.

To 18.5 kl. 14.30: Borgå stift 100 år, 1923–2023! En tillbakablick och framåtblick lokalt och i hela stiftet på Jonnsborg. Paneldiskussion om Borgå stift med biskop emeritus Erik Vikström m.fl. Fotoutställning, lovsång med mera.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 6.5 kl 10: Dopkyrka för barn i Närpes kyrka. Alla döpta år 2022 inbjudna.

Sö 7.5 kl 12: Gemensam högmässa i kyrkan. Patricia Srömbäck, Daniella Lindström och Hannes Grönberg välsignas till tjänst. Lätt kyrklunch efteråt. S:ta Marian kuoro och Glad Ton. Lindén–Liljehage, Granholm

Sö 7.5 kl 18: Luthergården: Bertel Lindvik, Laudate, Sam Lindén

14.5 kl 12: Gudstjänst i Närpes kyrka, Sundqvist, Granholm

On 17.5 kl 18: Litteraturskafferiet på NärBok. Blomberg, Marita Grönberg

To 18.5 kl 12: Tvåspråkig gudstjänst i Närpes. Församlingsskören, S:ta Marian kuoro, Lindén–Liljehage

Övermark

Må 8.5 kl 13: Syföreningen i församlingshemmet. Örn

Sö 14.5 kl 10: Gudstjänst i Övermark kyrka, Sundqvist, Granholm

BERGÖ Musik

Konsert med Adelcrantz blockflöjtensemble

Lördagen **den 13 maj kl. 18** stämmer Adelcrantz blockflöjtensemble upp till konsert i Bergö kyrka. Medverkande är Christine Skjäl, Anders Jern, Pelle Jansson, Rainer Holmgård och Jyrki Paalanen. Det blir musik allt från folkton fram till barock, med bl.a. Var är vägens mål, Folkmelodi från Petalax och en Annandags menuett från Tjock.

Välkomna till Bergö på en musikalisk afton!

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Lö 13.5 kl. 18: Konsert med Adelcrantz blockflöjtensemble, i Bergö kyrka. Musik i allt från folkton till barock.

Bergö

Sö 7.5 kl. 14: Högmässa i kyrkan.

Ti 10.5 kl. 18: Allsångskväll i församlingshemmet till förmån för Gemensamt Ansvar. Bergö kyrkokör, solo Kaisa Nyroos. Servering.

Lö 13.5 kl. 18: Konsert med Adelcrantz blockflöjtensemble, i kyrkan. Musik i allt från folkton till barock.

Sö 14.5 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan.

To 18.5 kl. 10: Gudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag, i kyrkan.

Malax

Sö 7.5 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Mässan sänds som radiogudstjänst i Radio Vega kl. 13. The Gospel Voice samt Malax och Petalax kyrkokörer medverkar. Taxi från Petalax startar från kyrkbacken kl. 9.30.

Må 8.5 kl. 10: Karacafé i kyrkhemmet.

Må 8.5 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel.

Sö 14.5 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Söndagsskola i Socken.

To 18.5 kl. 12: Gudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag, i Petalax kyrka. Petalax kyrkokör medverkar. Gudstjänsten är gemensam för Malax och Petalax.

To 18.5 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i kyrkhemmet.

Petalax

Sö 7.5 kl. 10: Högmässa i Malax kyrka. Mässan sänds som radiogudstjänst i Radio Vega kl. 13. Malax och Petalax kyrkokörer medverkar. OBS! Mässan är gemensam för Malax och Petalax. Taxi från Petalax startar från kyrkbacken kl. 9.30.

On 10.5 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.

Sö 14.5 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan.

To 18.5 kl. 12: Gudstjänst på Kristi himmelsfärdsdag, i Petalax kyrka. Petalax kyrkokör medverkar. Gudstjänsten är gemensam för Malax och Petalax.

KOLUMNEN

ANNE BJURBÄCK

Tystnadens gemenskap

VART KAN jag söka mig för att finna tystnad, lugn och ro i en stressad tillvaro?

Jo, jag kan *dra mig tillbaka* och delta i en retreat. *Retreat* (eng.) betyder reträtt. Jag får således under några dagar leva utan krav i gemenskap med andra som upplevt samma behov av avbrott från det brus vi ständigt har omkring oss. Det gör gott för oss människor att få trycka på stoppknappen och *bara få vara*.

Ibland kan man få känslan att man håller på och tappar bort sig själv och då vill man hitta tillbaka till kärnan som finns där innerst inne. Mitt sanna jag kan man också tala om. En retreat ger möjligheten att stilla sig och hitta hem till sig själv. Det betyder att man rör sig från periferi mot centrum, från splittring till helhet och från stress och krav till vila och eftertanke. Vägledande för retreaten är Jesu egna ord till lärjungarna *”Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni får vila er lite”* (Mark. 6:31).

»Vill du följa med mig på en kravlös retreat?«

TYSTNADEN ÄR retreatens gåva och jag får vara i fred i tankar och känslor, bön och reflektion utan att störas av krav utifrån. Jag får andrum och det gör gott för kropp, själ och ande. I tystnaden får jag möta mitt eget inre och Gud. *”Endast i tystnad får vi kontakt med verkligheten som vi törstar efter.”* (Wilfrid Stinissen)

Hur går då en retreat till i praktiken, undrar du kanske? De retreatare jag deltagit i har varit så kallade tysta retreatare över ett veckoslut. Efter praktisk information och kompletorium (aftonbön) går man in i tystnad. Man sjunger och ber tillsammans vid tideböerna och morgonmässorna, så total tystnad är det ändå inte. Om tystnaden upplevs jobbig och svåra saker dyker upp, kan man boka ett samtal med retreatledaren. Måltiderna intas utan ord med lugn musik i bakgrunden. Man vänjer sig snabbt att vila i tystnad och då den bryts på söndag eftermiddag känns det ovanligt att prata.

Vill du följa med mig på en kravlös retreat, gå till färdigt dukat matbord och få tid att reflektera över livet i tystnad?

Anne Bjurbäck är diakon i Malax församling.

Stå på dig och sök hjälp i tid!

Kanske har du ett utmanande barn – eller kanske har du själv utmaningar som kunde hänga ihop med ADHD? – Kyrkan har ett enormt ansvar i att möta de här barnen, säger Maria Sundblom Lindberg och Mikaela Albäck, som leder en lägerworkshop om ADHD.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Om du är vuxen och har ADHD kan du känna dig misslyckad, oorganiserad – och utbränd. Har du ett barn med ADHD kan du känna att du dirigerar ditt barns liv – men ändå inte räcker till. Är du ett barn med ADHD gör du ditt bästa, men kan ändå känna att ribban faller varje gång just du ska över den,

– Församlingarna möter de här barnen hela tiden i eftisverksamhet, klubbverksamhet och i konfirmandarbetet. Föräldrar till barn med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) berättar inte alltid om sina barns utmaningar innan konfirmationslägret och många har inte önskemål och krav på hur undervisningen borde vara för just deras barn. Jag tror absolut att en dålig konfirmandupplevelse korrelerar med att man senare i livet väljer att lämna kyrkan, säger **Maria Sundblom Lindberg**, präst, psykoterapeut och mamma till barn med ADHD-diagnos.

Mikaela Albäck, ICF-coach och mental tränare med yrkeslärarbehörighet och med egen erfarenhet av barn med ADHD, påpekar att en till två barn i en grupp på tio har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

– Men det är inte bara de som påverkas: deras vänner påverkas också. Och vännernas föräldrar. Många av oss har erfarenheter av att andra vuxna blir irriterade på våra barn: Varför är x så hopplös, varför är x alltid sen och så glömsk?

Ingen "modediagnos"

Deras mål med workshoppen vid sommarens läger är att föräldrar ska få stöd och kunskap – och att kunskapen om utmanande barn ska öka hos alla.

De irriteras av tanken att ADHD skulle vara någon sorts "modediagnos".

– ADHD är något som har funnits i medicinsk litteratur sedan 1600-talet och det finns en massa evidensbaserad forskning kring det. Klart att det inte löser sig bara med att vi medicinerar bort det: det måste finnas stödformer och ett brett kunnande om vad det handlar om, säger Maria Sundblom Lindberg.

Forskningen visar bland annat att omedicinerad ADHD tenderar att leda till samsjuklighet som depression och missbruk. Samtidigt lever vi i ett samhälle där det är mycket lätt att få en depressionsdiagnos och depressionsmedicin.

– Men det är väldigt svårt att få en ADHD-

I sommar leder Maria Sundblom Lindberg och Mikaela Albäck workshop på församlingarnas familjeläger i Helsingfors. De erbjuder Mini-Nepsy utbildning för både pedagoger och föräldrar.

FOTO: PRIVAT

diagnos och ADHD-medicinering, konstaterar Mikaela Albäck.

I Sverige är snittåldern för diagnos 28 år för flickor och 17 för pojkar. I Finland är den ännu högre. Det är många som presterar och kompenserar för sina utmaningar så att de aldrig upptäcks.

– Många vuxna med ADHD har en partner eller föräldrar som hjälpt, påmint och gjort det som en person med den utmaningen inte kla-

rar av och på det sättet har många saker ändå ordnat sig, till exempel räkningar och barnens hobbyn. Ett högfungerande barn med ADHD som har högfungerande föräldrar kan gå igenom hela skolan med någon som väcker, packar väskan och håller reda på läxorna.

Finns det stöd att få för föräldrar till barn med ADHD?

– Man behöver läsa på, men också tänka på hur man ska orka själv. Man behöver inte vara en superförälder utan får sänka tröskeln för att söka stöd och hjälp när den egna orken tryter. Hjälp finns att få, men tyvärr måste vi ännu stå på oss lite extra för att få den. Därför behöver vi föräldrar också stöda och hjälpa varandra, men också kommunerna och välfärdsområdena måste ta sitt ansvar, säger Mikaela Albäck.

– De flesta jag träffar i mitt jobb har inte blivit informerade om stöd för ADHD och inte sökt stöd. Har du en ungdom som går i rehabiliterande psykoterapi kan du till exempel få 20 gånger föräldrahandledning. Föräldrar och nätverk måste inkluderas i vården från dag ett, säger Maria Sundblom Lindberg.

Det här kan gälla dig som har ADHD

ADHD är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som kan synas så här:

- Du har många tankar och idéer på samma gång.
- Du har svårt att börja med och avsluta uppgifter.
- Du har svårt att följa långa instruktioner.
- Du har svårt att passa tiden.
- Du har svårt att hålla ordning.
- Du glömmar ofta bort saker.
- Du tappar ofta bort saker.
- Du skjuter ofta upp sådant du behöver göra tills det är för sent.
- Du har svårt att sova och kanske vänder på dygnet.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Församlingshemmet är i flitig användning om somrarna, men skulle behöva nya fönster, nya ytterväggar och nytt värmesystem. FOTO: JIM KARLSSON

Församlingshem doneras – kanske

I Houtskär planerar församlingen att donera församlingshemmet till folkhögskolan, som i sin tur oroar sig för att det kan bli för dyrt.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HOUTSKÄR I april 1970 brann församlingshemmet i Houtskär ner till grunden i en explosionsartad brand. Församlingshemmet inhyste folkhögskolan i Houtskär, och både lärare och elever fick hoppa ut genom ett fönster och ner i en snödriva för att rädda sig.

Raskt byggdes ett nytt församlingshem på gamla församlingshemmets grund. Kyrkans ungdom, som ägde församlingshemmet, valde på 60-talet att donera det till församlingen.

Nu har Pargas kyrkliga samfällighet fattat beslut om att donera byggnaden vidare till Houtskärs kyrkliga folkhög-

skola, som främst använder det.

– Vi har ett fullmäktigebeslut på att församlingen donerar församlingshemmet till folkhögskolan, men det ska godkännas först av domkapitlet och sedan av Kyrkostyrelsen, säger samfällighetens fastighetschef **Jim Karlsson**.

Avyttringen är en del av församlingens fastighetsstrategi. Byggnaden är helt enkelt för dyr för Väståbolands svenska församling, som använder den bara en handfull gånger per år.

– Vår verksamhet i Houtskär är redan styrd över till prästgården. Om vi gör oss av med församlingshemmet mås-

te vi vidta vissa åtgärder i prästgården för att göra den mer tillgänglig för alla.

Enligt överenskommelsen skulle församlingen fortfarande ha rätt att använda byggnaden under de kommande tio åren, eftersom huset rymmer 80 personer jämfört med 40 som ryms i prästgården.

– Ett alternativ var att riva huset. Överlåtelsen omfattar församlingshemmet, dess annex och den tomtmark byggnaderna står på, säger Karlsson.

»Vintern är problemet«

– Församlingen har fattat beslut om att donera församlingshemmet till oss, men det formella beslutet är inte fattat än, säger **Rune Johansson**, som är ordförande för Houtskärs kyrkliga folkhögskola.

Han säger att byggnaden ytligt sett är i gott skick, men att huset byggdes i början av 1970-talet, då man inte var så noga med isolering.

– Vi borde förnya alla fönster, ytmaterialet på ytterväggarna och byte av värmesystem. Vårt problem är att vi inte är säkra på om vi har ekonomi för det, säger Johansson.

– Vi utreder som bäst om det skulle vara möjligt att få finansieringshjälp utifrån.

Samtidigt säger han att folkhögskolan absolut skulle behöva församlingshemmet – de har ju hyrt det i många år just därför.

– Vi klarar inte verksamheten utan det. Församlingshemmet fungerar som samlings- och undervisningsutrymme och har också ett stort kök och matsal.

Sommaren är redan fullspäckad, nästan fyra månader med skriftskolor, lägerskolor, yogaläger och andra kurser.

»Vi klarar inte verksamheten utan det.«

– Ibland är det nästan för många som vill komma hit. Det är inte sommaren som är problemet, utan resten av året. Vi skulle behöva en ganska stor volym på vintern för att det skulle löna sig att värma upp byggnaderna.

– Än har vi inte riktigt hittat en idé som skulle bära upp verksamheten om vintrarna, säger Johansson.

Nu går processen alltså vidare från både församlingens och folkhögskolans sida – och så småningom klarnar det precis när och hur donationen ska äga rum.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 7.5 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Eija Grahn, Markus Ollila. Pargas damkör medverkar.

On 10.5 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Sö 14.5 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

On 17.5 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Hanna Lehtonen.

To 18.5 kl. 10: Kristi himmelsfärdsdags högmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen. Åbo svenska församlings barnkör medverkar.

Nagu kapellförsamling:

Sö 7.5 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Saara Maria Roto, Hanna Lehtonen. Pargas kyrkokör medverkar. Efter högmässan kyrklunch i församlingshemmet.

Sö 14.5 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

To 18.5 kl. 11: Kristi himmelsfärdsdags gudstjänst i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Sö 7.5 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 14.5 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

To 18.5 kl. 15: Kristi himmelsfärdsdags gudstjänst i Norrskata kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund. Kyrkkaffe efter gudstjänsten.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 7.5 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

To 18.5 kl. 13: Finsk gudstjänst i Houtskär kyrka, Juho Kopperoinen, Janette Lagerroos, Uma Söderlund, Anna Satomaa. Pargas finska kyrkokör och barnkör medverkar.

Iniö kapellförsamling:

Sö 7.5 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Eva-Lotta Blom.

ÅBO

lör 6.5:

- **kl 18:** Kvälls kyrka, S:t Karins kyrka. Björkgren, Danielsson. Kvällste.

ÅBO

Regnbågsmässa

Tema: Eurovision!

Fre 12.5 kl 18: Tvåspråkig eurovisionsregnbågsmässa, Aurelia. Mia Pusa (pred), Mia Bäck (lit), Eurovisionsbandet medverkar under ledning av Heikki Korhonen. Kyrkkaffe.

sön 7.5:

- **kl 12:** Högmässa, Aurelia. Björkgren (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. Hjälpredare medverkar som gudstjänstgrupp. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 8.5:

- **kl 12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.
- **kl 14:** Missionskretsen, Aurelia.

tis 9.5:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 10.5:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. "Vi minns våra mammor!"
- **kl 13:** Frukostklubben, Tärget (Slottsg. 3, Åbo). Marika Kivinen "Sångerskan Marian Anderson, musik och rasism i 1930-talets Finland". Anmälning senast 8.5 kl. 10 till Hedvig Långbacka hedvig.langbacka@abo.fi.
- **kl 13.30-15.30:** Barnhålan (åk 3-6), Aurelia.

tors 11.5:

- **kl 9.30-11.30:** Familjecafé, Aurelia.

fre 12.5:

- **kl 18:** Tvåspråkig eurovisionsregnbågsmässa, Aurelia. Mia Pusa (pred), Mia Bäck (lit), Eurovisionsbandet medverkar under ledning av Heikki Korhonen. Kyrkkaffe.

lör 13.5:

- **kl 10:** Pilgrimsvandringssäsongs flerspråkiga öppningsandakt, Domkyrkan. Efteråt vandring längs Helenas väg (8 km längs Aura å).

sön 14.5:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Bäck (pred), Björkgren-Vikström (lit), Danielsson. Slettebakken motettkor från Norge och gudstjänstgrupp Rut medverkar. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 15.5:

- **kl 15:** Den internationella soloviolinefestivalen "Sankt

JOMALA Plantor och skott

Blomskottsauktion

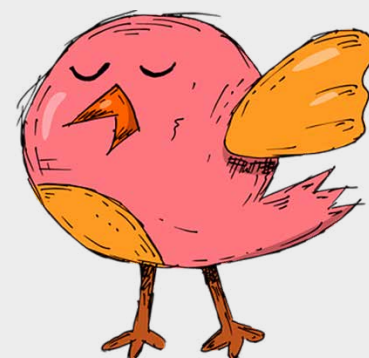
Tisdag **16.5 kl. 18** i Olofsgården. Auktion och försäljning av plantor och skott. Kaffeservering och lotteri.

VÄSTÅBOLAND Körer

Körsång i högmässorna

Maj månad är våravslutningarnas tid och många körer avrundar vårterminen med framträdanden i Väståbolands svenska församlings högmässor. Söndagen **7.5 kl. 11** medverkar Pargas kyrkokör i högmässan i Nagu kyrka. Samma dag **kl. 12** medverkar Pargas damkör i högmässan i Pargas kyrka. På Kristi himmelsfärdsdag **18.5 kl. 10** medverkar Åbo svenska församlings barnkör i högmässan i Pargas kyrka. **Kl. 13** samma dag firas finsk gudstjänst i Houtskär kyrka, där Pargas finska kyrkokör och barnkör medverkar. Välkommen!

Henrik” inleds, Aurelia. Bl.a. Manfred Gräsbeck medverkar. Fritt inträde. Programblad 20€/st till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

– kl 18: Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 16.5:

– kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 17.5:

– kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– kl 13.30–15.30: Barnhålan (åk 3–6), Aurelia.

– kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

tors 18.5:

– kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Bäck, Danielsson.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 7.5 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen

Sön 14.5 kl. 11 Högmässa: Äng, Freiman

Tis 16.5 kl. 18 Blomskottsauktion

MARIEHAMN

SÖ 07.05 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *
ON 10.05 kl. 19.00: Vårkonsert med damkören Magnificat.

TO 11.05 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

FR 12.05 kl. 14.00: Önskepsalmen i församlingshemmet.

SÖ 14.05 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

TO 18.05 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

7.5 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

7.5 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

7.5 kl. 19: Taizémässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Johanna Evenson.

10.5 kl. 12: Herrlunch i Geta församlingshem. Frivillig avgift.

10.5 kl. 18.30: Gudstjänstgrupp i Mikaelsgården med Jon Lindeman.

14.5 kl. 10: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

14.5 kl. 12: Högmässa med konfirmation i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Johanna Evenson.

14.5 kl. 16: Konsert med damkören Flera röster i Finströms kyrka. Programblad à 15 euro.

15.5 kl. 13–17: Pysseldag i Vårdö församlingshem med Emma Björklund. Mellanmål serveras.

16.5 kl. 12: Herrlunch i Sunds församlingshem. Frivillig avgift.

16.5 kl. 18: Avslutningsfest för hela församlingens barnverksamhet vid Mikaelsgården. Program och servering.

17.5 kl. 12: Församlingslunch i Vårdö församlingshem för alla daglediga Vårdöbor. Frivillig avgift.

18.5 kl. 18: Högmässa i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Johanna Evenson m fl.

Anmälan till Prosteriets missionsdag i Lemland

18.5: görs senast 5.5 till diakon Maria Sjölund, tel. 0457–3613463.

Barnköreerna, kyrkis, Café kommé och stickcaféet i Geta: träffas sista gången för terminen v. 19. Familjecaféerna avslutas vecka 20.

Mer information finns på församlingens hemsida: www.norraalandsforsamling.ax.

ECKERÖ-HAMMARLAND

7.5 kl 11.00 Högmässa: i Eckerö kyrka med Jean Banyanga och Pipsa Juslin.

13.5 kl 19.00 Gospelkonsert: med Projektkören i Eckerö kyrka.

14.5 kl 11.00 Gudstjänst: i Eckerö kyrka med Jean Banyanga och Pipsa Juslin.

18.5 kl 08.00 Gudstjänst: i Kjusan Hammarland med Eva Williams och Pipsa Juslin. Egen kaffekorg med.

18.5 kl 11.00 Missionsdag: i Lemland. Anmälan till pastorskansliet tel 38387 senast 5.5 om deltagande i lunch.

KOLUMNEN

GUNNAR GRÖNBLOM

Kyrkotillhörighet

STATISTIK LÅTER säkert ganska torrt och trist men har för mig alltid varit ytterst fascinerande. Det jag tänker beröra i detta sammanhang är kyrkotillhörigheten. Den har ju som känt redan länge visat en sjunkande tendens. Då 90,2 procent hörde till kyrkan år 1980 var motsvarande siffra senaste år 65,1 procent. Det betyder en minskning på i medeltal 0,6 procentenheter per år, men den har varit stigande. 1980–1995 var den i medeltal 0,3 procentenheter per år medan den 2012–2022 var 1,1.

EN INTRESSANT fråga är om modersmålet har någon inverkan. Den frågan var biskop Gustav Björkstrand inne på redan 2015 i sin artikel *Kan Borgå stift reellt bli det svenska stiftet?* Det sägs ofta att kyrkotillhörigheten i hundraårsjubilerande Borgå stift är högre än i andra stift. Det stämmer. Borgå och Uleåborg ligger i topp. Men då kyrkotillhörigheten beräknas kommun- och samfällighetsvis och drygt 100 000 personer i Borgå stift hör till församlingar i kyrkliga samfälligheter med finsk majoritet faller dessa utanför. Dessutom hör ca 18 000 till finska församlingar i samfälligheter med svensk majoritet. Samtidigt finns det ett antal finskspråkiga i stiftets församlingar liksom det finns ett antal svenskspråkiga i finska församlingar. Det är alltså inte så lätt att räkna ut kyrkotillhörigheten i Borgå stift. Därför är det mera meningsfullt att undersöka kyrkotillhörigheten enligt modersmål oberoende vart man hör.

DÅ BLIR resultaten följande. Jag tar ett tio års perspektiv för att också få med utvecklingen. 2012 hörde 76,3 procent av befolkningen till kyrkan, 79,2 procent av dem med finska som modersmål och 85,9 procent av de svenskspråkiga medan endast 6,6 procent av de övriga hörde till kyrkan. Motsvarande siffror för 2022 var 65,1, 70,7, 77,2 och 3,6. Kyrkotillhörigheten sjönk alltså med 14,7 procent, bland de finskspråkiga med 11,3 procent, bland de svenskspråkiga med 10,1 procent och bland de övriga med hela 45,5 procent, framför allt beroende på att de övriga ökade med nästan 100 procent utan att deras antal som medlemmar i kyrkan alls ökade. Svenskspråkiga är således kyrkotrognare än finskspråkiga medan kyrkan har svårt att få fotfäste bland övriga, av vilka antagligen många hör till andra religionssamfund. Men det är en annan historia.

Ett stort tack till statistikexpert Juho Laatikainen på kyrkostyrelsen för värdefull hjälp.

Gunnar Grönbloom har jobbat som notarie vid domkapitlet i Borgå stift och är nu pensionär.

MARIEHAMN Musik

Vårkonsert i Mariehamn och Föglö

Vårkonsert med Stella Vokalensemble, dirigent Anders Laine.

Onsdag 3 maj kl. 19.00 S:t Görans kyrka, Mariehamn

Lördag 6 maj kl. 14.30 S:ta Maria Magdalena kyrka, Föglö.

Stå på dig och sök hjälp i tid!

Kanske har du ett utmanande barn – eller kanske har du själv utmaningar som kunde hänga ihop med ADHD? – Kyrkan har ett enormt ansvar i att möta de här barnen, säger Maria Sundblom Lindberg och Mikaela Albäck, som leder en lägerworkshop om ADHD.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Om du är vuxen och har ADHD kan du känna dig misslyckad, oorganiserad – och utbränd. Har du ett barn med ADHD kan du känna att du dirigerar ditt barns liv – men ändå inte räcker till. Är du ett barn med ADHD gör du ditt bästa, men kan ändå känna att ribban faller varje gång just du ska över den,

– Församlingarna möter de här barnen hela tiden i eftisverksamhet, klubbverksamhet och i konfirmandarbetet. Föräldrar till barn med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) berättar inte alltid om sina barns utmaningar innan konfirmationslägret och många har inte önskemål och krav på hur undervisningen borde vara för just deras barn. Jag tror absolut att en dålig konfirmandupplevelse korrelerar med att man senare i livet väljer att lämna kyrkan, säger **Maria Sundblom Lindberg**, präst, psykoterapeut och mamma till barn med ADHD-diagnos.

Mikaela Albäck, ICF-coach och mental tränare med yrkeslärarbehörighet och med egen erfarenhet av barn med ADHD, påpekar att en till två barn i en grupp på tio har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

– Men det är inte bara de som påverkas: deras vänner påverkas också. Och vännernas föräldrar. Många av oss har erfarenheter av att andra vuxna blir irriterade på våra barn: Varför är x så hopplös, varför är x alltid sen och så glömsk?

Ingen "modediagnos"

Deras mål med workshoppen vid sommarens läger är att föräldrar ska få stöd och kunskap – och att kunskapen om utmanande barn ska öka hos alla.

De irriteras av tanken att ADHD skulle vara någon sorts "modediagnos".

– ADHD är något som har funnits i medicinsk litteratur sedan 1600-talet och det finns en massa evidensbaserad forskning kring det. Klart att det inte löser sig bara med att vi medicinerar bort det: det måste finnas stödformer och ett brett kunnande om vad det handlar om, säger Maria Sundblom Lindberg.

Forskningen visar bland annat att omedicinerad ADHD tenderar att leda till samsjuklighet som depression och missbruk. Samtidigt lever vi i ett samhälle där det är mycket lätt att få en depressionsdiagnos och depressionsmedicin.

– Men det är väldigt svårt att få en ADHD-

I sommar leder Maria Sundblom Lindberg och Mikaela Albäck workshop på församlingarnas familjeläger i Helsingfors. De erbjuder Mini-Nepsy utbildning för både pedagoger och föräldrar.

FOTO: PRIVAT

diagnos och ADHD-medicinering, konstaterar Mikaela Albäck.

I Sverige är snittåldern för diagnos 28 år för flickor och 17 för pojkar. I Finland är den ännu högre. Det är många som presterar och kompenserar för sina utmaningar så att de aldrig upptäcks.

– Många vuxna med ADHD har en partner eller föräldrar som hjälpt, påmint och gjort det som en person med den utmaningen inte kla-

rar av och på det sättet har många saker ändå ordnat sig, till exempel räkningar och barnens hobbyn. Ett högfungerande barn med ADHD som har högfungerande föräldrar kan gå igenom hela skolan med någon som väcker, packar väskan och håller reda på läxorna.

Finns det stöd att få för föräldrar till barn med ADHD?

– Man behöver läsa på, men också tänka på hur man ska orka själv. Man behöver inte vara en superförälder utan får sänka tröskeln för att söka stöd och hjälp när den egna orken tryter. Hjälp finns att få, men tyvärr måste vi ännu stå på oss lite extra för att få den. Därför behöver vi föräldrar också stöda och hjälpa varandra, men också kommunerna och välfärdsområdena måste ta sitt ansvar, säger Mikaela Albäck.

– De flesta jag träffar i mitt jobb har inte blivit informerade om stöd för ADHD och inte sökt stöd. Har du en ungdom som går i rehabiliterande psykoterapi kan du till exempel få 20 gånger föräldrahandledning. Föräldrar och nätverk måste inkluderas i vården från dag ett, säger Maria Sundblom Lindberg.

Det här kan gälla dig som har ADHD

ADHD är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som kan synas så här:

- Du har många tankar och idéer på samma gång.
- Du har svårt att börja med och avsluta uppgifter.
- Du har svårt att följa långa instruktioner.
- Du har svårt att passa tiden.
- Du har svårt att hålla ordning.
- Du glömmar ofta bort saker.
- Du tappar ofta bort saker.
- Du skjuter ofta upp sådant du behöver göra tills det är för sent.
- Du har svårt att sova och kanske vänder på dygnet.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 5.5 Helena Salenius, Helsingfors

Måndag 8.5 Jan-Peter Paul, Helsingfors

Tisdag 9.5 David Wikström, Ekenäs

Onsdag 10.5 Jan Edström, Esbo

Torsdag 11.5 Kati Kivestö, Helsingfors

Fredag 12.5 Helena Salenius, Helsingfors

Måndag 15.5 Maria Leppäkari, Åbo

Tisdag 16.5 Maria Leppäkari, Åbo

Onsdag 17.5 Sara Högberg, Åbo

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 7.5 Gudstjänst med Gudstjänst med Malax församling. Predikant: Tomi Tornberg. Sändning från Malax kyrka.

Söndag 14.5 Högmässa med Petrus församling i Helsingfors. Kyrkheg Syd. Predikant: Leif Nummela. Liturg: Daniel Björk.

Torsdag 18.5 Gudstjänst med Korsholms svenska församling. Predikant: Rune Lindblom.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 5.5 Birgitta Sandås, Vörrå

Lördag 6.5 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 7.5 Himmelsrikets medborgare i världen. Textläsare: Carolina Lindström och Benny Andersson. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 10.5.2020)

Måndag 8.5 Helene Liljeström, Sibbo

Tisdag 9.5 Helene Liljeström, Sibbo

Onsdag 10.5 Kristina Örn, Närpes

Torsdag 11.5 Anna-Katarina Schatzl, Järfälla (repris från 26.10.2021)

Fredag 12.5 Birgitta Sandås, Vörrå

Lördag 13.5 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 14.5 Hjärtats samtal med Gud. Textläsare: Sofia Liljeström och Olli Liljeström. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 17.5.2020)

Måndag 15.5 Anni Maria Laato, Åbo

Tisdag 16.5 Anni Maria Laato, Åbo

Onsdag 17.5 Anni Maria Laato, Åbo

Torsdag 18.5 Den upphöjde Herren. Textläsare: Maria Boström och Caspian Boström. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 21.5.2020)

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Tjänsteansökningar till ledigförklarade tjänster med sista ansökningsdag 19.4.2023 kl. 12.00 enligt följande:

Kyrkoherdetjänsten i Pedersöre församling
Kyrkoherdetjänsten i Pedersöre församling har inom utsatt tid sökts av:

Daniel Björk, kyrkoherde i Petrus församling

Domkapitlet intervjuar och granskar den sökandes behörighet 27.4.2023.

Kyrkoherdetjänsten i Solfs församling

Kyrkoherdetjänsten i Solfs församling har inom utsatt tid sökts av:

Camilla Svevar, kyrkoherde i Replots församling

Johan Kanckos, tf. kaplan i Esbo svenska församling

Domkapitlet intervjuar och granskar de sökandes behörighet samt fastställer dagar för valprov och valdag vid sitt sammanträde 27.4.2023.

Kaplanstjänsten i Västabolandssvenska församling (Pargas)

Kaplanstjänsten i Västabolands svenska församling (Pargas) har inom utsatt tid sökts av:

ling (Pargas distrikt) har inom utsatt tid sökts av: Saara Maria Roto, tf. kaplan i Västabolands svenska församling

Pär Lidén, församlingspastor i Västabolands svenska församling

Domkapitlet granskar de sökandes behörighet 27.4.2023.

Kaplanstjänsten i Jakobstads svenska församling

Kaplanstjänsten i Jakobstads svenska församling har inom utsatt tid sökts av:

Åsa Turpeinen, tf. kaplanen i Jakobstads svenska församling

Jakob Edman, församlingspastor i Jakobstads svenska församling

Domkapitlet granskar den sökandes behörighet 27.4.2023.

Följande sammanträde

Domkapitlets sammanträden 2023: 27.4, 16.5, 13.6, 24.8, 12.9, 10.10, 23.11, 14.12

Stiftsfullmäktiges sammanträden 2023: 1.6 i Tammerfors

Klippan i en krets av kvinnor: Anna Bäckström – en aboensisk aktivist

Anna Bäckström (1875–1943) var en spindel i nätet i det svenska Åbo, och kring återupprättandet av Åbo Akademi år 1918. Hon var föreningsaktiv och drivkraft bland kvinnorna inom kvinnoaksföreningen Åbounionen. Hon bröt mönster och gifte sig aldrig – för att kunna verka aktivt i yrkeslivet. Hon drog i många trådar och skötte affärer bland professorer, rektorer, gårdskarlar och springpojkar. Hennes liv under de mest dramatiska perioderna i Finlands historia finns lyckligtvis bevarat i närmare tvåtusen brev, som **Pia Heikkilä** använt som utgångspunkt för sin biografi.

Du kan läsa mer om, beställa och betala för över 20 SFV-biografier över finlandssvenskar som inte får glömmas bort, på www.boklund.fi Eller ring: 044-3788 363. Fråga även i välsorterade bokhandlar

FÖRBUNDET KYRKANS UNGDOM SOMMARLÄGER

25–30.7.2023 i Nykarleby vid KREDU

Mikael Tellbe, Christoffer & Melina Abrahamsson, litu Pekkarinen & Fanny Sjölin, Mirella Enlund, Iselin Nylund & Camilla Österberg, Heidi Storbacka m.fl.

Läggret du inte kan missa med härligt program för alla åldrar! Bibelstudier, mångsidigt kursutbud, nattvardsmässor, konsert med **Pekka Simojoki, Sami Asp & projektkör m.m.**

Mera info på www.kyrkansungdom.fi

Anmälan öppnar 12.5 på www.kredu.fi. Sista anmäln.dag 30.6.

Efo

GRATIS!

LinjeX

FOLKHÖGSKOLEÅRET FÖR LÄROPLIKTIGA

Evangeliska folkhögskolan

Vasa Campus

Ett kreativt och spännande mellanår med fokus på dig och din framtid! GRATIS för läropliktiga! Vi tar också emot äldre studerande i mån av möjlighet. Ansökan via studieinfo.fi eller direkt till skolan.

Studier i svenska för invandrare och andra som inte har svenska som modersmål. Gratis för de som har en godkänd integrationsplan. Ansökan direkt till skolan.

LinjeS

Läs mera på efo.fi för mera info, eller ta kontakt! Korsholmsespl. 2, 65100 VASA tfn: 010 327 1610, info@efo.fi

Välkommen med att gratulera Borgå stift, 100 år!

Borgå stift firar i år sitt hundraårsjubileum! Med anledning av jubileet sammanställs en jubileumsbok som belyser stiftets hundra år ur många olika perspektiv. Redaktör är Robert Lemberg. Boken ges ut av Fontana Media.

Tabula gratulatoria

Privatpersoner, församlingar och organisationer ges nu möjlighet att stödja boken och samtidigt reservera en plats i den tabula gratulatoria som ingår i boken. Anmälningar görs via webbsidan borgastift100.company.site, senast 31 maj.

Gratulationspriset för privatpersoner är 50 euro. Då ni deltar i gratulantlängden får ni ett exemplar av jubileumsboken, som utkommer i oktober 2023.

För mera info: e-posta redaktionen@fontanamedia.fi.

BORGÅ STIFT

www.fontanamedia.fi

Fontana Media

Ungdomarna i Sibbo är oroliga. Medierna har rapporterat om skadegörelse i skolan, om hot, vapen och bråk på biblioteket. Sibbo svenska församlings ungdomsarbetsledare har ett motgift: kärleksbombning. – Men det finns unga som jag inte får kontakt med. Det är nytt, säger **Patrik "Putte" Frisk**.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

HUR NÅR MAN

Onsdageftermiddag i Sibbo. Vår solen skiner. Utanför församlingscentret står några mopedder, nere i ungdomsutrymmena i källarvåningen samlas högstadie- och gymnasieeleverna på sofforna, scrollar på sina telefoner, spelar kort eller biljard, pratar med församlingens ungdomsarbetsledare Patrik "Putte" Frisk och Christer "Chrisu" Romberg.

– Det är inte de ungdomar som är här som är problemet. Det är de som inte kommer. Det är de som inte skulle komma på någonting, vad vi än ordnade. De som hellre hänger på byn, säger de.

I en dryg timme sitter KP tillsammans med ungdomsarbetsledarna och församlingens aktiva ungdomar för att fundera på vad som har hänt – och varför? När började det? Var det covid-pandemin? Är det sociala medier?

– Vi har de här fantastiska stunderna med våra skribaungdomar. Och sedan har vi stunder som är kaos. Jag får inte grepp om det, säger Putte.

Patrik "Putte" Frisk har lång erfarenhet av ungdomsarbete i Sibbo. FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Varför tror ni att det har blivit oroligare?

– Det är 07:orna, slänger någon fram.

– Vi började märka av det bland konfirmanderna förra året, säger Chrisu.

– Det var en del oroligheter.

Men vad betyder "en del oroligheter"? Både Putte och Chrisu är överens om att ungdomar alltid varit "oroliga" eller "bråkiga". Det är en

»Det är svårare att bonda med bråkstakar idag.«

svår tid i livet. På 80-talet festades det kanske mer. Förr rökte ungdomarna utanför skolans område. Nu snusar de. Det finns prillor överallt.

– Och nu vet man att genast att när det händer något står tio människor där med telefonkamera och filmar, säger Chrisu.

Jonas, som går i gymnasiet, håller med.

– Folk tycker det är lite coolt när man får filma ett ordentligt slagsmål.

Svårare att bonda

Putte försöker sammanfatta förändringen som han känner av, men som samtidigt känns så ogripbar.

– Förr i tiden ... låt oss säga för tio-femton år sedan, fanns det bråkstakar. Jag upplever att jag kunde komma jättebra överens med dem, och vi kunde hitta en *bonding point* och vi kunde tycka om varandra och nånting kunde bli bra efter bråket – nu tänker jag på lägersituationer. Men jag tror att det nu – och det beror inte bara på min ålder – är svårare att bonda med bråkstakar. Jag når inte dem på samma vis.

Från vänster:
Tomi Lappalainen,
Jonas Väänänen,
Lucas Lindholm,
Christer Romberg,
Theo Savolainen,
Jakke Kuusi,
Oiva Ainali och
Patrik Frisk.

DE ONÅBARA?

Chrisu instämmer. Han har också märkt att ungdomar inte har samma sociala färdigheter som de hade förr. De är svårare att få kontakt med, det är svårare att tillsammans komma överens om något.

– Kanske någon sorts nonchalans, sammanfattar de. *Aivan sama*, liksom.

Jonas håller med. Det är lättare för ungdomar att vara respektlösa idag. De kan säga nästan vad som helst till lärarna i skolan, och det händer inget – utom en anmärkning på Wilma (det system som skolorna använder för information till eleverna och hemmen).

– Lärarna har ingen disciplin. De kan inte göra något mer.

De som var unga på 80-talet minns lärare som bar ut bråkstakarna ur klassen med ett stadigt grepp om deras nackar. De minns också skamstraff, sådana som fick också de vildaste att sitta stela som pinnar för att inte drabbas. Det var inte heller bra.

– Men nu är vi i andra diket. Det finns inga konsekvenser. Och vilka är konsekvenserna, och

vem får dem? Är det bara föräldrarna som ska sköta allt? Och om de inte sköter det, vem gör det då? Är det rätten, eller polisen? frågar Chrisu.

Man kan inte gå på wc

Jakke går i nian i Kungsvägens skola, den svenska delen av skolcentret Nickby hjärta. Den finska skolan i skolcentret heter Sipoonjoen yhtenäiskoulu.

– Ibland har det känts otryggt att gå till skolan. Det finns folk som säger att de kommer till skolan och skjuter. Det finns sådana som har kontakter till människors som säljer vapen, säger han.

Det tär på koncentrationen att det är så oroligt. Man har ju inte heller någon större lust att tillbringa någon längre tid i en skola där toaletterna inte har fungerande lås.

Eller en skola utan sittplatser. Före påsklovet togs alla sittplatser bort från aulan.

Varför?

– För att det fanns fullt med snus och skit där. För att folk inte kunde bete sig. Allt var sönder, folk

»Det fanns fullt med snus och skit där. För att folk inte kunde bete sig.«

gjorde det med avsikt, säger ungdomarna i kör.

Ida, som nu går i gymnasiet, minns att det var annorlunda när hon började sjuan i Nickby hjärta. Det var i nian allt började bli annorlunda.

– Snus i taket och energidrycker överallt.

Förr, säger ungdomarna, kändes den finska sidan av skolan mer otrygg. Man kunde bli mobbad där utan någon orsak, fast ingen ens kände en.

Nu är det likadant på svenska sidan.

Alla håller med om att lågstadiets byskolor fungerar. Det är små enheter, där alla känner alla. Men sedan slängs alla högstadieelever in i en och samma jätteskola med upp till åtta parallellklasser i varje årskurs – och ännu fler på den finska sidan.

– Jag tror att det finns många orsaker till att det blivit som det blivit. Jag tror det är ett mosaikverk av en massa olika orsaker. Och samtidigt känns det så oöppbart, säger Putte.

Forts. på följande sida. ►

Ungdomarna spelar till exempel biljard eller kortspel tillsammans onsdagseftermiddagar och -kvällar.

Han tänker på alla lösningar som föreslagits: fler specialungdomsarbetsledare, till exempel. Eller att bibbatanterna skulle få lära sig att bemöta ungdomar.

– Men jag tycker att bibbatanterna måste få vara bibbatanter. Och skulle man verkligen få dem som är oroliga i skolan till aktiviteterna på ungdomsgården? Jag tvivlar på det. Vill man bråka och härja gör man det på byn, man vill inte spela bordsspel, säger Putte.

Som sagt: det är ju inte de som kommer till församlingens ungdomssamling som är problemet.

Men de oroliga finns på lägren

Men församlingen möter de oroliga ungdomarna ändå. De möter dem på konfirmandlägren.

– Min vision med skriban har alltid varit att etablera en motkultur, säger Chrisu.

– Sådana som vill bryta sig loss från destruktiva gemenskaper ska få en chans. Där finns ett bra gäng och där kan man vara sig själv. Och det händer att folk bryter sig loss.

Puttes strategi är att vara supergullig 99 procent av tiden, men att reagera då han blir ”riktigt störd” på någons beteende.

– Då kommer det ganska impulsivt och det tycker jag är okej, säger han.

Samtidigt, funderar Chrisu, provocerar ju ungdomarna just för att de väntar sig den där arga reaktionen, den som de vant sig vid.

– Jag försöker bemöta dem som om de var vuxna. Inte med: ”Nu bröt du mot den här regeln och här kommer en Wilma-anmärkning.”

»Det är bara lättare för dem att skita i allt.«

Utan: ”Vad händer här? Kan vi undvika att det händer igen?”

Det kan till exempel leda till att hjälpledarna blir frustrerade. Varför får de som bråkar inget straff?

– Då måste man säga att situationen är lite mer komplicerad än så.

Men nu, säger Putte, finns det situationer då det bemötandet inte längre fungerar. Det finns situationer då inget fungerar.

– Hur mycket man än pratar och kommer överens kan det glömmas bort på sju minuter.

– Ja, de orkar bara inte försöka, säger Jonas.

Har de gett upp?

– Det är bara lättare för dem att skita i allt. De

tänker att det här är bara skriban, det är bara en vecka. ”Vad behöver jag det här för?” Det är den inställning de har.

Men hur tycker ni ungdomar att de här problemen borde lösas?

De unga är väldigt eniga allihop.

– Föräldrarna borde uppfostra sina barn!

För- och kvarsittningarna ska tillbaka. En ivrig debatt följer. I själva verket har de kommit tillbaka!

– Det som jag också märker på läger är att det handlar jättemycket om grupptryck. Man kan sitta och ha en jättebra diskussion med en konfirmand, men genast när kompiserna är där förvandlas allt, säger Ida.

Varje sommar har församlingen en chans att göra något. En liten chans, en kort tid.

– Vi har sex-sju dagar. Vi kan inte uppfostra dem på de här dagarna, men vi ger dem en fin och vacker upplevelse som förhoppningsvis kan stanna i dem. Jag tycker att skriban ska vara som en kärleksbomb som exploderar. *Softness!* Det ska bara regna över oss alla. Det önskar jag. Och tidvis uppnår vi det, säger Putte.

De kan inte göra mer än att försöka ordna meningsfull verksamhet, hoppas att de unga kommer.

– Och ett skribaläger är ändå en toppengrej. Vi når 80–90 procent av åldersklassen. Vi finns i skolan och vi hämtar med oss en liten strimma av ... någonting.

UTBILDNINGSDAG FÖR FÖRTROENDEVALDA I PEDERSÖRE PROSTERI LÖRDAGEN 13.5 KARLEBY FÖRSAMLINGSCENTER KL. 10-15

På programmet: En kyrka full av hopp, Ramar och regler för förtroendeuppdraget, Trygg församling, Global kyrka, Tips för trevligare och effektivare möten, samtal och nätverkande med förtroendevalda från andra församlingar

Arrangörer: Församlingsförbundet tillsammans med Domkapitlet i Borgå, Kyrkans central för det svenska arbetet, Finska Missions-sällskapet, Kyrkans Utlandshjälp, prosterierna och församlingarna.

Anmälningar: senast en vecka före: kontakt@församlingsforbundet.fi. Frågor: verksamhetsledare Kalle Sällström, 050-3562 475. Deltagaravgiften för dagen är 30 € och innehåller program, lunch och kaffe. Praxis är att församlingen står för sina förtroendevaldas kostnader.

VÄLKOMMEN! FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f. 100 år!

Nu kan Ni tanka vår biogas i Jeppo, Jakobstad och Storkyrö

BIOGAS

Naturligt!

För renare luft & miljö

Västra Jeppovägen 288 (längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft Energiä ja kasvovoimaa

esse elektro-kraft

www.eekab.fi

Resor på svenska

Madeira

4-11.9.

Blomsterprakt och kryddorfer

Zell am See

Vandringresa 2-9.9 (flyg t/r)

30.8-9.9 (utresa med buss)

Västra Irland & Cliffs of Moher

6-12.9

Välkommen till den gröna ön

Ligurien-Toscana

26.9-3.10 La Dolce Vita,

Italien när det är som bäst!

Svindlande höjder i Schweiz

10-16.9

Jungfraujoch - Europas tak!

Pärnu

8 dagars hälsoresor

12-19.8, 12-19.10, 18-25.11

11 dgr 12-22.10

5 dgr 18-22.10, 2-6.12

Jesus Christ Superstar

5-9.7 Andrew Lloyd Webbers klassiker på Dalhalla

Geiranger- Trollstigen

15-20.7 Nyhet! Två nätter i Geiranger!

Bornholm

& Köpenhamn, 6-12.7

Gotland

24-29.7 Rosornas ö

Oravaio Trafik

oravaiastrafik.fi

06 318 4000 må-fre 9-16

WWW.KYRKPRESEN.FI

Visste du att du genom en donation eller ett testamente kan stöda idrottandet inom HIFK?

Stiftelsen för stöd för Idrottsföreningen Kamraterna, Helsingfors sr. är grundad för att bevilja stipendier och understöd till idrottsverksamheten i HIFK.

Med den hjälp stiftelsen erbjuder, kan barn börja idrotta och få ett hälsosamt hobby för hela livet. Var med oss i att säkra HIFK-familjens framtid!

Mer information om stiftelsen ger vicehäradshövding Rolf Wickström, tel: 0400 445 768

(Peninginsamlingstillstånd RA /2023/157)

Har du funderat på vad du vill ge i arv till nästa generation?

Genom ett testamente kan du stöda ändamål som du brinner för. Också en liten gåva åstadkommer mycket gott.

Läs mer och beställ vår
testamentsguide gratis

[www.finskamissionssallskapet.fi/
testamente](http://www.finskamissionssallskapet.fi/testamente)

Tfn 040 764 8051

VÅRDAR VISSNANDE

Döden är en del av livet, i synnerhet för vårdarna inom äldre-vården.

–Man föds med en inandning och dör med en utandning. Allt däremellan är livet, beskriver Marlène Långnabba.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

De vill avdramatisera döden som inget man behöver vara rädd för.

– Döden kan många gånger vara fin, säger Gerd Björklund.

Hon och hennes kolleger har bjudit in oss till åldringsboendet Pedersheim i Bennäs, Pedersöre för att diskutera vården i livets slutskeende.

Ytterdörren till Alina, demensavdelningen, är låst så att man kommer in, men inte ut. De femton boendeklienterna och de två på intervallvård har alzheimer eller någon annan demenssjukdom. Men de är i så pass gott fysiskt skick att de kan röra på sig och äta själva.

– När klienterna kommer hit har de oftast varit hemma alltför länge. Den äkta hälften som vårdat kan gråta av trötthet, säger Karin Lindfors.

Antingen har de inte fått plats på ett boende tidigare eller så har att anhöriga inte velat släppa taget om dem. Det är svårt att lämna över sin livskamrat i någon annans vård. Fast man själv har krämpor och är lika gammal.

– Hur trött man än är så upplever man ett svek mot löftet att älska tills döden skiljer oss åt, säger Gerd Björklund.

En bidragande orsak är vetskapen om att den som får boendeplats här inte längre kommer att flytta hem. Här eller på någon annan vårdavdelning kommer de att ta sitt sista andetag.

Vill ge en personlig vård

För vårdarna känns det bra att ge klienterna en personlig vård, de lär känna dem och deras anhöriga. När de är borta saknar de dem.

– Många roliga uttryck som de använt kan leva kvar länge, säger Emma Elenius.

Vårdarna vet vad som är viktigt för klienterna, som till exempel att be aftonbön tillsammans. Läkarna fattar också ett DNR-beslut, återuppliva inte, ifall hjärtat stannar.

– DNR betyder inte att de nekas vård, antibiotika eller smärtlindring. Men stannar hjärtat återupplivar vi inte, säger Karin Lindfors.

IDNR-beslutet tar man den livskvalitet som den återupplivade kommer att få i beaktande. Frågan är om en person med svår kronisk sjukdom då har rätt till en naturlig död.

Läkarna tar inte beslutet förrän det diskuteras med anhöriga.

– Det är jätteviktigt att anhöriga inte ska behöva fatta det beslutet. Det är helt på läkarnas ansvar, säger Gerd Björklund.

Under femton år har hon jobbat med 60 klienter på Pedersheim. DNR-beslut har varit aktuellt i bara två fall.

Generellt visar statistiken att endast två procent av alla återupplivningar av personer med demens lyckas.

Kroppen är som en vissnande blomma

När en klient flyttat in går hen vanligtvis upp i vikt. Men sedan börjar hen magra, oavsett hur god mat som serveras.

– Kroppen är som en blomma, den vissnar och orkar inte ta upp näring på samma sätt längre. Senare kommer ännu ett skede när klienterna slutar äta. Då är det mycket viktigare att man ger trygghet som till exempel att hålla handen, säger Gerd Björklund.

De anhöriga kan uppfatta situationen så att klienten håller på att svälta ihjäl.

– Under de tjugo år jag arbetade på bädden kom jag ofta i kontakt med att anhöriga har svårt att acceptera att kroppen inte emot näring, säger Karin Lindfors.

Anhöriga uppmuntras vara med

Anhöriga som inte accepterar att döden närmar sig har det svårt. De vill med alla medel hålla liv i den döende. Men där det finns en acceptans, där är det lugnt.

– Vi uppmuntrar anhöriga att vara med den sista tiden. Men vi respekterar att inte alla vill vara det. Vi strävar efter att ingen ska behöva dö ensam. Men det finns tillfällen då man kommer in rummet och klienten har somnat in lugnt och stilla, säger Marlène Långnabba.

Man vet aldrig när döden inträffar. För någon går det snabbt, men den man tror är nära döden kan leva ännu ett halvår. För anhöriga gäller det att bedöma sina krafter, hur länge de orkar vaka vid den döendes sida. Vårdarna lyfter in en soffa för dem att vila i.

– De döende får vara uppe så mycket de orkar. och märker vi att de har smärtor så ger vi smärtmedicin. Klarar de inte av att äta längre ger vi dem hellre någonting gott än att tvinga i dem tabletter. Mot slutet ger vi inte ger tabletter utan morfininjektioner och panadolsuppositorier, säger Gerd Björklund.

Finns det smärta som inte morfin biter på?

– I normala fall biter morfin på smärtan. Men det finns smärta som den inte tar bort. Det ser vi inte av här, men inom cancervården kan det förekomma, säger Marlène Långnabba.

Personer med svåra smärtor kan också sövas ner.

– På bädden används oftast smärtpumpar med både morfin och lugnande. Med smärtpump kommer inte några toppar utan lindring-

Marlène Långnabba ger personlig vård.

en sker jämt. Där hände aldrig att någon ropade av smärta, säger Karin Lindfors.

Inget stöd för eutanasi

Eutanasi är inte aktuellt på Alina och vårdarna har inte mött någon som velat diskutera det.

Amanda Östman, Gerd Björklund, Marlène Långnabba, Karin Lindfors och Emma Elenius är arbetskamrater på Pedersheim.

BLOMMOR

»Hur trött man än är så upplever man ett svek mot löftet att älska tills döden skiljer oss åt.«

Men frågan är svår för dem. Ingen uttrycker ett spontant stöd för det.

– Jag kan förstå att en som är svårt sjuk i cancer eller något annat obotligt som bara ser ett plågsamt slut vill avsluta livet, säger Emma Elenius.

– Ja, ser man bara elände och lidande framför sig kan jag förstå. Men jag vill inte ta det ordet i min mun för jag är inte den som rör över liv och död, säger Karin Lindfors.

Något generellt lagförslag om etuanasi vin-

ner inte gehör bland de fem vårdarna på Alina.

– I så fall måste det vara exakt formulerat. Risken att det ska missbrukas är jättestor. Personen måste själv kunna uttrycka sin vilja idag, annars vet ju anhöriga inte vad personen vill. Även om man tidigare gett tillåtelse kan man ha ändrat åsikt. Hur som helst skulle inte jag vilja vara den vårdare som medverkar till att någon tar livet av sig.

– Jag är nog emot, men då vill jag att det ska finnas vårdplatser, hospice och all tillgänglig smärtlindring, säger Marlène Långnabba.

Utveckla vården!

Att äldrevården måste utvecklas håller de alla med om.

– Vården måste utvecklas så att där finns expertkunskap, vårdplatser och rehabilitering i ett tidigare skede. Åldringarna ska inte skjutas fram och tillbaka. Vi måste stöda alla vårdare för att behålla dem och alla de som kämpar och vårdar i hemmen måste också få stöd, säger Gerd Björklund.

Kyrkan vill se bättre vård i livets slutskede – men utbildar få frivilliga för väntjänst. FOTO: SABINE VAN ERP/PIXABAY

Ont om frivilliga som stöder döende

– Jag brukar dela med mig av mitt eget motto ”Ta av dig skorna för platsen där du står är helig”, säger sjukhusprästen **Anne Mäkelä**, som arbetar vid sjukhus och vårdhem i Forssa och Loimaa i sydvästra Finland.

I församlingarna i trakten startade hon 2015 frivilligarbete för stödpersoner för döende och deras familjer och närmiljö. Sedan dess har tre kurser hållits med hittills ett 20-tal frivilliga som har fått utbildning. Utbildningen har omfattat 20 timmar och de som antas intervjuas innan.

– Vi ser helst att man *inte* själv ska ha en egen erfarenhet av lidande, förlust eller död just nu, eller alldeles nära bakom sig, säger Anne Mäkelä.

Arbetet handlar det om en vänrelation, där man tillsammans bestämmer hur ofta man ska mötas, vanligen en till tre gånger i veckan.

De frivilliga är uppskattade också av vårderna, eftersom de ofta är de som har gott om tid för patienten. Däremot är det inte nödvändigtvis så att de frivilliga är med vid de sista dagarna vid den döendes säng.

– Vi har inte ett enda fall där någon av våra frivilliga skulle ha varit närvarande vid själva dödsögonblicket, säger Anne Mäkelä.

»En vänrelation enligt vad den döende själv önskar.«

I samhället förs debatten om att möjligheterna till smärtlindring för döende på mindre orter skulle vara sämre. Men i Forssa, drygt 100 kilometer utanför Helsingfors, har Anne Mäkelä varken stött på problemet eller hört om problematiken.

– Jag har inte ens hört det påståendet. Vårdpersonalen gör ett bra jobb och kan alltid konsultera palliativa avdelningar på större sjukhus, säger hon.

Så finns också ett av de få hospicehem i Finland för döende som finns kvar också i närheten. Det är Koivikkohemmet i Tavastehus.

Inom Borgå stift finns det enligt Kyrkpressens information inga motsvarande utbildningar för frivilliga på svenska.

Diakoniarbetare **Carita Riitakorpi** i Matteus församling i Helsingfors säger att ett projekt var på gång inom samfälligheten i staden, men det ska ha torkat in på grund av 2020-2022 års coronapandemi.

– Från sjukhusen frågade man också sällan efter frivilliga stödpersoner på svenska, säger hon.

Patient- och mentalvårdsföreningar samt Röda Korset utbildar också stödpersoner för döende och församlingarna samarbetar ibland med dem.

JAN-ERIK ANDELIN

Årligen ger sig hundratusentals centralamerikaner ut på den farliga migrantrutten mot USA. Allt fler av dem är kvinnor. De flyr våld och fattigdom, men även på vägarna utsätts de för övergrepp. För **Mary Isabel Salgado** slutade drömmen om ett bättre liv i USA i en rullstol, men hon finner hopp och tröst i Gud.

TEXT: **BENGT SIGVARDSSON**
FOTO: **JESPER KLEMEDSSON-SOTOMAYOR**

Hon flydde för en ny chans – nu har hon bara Gud

47-ÅRIGA fembarnsmamman Mary Isabel Salgado sitter i sin rullstol och betraktar stumparna som kvarstår av sina ben. Hon minns tillbaka till år 2007. Då tog hon det ödesdigra beslutet som skulle sluta med att hon miste sina ben.

– Jag, liksom många andra honduraner, bestämde mig för att förverkliga mina drömmar genom att migrera till USA. Min plan var att jag skulle arbeta och tjäna pengar i USA i fem år. Sedan skulle jag återvända till Honduras, bygga ett hus till min familj och starta egen business här, men mycket annat hände i stället, suckar Mary.

Vi träffar Mary i ett lådformat tvårumshus där hon bor med sin son och ett barnbarn i ett ytterområde till Honduras huvudstad Tegucigalpa. Mary är vid gott mod, trots att hon har upplevt fruktansvärda saker och lever ur hand i mun i ett fattigt våldsutsatt område. Rinnande vatten saknas. Elen kommer och går.

– Jag får min styrka från ovan, från den Allsmäktige. Ensam skulle jag aldrig klara det, säger Mary.

Kring 62 procent av Honduras cirka tio miljoner invånare lever under fattigdomsgränsen. Fattigdom är en anledning till att hundratusentals människor från Honduras och andra centralamerikanska länder årligen ger sig ut på den farliga migrantrutten mot USA. På senare år har antalet kvinnliga migranter ökat.

– Det beror på fattigdom, men även på våld och otrygghet. Många kvinnor migrerar för att de utsätts för familjerelaterat våld, säger Mary.

Våld och mord

Kring 35 procent av kvinnorna i Honduras utsätts för familjerelaterat våld och under 2021 mördades 318 kvinnor. Våld är å andra sidan en del av vardagen för många i landet. Under 2021 gick det 39 mord per 100 000 invånare. De flesta mordena är relaterade till territoriella krig mellan kriminella gäng. I Marys kvarter står unga gängmedlemmar på strategiska platser längs de oasfalterade vägarna och kollar alla som kommer in i området.

– Men vi känner oss hyfsat trygga eftersom vi håller oss i huset för det mesta, säger Mary.

Hon växte upp med fem syskon i en annan fattig del av Tegucigalpa. Hennes pappa dog tidigt och mamman blev ensam familjeförsörjare. Mary beskriver en fattig, men lycklig, barndom då gängvåld ännu inte var ett fenomen. Mary fick sitt första barn när hon var femton år och därefter ytterligare fyra. Hon var ensamstående.

– Vi bodde i ett litet hus som var byggt av trä. Det höll på att rasa samman över oss. Vi sov tre till fyra personer i samma säng, säger Mary.

Hon arbetade som vakt på ett labb, men kunde inte försörja sina barn på lönen.

– Det är en mammas ansvar att försörja sina barn. När de ber om mat måste du ge dem det. Ibland hade jag bara ett ägg som jag fick skära i tre delar. Även om jag inte kan äta så måste mina barn få mat, säger hon.

Benen krossades

Vid sidan om fattigdomen ökade gängvåldet. I början av 2007, då Mary var 32 år, lämnade hon barnen i sina systrars händer och antrade migrantrutten mot USA. Hon tog buss med andra migranter genom Guatemala och korsade sedan gränsen till Mexiko till fots. Där kidnappades hon av en polis som sålde henne till en bar där hon fick jobba utan lön. På baren hölls även unga migranttjejer fångna. De tvingades göra saker som Mary inte vill ta i sin mun.

– Det var 17-åriga flickor, alltså lika gamla som min äldsta dotter var då. Det var fruktansvärt. Kvinnor ses som en business. Våra kroppar ses som inkomstkällor, säger hon.

Mary lyckades fly efter två månader. Liksom många andra migranter tjuvåkade hon sedan på taken på godståg norrut. En morgon, då regnet öste ned, närmade sig tåget den amerikanska gränsen. Migranterna började hoppa ned från taket i farten för att inte gripas av gränsvakter. När Mary skulle hoppa så halkade hon på det våta taket. Hon föll huvudstupa mot marken. En manlig migrant kom till hennes undsättning.

– Jag frågade honom ”varför springer vi inte? Gränsvakterna kommer att gripa oss”. Han svarade inte, antagligen för att han var chockad. Jag gav honom en lusing för att han skulle reagera. Då sa han ”titta på dina ben”, säger hon.

Hennes ben hade krossats under tågets hjul utan att hon hade märkt det. Smärtan kom först när ambulansen anlände. Den var så intensiv att hon svimmade. Båda benen amputerades på ett mexikanskt sjukhus. Med hjälp av allmosor återvände hon till Tegucigalpa. Hon fick ingen hjälp av myndigheterna, men genom frivilligorganisationer och kyrkan fick hon finansiellt stöd, rehabilitering och en rullstol.

– Och så fick jag ett mikrolån som jag använde till att öppna ett litet stånd utanför mitt hus där jag sålde godis, frukt och småsaker, säger Mary.

»Hennes ben hade krossats under tågets hjul utan att hon märkt det.«

Tvingades sälja droger

Hemmet låg dock på gränsen mellan två rivaliserande gäng. Båda krävde ”skatt” av henne.

– Sedan försökte de tvinga mig att sälja droger. Då fick jag nog. Jag hade inget annat val än att slå igen verksamheten, suckar hon.

Mary flyttade med sina barn till utkanterna av Tegucigalpa. Sedan drygt ett år bor hon i sin nuvarande bostad. Tre av hennes döttrar har migrerat till Spanien. En av dem för att undkomma sin sambo som misshandlade henne. Maken till en annan av Marys döttrar mördades för några år sedan.

– Han dödades när deras dotter var tre månader gammal. Sedan började gärningsmännen även hota min dotter. Hon tvingades fly till Spanien där hon fick politisk asyl. Det är väldigt svårt för mig att inte ha mina döttrar här. Det känns som om en del av mig är borta, säger hon.

Mary leder en självhjälpsgrupp för personer som har fått funktionsnedsättningar till följd av olyckor på vägen mot USA. Hon är arbetslös, men får ekonomisk hjälp av sina barn. Nästan alla hon känner vill migrera till USA.

– Det känns alltid jobbigt när folk som vill migrera ber mig om råd. Det är svårt att säga att de inte ska göra det. Vad kan jag erbjuda som kan få dem att stanna? säger Mary.

Våldtäkter under migrantvägen

Hennes grupp får stöd av ett ekumeniskt nätverk som hjälper både potentiella migranter, de som redan är på väg mot USA och de som har åter-

Forts. på följande sida. ►

Mary Isabel Salgado lever med sin son och ett barnbarn i ett av Tegucigalpas ytterområden. Gängvåld präglar området och Mary lämnar nästan aldrig sitt hem.

vänt hem. I nätverket ingår bland annat katolska La Congregación de las Hermanas Misioneras de San Carlos Borromeo. 42-åriga nunnan Nyzelle Juliana Dondé från Brasilien är en av deras missionärer i Honduras.

– Majoriteten av migranterna är män. Många av dem lämnar sina kvinnliga partners i Honduras där de blir ensamma familjeförsörjare. De saknar sina partners som ibland ”försvinner” längs migrantvägen. Kvinnor lider mest av migrationens konsekvenser, säger Nyzelle.

Antalet kvinnor som migrerar ökar. Nyzelle uppskattar att 20 procent av migranterna nu är kvinnor. Liksom för männen är målet ett bättre liv i USA.

– Men kvinnorna tenderar framför allt tänka på vad som är bäst för deras barn när de tar beslutet att migrera, säger Nyzelle.

De tar sig mot USA till fots, i karavaner med tusentals andra, med allmänna transportmedel och tjuvåker med tåg. En del anlitar människosmugglare.

– Kvinnor lider mest på migrantsrutten. Deras rättigheter kränks oftare än männens och de utsätts för fler övergrepp, som utpressning, våldtäkt och psykiskt våld. Statistik visar att nio av tio kvinnor blir våldtagna på migrantvägen, säger Nyzelle.

Vägledning kring trygga vägar

Även antalet barn som migrerar ökar. Något som Nyzelle menar beror på undermåliga skolor och hög arbetslöshet. En del flyr för att inte

Den katolska nunnan Nyzelle Juliana Dondé från Brasilien ingår i ett ekumeniskt nätverk som ger stöd till både potentiella migranter i Honduras, de som är på vägarna och de som har återvänt.

tvångsrekryteras till gäng. Nyzelles församling har arbetat med migranter sedan 2018 och har bland annat shelters längs vägarna.

– Vi bistår med vägledning genom att informera om riskerna längs migrationsrutten, men vi hjälper dem också att visa de tryggaste vägarna, var det finns shelters och var de kan få hjälp av våra systrar och bröder, säger hon.

Exakt hur många som migrerar är oklart, men antalet som grips och deporteras innan de når sina drömmars mål säger en del. Enbart mel-

I Tegucigalpas utsatta områden är det gängerna som styr. Under 2021 gick det 39 mord per 100 000 invånare i Honduras.

»Det är en rättighet att kunna stanna i sitt land.«

lan januari och maj 2022 blev 89 186 personer från Honduras, Guatemala och El Salvador hemskickade. Det var en nästan hundra procentig ökning jämfört med samma period 2021. Det ekumeniska nätverket försöker jobba preventivt mot migration genom att hjälpa människor i utsatta områden att få inkomstmöjligheter, bland annat genom mikrolån. Samtidigt betonar Nyzelle att migration är en rättighet.

– Men det är även en rättighet att kunna stanna i sitt land och ha ett värdigt liv där, avslutar hon.

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Södra kajen 8, 01300 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Kyrkan

Den öppna dörren

Under mina första år i Jakobstad utgav församlingen ett duplicerat blad med bild av kyrkan med vidöppen dörr. Jag träffade den tiden ofta kyrkoherden Jan-Erik (Kak) Nyman.

Vår ofta återkommande diskussion var om det var kyrkoherden som öppnade dörren så att menigheten skulle komma in, eller om det var en lekman som uppmanade prästerskapet att komma ut. Själv tyckte jag att jag hade ett bra

argument i bibelns ord: "gån ut och gören alla folk ..." Tyvärr är Kak nu borta, och jag saknar diskussionerna.

BROR HAGSTRÖM,
Jakobstad

Syndabekännelse

Vi behöver ständigt förlåtelse

Undertecknad vill gärna dela min åsikt som svar på insändarna om syndabekännelsen. Harry Bogomoloff vill i senaste numret av Kyrkpressen modernisera syndabekännelsen. Han vill att kyrkosöket ska vara upplyftande och själslättande.

Men vad är mera upplyftande och själslättande än att få börda sig sina synder inför Gud och det allra största

få ta emot förlåtelsen av Herren genom prästen. Då kan vi lättade och glada fortsätta gudstjänstbesöket. Kanske till och med psalmernas ord och melodi öppnar sig. Förlåtelse för våra felsteg behöver vi ju jämt och ständigt, små människor vi är.

MARGARETHA TRYGG,
Sibbo

Välkommen till Lappo, Brändö
- en genuin skärgårdssupplevelse

www.pellax.ax
info@pellax.ax
tel. 040 8324333

Öppet året om!

ÅLAND

Kultur för alla på Kimitoön

Sagalunds museum
16.5 - 22.6 kl. 11-16 15.8 - 17.9
27.6-13.8 kl. 11-17
Måndagar stängt

Dalsbruks Bruksmuseum
6.6-27.8 kl. 11-17 Måndagar stängt

Björkboda låsmuseum
28.6 - 13.8 on-sö kl. 12-16
Mer info på: www.sagalund.fi

**ÖSTERLÄNDSK
ANDLIGHET**

VILLA
GYLLENBERG

26.4-13.8.2023
ons, lör, sön 12-17

LEDIG TJÄNST

Korsholms svenska församling söker
A-KANTOR (100 %)

I Korsholms svenska församling lediganslås tjänst som A-kantor (förutsätter högsta examensnivå).

Ansökningstiden är **14.4 - 10.5.2023**

Tillträde 14.8.2023 eller enligt överenskommelse.

Platsannonsern finns i sin helhet på:
korsholmssvenskaforssamling.fi

Uppgifter om tjänsten ges av: kyrkoherde Mats Björklund, tel. 050 364 0938, mats.bjorklund@evl.fi eller av kantor Ann-Christine Nordqvist-Källström, tel. 044 356 0522, a-c.nordqvist-kallstrom@evl.fi

 VAHVIKELINJA
050 328 8588

Saknar du uppiggande aktiviteter i din vardag? Ring till Vahvikelinja!

I telefonsamtalen avsedd för äldre samtalar man, har frågesport och gymnar med dem som ringer.

Telefonnumret är **050 3288 588**.
Vi betjänar på svenska
torsdagar kl. 13-15.

Telefonnummer är ett helt vanligt mobilnummer och ingår således i samtalspaketet hos de flesta operatörer. Det blir inga extra kostnader när man ringer dit.

 Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÅL RY

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Önskas hyra familjebostad i Södra Helsingfors 3r+K fr.o.m 1.7.2023 Tel. 0414916574 Katarina Hjält

Pigg och glad ålderspensionär söker tillfälligt boende i centrala Helsingfors. Bor i Stockholm. Tacksam för svar. Tel: 0046 70 672 17 00 Marjatta

Seniordam vill hyra liten bostad under rörenovering 1.8.-30.11.23, helst i Tölö trakten. Tel 041 5248744

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15.

Parhuslägenhet i norra Hfors i fint skick 62 m2 med bastu, trädgård & terrass, förmånligt 11.6-10.8.23. Tåg & buss nära. Tfn. 041-5077275

1rok Arabia Hfors 15.5-31.7 mkt god kollektivtrafik 04573428303

Etta i Åbo, nyskick, kokvrå, inglasad balkong. Nära till högskolorna. Hyra 610€ Tel: 0407345045

KÖPES

Vår familj söker efter ett hem i Grankulla. Om ni har tankar om att flytta före sommaren 2024, skulle vi gärna diskutera om ert hus kunde vara vårt nya hem. Tel. 050-5857506 /Sebastian sebastian.risku@gmail.com

Telefonandel i Ålands telefonandelsslag önskas köpas. Tel: 040-5495006

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

**EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET**
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

”Hjälp, hur löser jag det här?”

Rune Lindblom har upplevt en del obekväma situationer i prästskjorta, både i Jerusalem och här hemma. Och konfirmander har inte varit övertygade om att han är präst över huvudtaget.

TEXT: ULRIKA HANSSON

I den här serien berättar präster om det mest uddade upplevt när de gått klädda i prästskjorta.

Rune Lindblom är kaplan i Korsholms svenska församling. Han har ofta upplevt att människor omkring honom tycker att de borde uppföra sig på ett visst sätt när prästen är i rummet.

– De kan säga saker som: Oj, du är präst, jag borde kanske inte använt det där ordet.

Hur han tacklar det är situationsbundet.

– Ibland spelar jag an på det och tittar människan djupt i ögonen och låtsas se riktigt sträng ut. Sedan skrattar jag.

Att gå runt i prästskjorta i vardagliga sammanhang sammanfattar han så här:

– Människor svar lite mindre omkringen, och så får man lite bättre service i affären.

– Vi har en upplevelse av att vi måste vara bättre än vi är, att vi inte får vara oss själva, men det är lite komiskt på något sätt. Gud vet exakt hurdana vi är.

Men måste en präst vara en lite bättre människa då?

– Om biskopen frågar är svaret ja! I prästlöften lovar man vara ett exempel för församlingen. Men sedan kan man fråga sig vad det här att vara ett exempel betyder: Är det att vara en förebild i mänsklighet? Ett exempel i medmänsklighet?

Det sista han vill är att sända ut fel signaler.

– Kyrkans budskap är att du ryms med sådan du är, också inför Gud. I det tänket blir det konstigt om man sänder ut en signal om att människor måste vara på ett viss sätt för att duga.

Luthersk eller katolsk?

För kring tolv år sedan jobbade Rune Lindblom för Finska Missionssällskapet i Jerusalem. Vid en högtid åkte prästkläderna på.

– Vi skulle iväg på en prästträff och vandra genom Jerusalem i mörk kostym och prästskjorta. Plötsligt kommer en person emot mig och säger: ”Father, father bless me!” Han tror

Rune Lindblom bor i Vasa, men är född i Pojo och uppvuxen i Karis.

FOTO: KP-ARKIV

att jag är en katolsk fader och vill ha respons på det. Hjälp, hur löser jag det här, tänkte jag.

Smidighet framför allt, blev Lindbloms lösning.

– Jag gjorde någon snabb välsignande rörelse som jag snappat upp av våra ortodoxa bröder här i landet, sedan mumlade jag något och hastade vidare.

På hemmaplan har det funnits gånger då prästkläderna lett till en slags objektifiering med erotiska undertoner.

– Som ung manlig präst kunde jag uppleva att äldre damer var påträngande på ett sätt som gjorde situationen obekväm. Och jag har aldrig varit så snygg att det skulle vara ett problem!

I vanliga kläder har han ibland blivit ifrågasatt.

– När jag varit med konfirmander på läger och gått klädd i jeans och t-skjorta i en vecka, och det dessutom kommit fram att jag inte endast gillar psalmer utan lite tyngre rock, så har någon slutligen hävt ur sig: Är det säkert att du är präst?

Hans syn på att vara präst i vardagen är odramatisk.

– Mycket av det jag gör som präst sker i ett liturgiskt sammanhang. Att vara präst utanför det sammanhanget handlar inte om något annat än att vara medmänniska. Och det är vi ju alla hela tiden!

Den katolska prästen och den judiska rabbinen satt på samma seminarium. Halvvägs framme tog katoliken fram ett paket konvulsönggåsar och bjöd också rabbinen att ta för sig. Rabbinen tackade nej. ”Det är väl svinkött”, sa han. De två förde så en lång filosofisk diskussion om tabu, förbud och tro. ”Men finns det då aldrig ens teoretiskt någon situation, där du kunde tänka dig att äta svinkött?”, frågade katoliken. ”Jodå”, svarade rabbinen, ”på ditt bröllop.”

DET MEST
UDDA